

שְׁעָרִי הַלְּכֹת

גט

זהו השער לד' צדיקים יבואו בו (מלחלים קית, ב) ואוטוב ד' שערים המצוינים בהלכה (ברכות ת, א) אחר רבינו לבית שעריהם (סנהדרין לב, ב)

קובץ לTORAH הילכה והשגפה

ויצא לאור בהשתתפות
ראשי היישבה והבריות הכלול
רישיבת בית שערם

**עריכת
מרדי ערך אוזויטש
חכר בכול**

לכבוד הילולא ומשה רבינו ב. ברוקלין ג. אדר תשע

המחליר דאלאר וחז'י, והמוסיק מושיפין לו צו השמים

**נסדר בכית טידור אותיות שע"י ישבת בית שערות
ברוקלין, נ.י.**

Published by

Mishne Halachoth Gedoloth Institute

Under the leadership of

Rabbi Menashe Klein

of Ungvar

Dean of Yeshiva Beth Shearim

1578 53rd Street

Brooklyn, NY 11219

לרכיש ספר זה או תקליטור תורני של כל הספרים
עם תוכנית חיפוש וtabבנית צילום, להתקשרות:

To purchase printed copies of this volume or a Compact Disk
containing all the volumes in searchable text files & PDF format,
contact:

ארה"ב Toll Free (888) 498-8642
ניו יורק New York (718) 851-0806
ארץ ישראל Israel (02) 587-0613
MishnaHalachos@mail.com

תרומותכם תאפשר לנו להמשיך בהפצת תורה בישראל

Your financial contribution is appreciated as it will help us continue to spread torah
through publishing seforim and making them available on computer.

נא לשולח תרומותכם החשובה:

Please send your generous donations to:

Machon Mishne Halachos
3301 W. Strathmore Ave.
Baltimore, MD 21215
USA

כל הזכויות שמורות תשס"ד

Copyright © 2004

התכו

דברים אחדים — — — — — העורך
 תשוכה הלאה למעשה אם מותר לטעורה לקבל זריקה כדי למחר
 זמן הלידה — — — — — מרכז ראש הישיבה שליט"א
 תשוכה הלאה למעשה בעניין טווה — — — מרכז ראש הישיבה שליט"א
שער מאמר דרבנן
 בסוגי' דמתוך שהורתה לצורך כי' — — —
מفتיך' מרכז הגה"ק ר' עמרם בלום זצ"ל
 בדין יכום בחיכוי לאוין ועשה — — — מרכז ראש הישיבה שליט"א
 בירור בדיוני איסורי הנאה — — — הרב יוסף פנחים לעוזנסון
 בkowskiית הת"ח בדיין עיר הנדחת שיש בה טווה, ובדין עדלה"ת — —
 הרב יצחק הערשקאויטש
 העורות בעניין הנ"ל — — — מרדכי בערךאויטש
 בירור בזמן מוצאי שבת בארץ הצפון — הרב שמעון יצחק פישמאן
 בסוגיא דברי חנינה סגן הכהנים — — — שמואל קלין
 לשון "עדים" בכל מקום או פירושו שניים — — —
 אחרן אליעזר ליפא הלוי זילברטראמן
 בעניין גדר שנתנויר בקטן שנולד דמי — — מוח"ר מאיר הירטענפערלד
 בין כותלי הישיבה

(המשך מ"ה)

ס"י ה' דבר נפלא רציוν גדר שנתנויר בקטן שנולד דמי אין מעניישין אותו בדיוני
 דברים עד כ' שנים אחר הנירות הרי דס"ל דלענין זה עכ"פ הוא גדר בקטן ממש
 ודו"פ. — ונלענ"ד בהסביר דבריו דתינה בדיוניARDS מעניישים לנו מיד דתלי'
 בהבאתי ב' שעורות וו"ג שנים משא"כ לנבי שנים בעי כ' שנים של חינוך בעבדות
 ה' כיהורי ולכן בגדר שנים של ניווחו אין עולין מן המניין וכעוי כ' שנים חרשות.
 ומעין לעניין אמר בראשו רבא בראשית פ' י"ז אות ז' דאדם וחוה לבני
 שעורים שנים נבראו (וכתבו בעלי התוטס וו"ל ד' ה"ז הארכ היה" בנימטריא הבי
 הוי) ופסות שנגבי מניין שנותיהם נחשבו כתינוק בן יומו שבמציאות לא חי
 אותן כ' שנים, ודו"ק]

אחר רבינו לביות שעירים

אם אתה רוצה למדוד בחתמה ולהיות גדול בתורה ויראת ה' מהורה
 החקשך עם ישיבה ומתקבcta בית שעירים והכול מיד, לאפשר קבלתך
בישיבה לזמן הבעל"ט בס"ר

YESHIVA BETH SHEARIM

5306 16th Ave., Brooklyn, N. Y. 11204 — (212) 494-6788

דברים אחדים

תזכיר היכרוא וישתבח היזכר שזיכנו להוציא לאור חוברת ט' של שעריו
הלוות דגן. בשנה זו הפעם מוסדרנו בע"ה בית סידור ואותיות להדרסת
 ספרי קודש שי"ל ע"ז מומן למומן. וחוכרות זו יצחה ראשונה ראות פרי קורש,
 הללוים לד'. בפרק יוצאו לאור אי"ה שני פונטטים נוספים ממחברים מרכז ראש
 ישיבתינו (הגאון בעל ששה סדרי משנה הלוות) שליט"א אשר בהם אל עורי בני
 ישראל שלוח אמותתו הטהורות בדברים העומדים ברומו של עולם — שם האחד
 שעריו קדושה — עיננו לברך רני אישות ע"פ תורתינו הקדושה ונחום מאד
 לכל שומר תורה ובפרט לבחרים העומדים בפרש בתולה נשאת — ושם השני
 שעריו משנה — לברך לבני תורה ואיזו דרכ' ישרה בLIMITOD תורה"ק כדי שניינו
 תחכלה גדו' בידיעתה ובשימירתה. וכן פועלו קוונטרס שעריו אמונה, דברים
 העומדים ברומו של עולם בחשגה פרטיה.

והנני דורש בכבוד האכסניה. ככל דישיבת בית שעירים ולכבוד חבריו בכלל
 הי"ו שعملים בתורה מתוך לך' וזה רחך אשורי חלעם כי נעמה. וראי לך'ין
 שאחר מיסודות מוסדרינו הוא לארוב ולא הווב את כל בן תורה בלי' שום הבדל כלל
 יהוי' חסיד או ליטאי, אשכנזי או ספרדי, ובכלך שיהי' ירא שמות ומתמודד בלילהו.
 ותלי'ת לא נתנו מקום לפוליטיקא ולשנתה חנם לכאוט בין כותלי בית המדרש.
 וכך הא מקום יציין דברות סודש של מרכז הגאון בעל בית שעירים זצ"ל (אשר
 מוסדרנו נושא את שמו הטוב וו"ע) שאמר בפיו דוח"ל ברכות דף ל"ב ע"ב,
 מיום שחביב ביהם"ק נפסקה חומרת ברזל בין ירושל לאמיכם שבשבים — עפמ"ש
 חכמי המוסדר דשלו לברזל מפני מה כ舍מכים אותך קולך נשמע מעשא"כ כשםכים
 זהב און קולו נשמע — אמר הברזל און הזחוב מוכחה ע"ז וזה אחוי כי אם ע"ז
 ברזל שהוא נכו אצלו ולכן אינו כואב לו כ"כ — אבל אני הרוי אחוי הברזל גופא
 מכחה אותה זהה כואב מאד ולכן קולו נשמע — מיום שחביב ביהם"ק נפסקה חומרה
 שהיא צועת ברזל" שישראל [שהםبني בלהה דחלול זלפה לאה] עצם מצעריטים
 זה לזה וזה עושה פירוד ומסך המכידול ח"ז בין ירושל לאמיכם שבשבים, ד' ינדור
 פרצtiny, עתחד"פ.

ואחרון חביב, ברכות ינוחו על ראש עדיק מ"ר הגאון ראש ישיבתינו
 שליט"א המלמד אותנו תורה ר' ודרך החיים במס'ג ממש ושלאל ע"מ לקביל פרט
 — אני ר' זכה נא לאורך ימים ושנים טובים שיזכה להרביז תורה כאות נפשו
 מתוך נחת ואושר עם כל הנלויים אליו הי"ז עבענ"ץ בכ"א.
 ובזה הנני חותם בברכת התורה לכל לומדייה וכל בני ח"ת המחזיקים בה
 שיזכו לכל מיili דמייט בעה"י. — הכה"ד ועיירא רמן חבריא, ארט מועט לעולם
 ברוי' פלה כמהות שהוא, הצער

מרדכי בערךאויטש

חבר לרראי ד' בכלל בית שעירים

دلידה עצמה היא סכנה לאשה נס בתום' כתובות פ"ג ע"ב ר"ח מיתה שכיהה פ"י התום' משומם לדרכם פעמים מסווגת בלילה ע"י י"ש מפורש דרכם פעמים אשה מסווגת בלילה והיא סכנה לאשה עצמה ע"פ רוב עכ"פ. ותמה夷 על ירי"ג הנואן הדור מוחרם"פ שליט"א בספרו אינגרות משה י"ו ר"ס י"ע ר"ד ח"ב שכח בנסיבות דליה בזמנה בדרך הנשים לא נחשב לסכנה בשליל קיום עשה זו ר"פ אלא ציך לומר ולא מסתכר שיהה האציו ליכנס בסכנה בשבייל קיום עשה ע"ש והוא סכנה לעולם ומה שאירע שאין בזה סכנה כלל היינו שהבטיח הקב"ה שלא יהיה השית' להליד בנים כתוב ר"ש י"ו ותוס' דליה בזמנה סכנה היא ולרעת התום' ע"פ רוב מסותנאות ממש עשות בשעת לירתן היו רק מחמת שמחויות עונש ע"ש והוא פלא שהרי מפורש עורה סתרה גורלה מאמנו רחל שטחה בשעת לירת בנימין ותקש בלדה ויהי מה"כ חי צורב עוסק בחוציא חורב וכו' כשת טוה"ר... בישיבת נר ישראל באולםיאר.

היא דהסתיע ליה דאל"כ האיך צוה הקב"ה עשה של פ"ו אם הוא סכנה דלא מסתכר שהיא האציו ליכנס בסכנה הנה נאמת כי במקומות אחר כתבי רבעת יצירה שנצטו אדים וחוזה לא היהת סכנה כלל באתרים שניים עלו וארכע ירדנו רך לאחר שקללה הזה ונתקללה בעצב תולדן בנים ומטעם זה כתבתי שם עם דאה פטריה פמ"ו ראיון הקב"ה בא בטרוניא עם בריותו רק שהתרה נתנה לה רשות שם תרצה להנשא ולהלוד בנים הרשות בירה ביוון שהיא שקללה ועליה לסתן גם הרוטא יש לו זמן ואני ממהר.

היא דהסתיע ליה דאל"כ האיך צוה הקב"ה עשה של פ"ו אם הוא סכנה דלא שומר פתאים ה' ע"פ דמי"ל דבמקרים סכנה בדרך המבע לא סמכינו על שומר פתאים ה' וכמו שאמרו היכא דשכיח הזיקא שאני מ"ט הכא סמכינו ביוון דראינו דרוב נשארו בחזים ובמקרים אחר הארכתי בזה היכא אמרין שומר מצוה לא ידע דבר רע והיכא אמרין שומר פתאים ה' והיכא אמרין אין סמכינו על הנם ובמקרים שאמרו מן השמים ירחמו וחילוק בין סכנה מטבח לסכנה מסנולח עיין משנה הלכות ח"ה סימן ר"ב.

עוד י"ל רהורי קו"ל שטור לצתת בשירא למדבר או ביום ע"ט שכ"ד דרכיהם בחזקת סכנה הם מ"ט לא אסורה תורה לצתת כי זה הוא מדריך העולם עיין ש"ע א"ח סימן רט"ח ובגמרא שבת י"ט המפליג בספינה קודם השבת ופסק הריב"ש והתחשב"ץ דטאילו יצטרכר היישרל לחיל שבת ולעתות מלוכה להליד הספינה מותר להפליג דבשעת הפלגה הוא בדור ו Ach"ב כבר הוא בסכנה ומותר לחיל ובש"ל היל שבת ביאר הטעם רכל דבשעת מעשה ליכא סכנה אף דראח"ב יוכנס לסכנה ליכא איסור וא"כ ה"ג באשה שמורתה לינשא וא"ז ליכא סכנה ואדרבה מצוה אייכא וכן הוא דרכו של עולם ואם Ach"ב תבא לידי סכנה מטילא ואסורה להכניסו בסכנה הגם שייבא Ach"ב מטילא לסכנה בדרך המבע.

והנה פשוט דעתם הלייה באשה הוי בנדיר סכנה עיין רשי' במה מדליקין לא"ב ע"ד"ה אכב חוטרא טליי בא"ד גדרות צאן טרגומין חוטרא דעאן (במדובר לא"ב) כלומר האשה כשהיא בבריאות פעמים שוכויתיה תולין ואין כה במטטרג להוציא עוננה אבל משחניתה לפתח הסכנה וצריכה לנדים שם מוריין עונותיה וט羞יה אם ראוייה היא לנום אם לאו עוד שם בר"ה אכב בזוני פירש"י במקומות שיש חפסר עוני לא אחוי ולא מרחתני אך בשעת הסכנה הורע מולה וחшибותה וחדרו פרטלייטון שלה ע"כ הנה מכוא דברי רשי' דשעת לירה הול שעת הסכנה

תשובה אם מותר למעוררת לקב"ל זricaה כדי למתיר זמן הלידה

מספר חגאון בש"ת ר' מנשח קלין שליט"א
(ראש הישיבת)

(כמו בקונטרסים קודמים, אנו מצינעם בראש החוברת תשובה
חיכאה לפעשה, ואנו מקוים שדברים אלו היוצרים תוך היב
יכנסו לבב —

מע"כ חי צורב עוסק בחוציא חורב וכו' כשת טוה"ר... בישיבת נר ישראל
באולםיאר.

אחרשה"ט וש"ת חזותי דמר לא ידענא ולאן וטלח לי אם לא תיארתי כמו
הראוי לו לפי בכדו וברבו שאלו באשה מעוררת בחדר התשייע שהמציאו
הרומים שאפשר להקל חבלו וווציא הולר או ע"י נוחח חנפרא בפי חז"ל ויצא
דומן א' שפיר רמי, לששות בן ודרב זה נח לכלי, להאהה, ולהבعل, להרומה
להאהה שתוכל לסדר הכל ולא תעטרך לרווץ בכלהה לביה"ח פעם באמצע הלילה
פעם בשבת וארכיבון לחיל שבת או שחבעל לא יהי, בכית וכווץ בו וגם לפעמים
שהרומה לא יהיה בבית אבל באוטן זה הכל הוא מסודר לטפי זמן ורצון שנייהם
ונם הרוטא יש לו זמן ואני ממהר.

דע כי כבר נשאלתי שאלה זו והשבתי אז לאיסור אמן עכשו כיון
שנשאלתי מכם"ע בכתב מוכחה אני לחשיב בכתוב ואפרש דברי כי יש בזה במה
ענינים אחר מצד האשה והשניות מצד הולר. ואבא אל ראשון ראנון לעניין האשה
הנה פשוט ראסודר לו לארט להכנים עצמו בידיהם במלות סכנה עיין י"ד סי' תקט"ז
מדרך המבע מ"ט אסור להכנים עצמו בידיהם במלות סכנה עיין י"ד סי' תקט"ז
וח"ט סי' תכ"ז הרבה דברים אסרו חכמים מפני הסכנה רכתי השמר לך ושמור
נפשך מאור ובבאה"ג שם כתוב הטעם שהזיהירה התורה על שמירת הנפש שהקב"ה
ברא העולם בחסרו להטיב להנבראים והמסכן עצמו באליו מואס בראון בראוי
ואינו רוצה לא בעבורתו ולא במתן שברו ואין לך זולול ואפטירותא יותר מזו
ע"ש ואפילו למד"ר דליך שעלה לא חישונן עיין חכם"ש הביאו דבריו בדרכ"ת
יוזר סי' פנ"ה סק"ז כמה הוא חי שעה ועין שוו"ת כפי אהרון (פרangan) סי' י"ח
ובשוח"ת דרבכ"ז סי' ע"ז וח"ז סי' שכ"ד מיהו דוקא היכא דבORAוי ימות לא חישונן
הלכות ח"ר סי' ע"ז וח"ז סי' שכ"ד מיהו דוקא היכא דבORAוי ימות לא חישונן
לחיי שעיה שם אפשר יכל להציגו אבל היכי דאיינו ברור שימות וראי חישונן

והנה פשוט דעתם הלייה באשה הוי בנדיר סכנה עיין רשי' במה מדליקין
לא"ב ע"ד"ה אכב חוטרא טליי בא"ד גדרות צאן טרגומין חוטרא דעאן (במדובר
לא"ב) כלומר האשה כשהיא בבריאות פעמים שוכויתיה תולין ואין כה במטטרג
להוציא עוננה אבל משחניתה לפתח הסכנה וצריכה לנדים שם מוריין עונותיה
וט羞יה אם ראוייה היא לנום אם לאו עוד שם בר"ה אכב בזוני פירש"י במקומות
שיש חפסר עוני לא אחוי ולא מרחתני אך בשעת הסכנה הורע מולה וחшибותה
וחדרו פרטלייטון שלה ע"כ הנה מכוא דברי רשי' דשעת לירה הול שעת הסכנה

נמצא ח"ו גורם לו שילוד בחרוש השמיוני שאינו חי הגם שנם לזה יש אינסיבע טארט אל הנסיון עיר שח"ז גורמים לו במה נזקים ואני מעד עלי' שמיים וארכ' שהי' עוברא מה באחר מתלמיורי שאשתו נבננה לבייה"ח והרופא עשה לה ורישה וילדה שלא בזמנה וטעה בחשבו שכבר הוא חורש תשיעי ויצא הולד שלא בזמנו והי' מריחף בין מות לחיים ל"ע עליך ששה שביעות באינקויוכטאר בלע"ז ואחר התפילות והרחמים בעזה"י הוטב לו אבל נשאר עד היום פחות משאר יולדים ולהלאו שוויי' בראיא בשאר לאחר זמן, ובבר שמעתי מקדים שהולד לנMRI נדרט מעתנו ד"ג.

אלא אפילו לא יטעה בחשבונו מ"ט פשוט רלבּ ולך יש לו זמן מגבל לשוחות במעי אמו אז נגmr בשלו בחרם אמר בשפור אברים ובא ומנו לצתת וקדום לוּמן זה אפילו רגע ערדין יש דברים שצרכיהם חיווק באיכריו החיזוניים או הפנימיים וע"י שיצא פורם ומנו לא יתפנה בו האברים הללו או ההושים ויהי' חלוש באיכריו כל ימי או שימות פורם ומנו ע"ז והרי אמרו חמי' ושמן שסתני אמי' בילדותי הם החזוקני בקונוטי הרדי להילודות הוא הגורם לבו אותן ולחתחות הנוף כל ימי חייו ובגmr בא"ב האי ינוקא רמתחיל למלמור בארכע חלוש בנטו כל ימי' ווא"ב ב"ש אם לא נגmr במעי אמו שזה הוא הגורם שיפורו והיזוקו על כל ימי חייו וכי רעד הרופא שהוא אפילו רואה אמי' תחינוך שהוא במעי אמו החזק הוא הרטה כלומר אם בכר נתחוץ בכל או לא וא"ב עכ"פ ספק סכנה לכו"ע הוא, ראה חרוא.

והשנית לפמ"ש בגמרא שבת פנ"ו ע"א בתיב אפנטסיה דרב"ל האי מאן רבחר בשבא יהיו נבר ולא חרוא ביה ופריך מאן ולא חרוא ביה אילימה ולא חר לאטיבו והאמר רב אשיש אנה בחר בשבת הויא אלא לאו הרא לכישו ואמר רב אשיש אנה ורדיimi בחר פטוזתא הווען בחר בשבא אנה מלך והוא הוה ריש גנבי אא' אי בלו' לכישו ופירש"י האי מאן רבחר בשבא הנולד באחר בשבת, וקחشب שם בכל יוס ווים ואמר להו ר' חנינה פוקו אמר ליה לבר לוייא לא מול יוס גורם אלא מול שעה גורם האי מאן רבחמה יהא נבר זיתון יתי אבל מדיליה ושתי מדיליה ורזהו גלין אי גניב לא מצלח האי מאן בכוכב גונה וכבו' הנה מבואר דבל אחר ואחר נולד במוליה ולפי מוליה שהוא נולד בן הוא משתנה בכל ימי חייו לנד' מזריש ורשע דלא תלוי במול דתלוי בבחורת הארים וקצת באמת גס זה תלוי שאם יהיו' מוצלח היה' לו קל ביכולת לubborth' ועניות מעברות על דעת קנו' וכוב' צא בו, ואפילו לפמ' שנחלהקו בו ר"ח ור"י ריאתמר ר' חנינה אמר מול מחכים מול מעשר ויש מול לישראל ור' יוחנן אמר אין מול לישראל מ"ט כבד פ' התום' שם דהרי במ"ש דפ' ב"ח אמר רבא בני חייו ומונוי לאו בובותא תלייא מילתא אלא במולא תלייא מילתא תוי' רהבותה רע"י וכבות גדרול משתנה אבל פעמים שאין המול משתנה בראמר ביכמות פ' החולץ דפ' ז' זכה מוספיין לו לא זכה פוחתין לו דאיין מול לישראל בידים ר' בראם ר' ביכמות פ' חומת אפילו למ"ד אין מול לישראל מ"ט צרכין זכותין דבאים לזה אבל בסתם הוא תלוי במול ומול מחכים ומול מעשר ואפסדר ריה שאמרנו בגמרא נדר שמליך של הריוון מביא ורעד פנוי הסב"ה ואומר זה יהי' עני עשיר וכבו' עצדים ורשע לא קאמר והוא בגין רעד עירון חתנמיון ע"ט מולו שילוד בו ואם ישתנה זמן הלירה תשנתה לו כל סדררי בראשית ובמה דעתך פעמים יעשה לו להולד זינרום לו כמה צרות וח"ז לפעמים אפילו מיתה שלא בזמנו. ובזהר פ' וירא בחרוש הנעלם תניא א"ר"ש מפתח של ח' בירדו של הסב"ה הוא ובעוד שהוא יטעה שכבר הוא בחרוש התשייע ובאמת ערדין לא יצא מחורש השמיוני

אלא רמשחה כיון דעתם הלירה הוא סכנה כ"ט העולה פועלה לילד שלא בזmeno רהסנה יותר גROLה הניה השנחה הכרוא עלי' ונפתח הסתום ונסתם הפתוח ובשאחו לא חבלו לירה ציריה מתרחכין ומתחפה חס בנה שנאמר הוטבע הקב"ה בעולמו ועשה חסר אם כל איש ואם על בהמה חס בנה שירעת לדרת כיון הירעת עת לדרת יULLי סלע חולל עילות תשמר ואמרנו רז"ג שהיעל הוא תיש הכרוב ולשון תורה דרישן שמו ואמרו ז"ג בשעה שכורעת לדרת הקב"ה מזמן לה רפסון וממושן תורה רישון רגע אחד או אם יאחר רגע אחר אינה יכולה להתקיים מפני שרחתה צר וילדר יוביל לצעאת ומתקוד שסבירה הרפסון ברחמה נפתח וילדר מיר ובאשר לצטער הייעל לדרת תשמר עת לדרת וב"ש בבני אדם שהשנתהו העלונה יתרה עליהם משאר בהמות השרה הקב"ה משניה על כל איש וב"ש בני ישראל שהשנתהו העלונה יתרה עליהם מהעכוב"ם ואולי מה"ט נמשלו לחיות במו שנאמר כי חיות הננה בלומר מה ההחיות הקב"ה מזמן הנחש ב"ש בני ישראלי שאין צרכות לחיות אלא דב"ז בשחכל ע"ט דרך הטבע שהוטבע' ב"ה וב"ש בבריותיו ובועלמו מחסרו וטובנו.

אלא חמיש לירה ע"י זודקה ומבריח להפתחה ולחוליד שלא בדרך הטבע וראי שאפשר שח"ז תסתנן האם שטפעים לא יטעל הסם שבזורה בראו או יטעל יותר מהציריך ובמה פעמים ח"ז תסתנן האשה יותר וויתר וכמה נשים נשארו בעלי מותין ע"ז והן בשתלדר בדרך הטבע נמי אפשר שח"ז תסתנן כיון שהיא סכנה טבעית מ"מ החילוק פשוט בין הסכנה שתבא ממשימים ובין ע"י פועלות גם כי אקרומי פרענותא לא מקדרמין ובשכתה הסכנה ממשימים ירחמו עליה אבל הכא שאני שהביה עצמה בסכנה ואת הולד נמי בסכנה כמו שאבר בසמור אי'ה. ולא מביעא לעשות נתוח הנקרא יוצא רותן אם אין הכרה להו שוראי אסור לחחות הכתן של אשה ולហבניש בסכנה גROLה ועובד על כל הנ"ל לא עוד שעובר על לאו רטן יוסיך שהרי חובל שלא לזרוך ואם הוא עכו"ם חייב מיתה ואם הוא רופא ושראל עובר בלאו מפורש בתורה ונימירע כי הtout הכתן הוא סכנה גROLה הנם כי חרכח נולדים עבשוי באופן זה (ודלא ב"מ"ש הרמק"ט בפיהם"ש בכוורות פ' יש בכור דמה שאומרים המגידים שהasha היה אחד שקורעים דופנה ומתעברת ווילחת אינו ירע לו טעם והוא ענן ור' מאר ע"ש מ"מ בזמנינו הוא רבר מפזרים מאר בירודע) ומ"ט מידי סכנה לא יצא וירע רעת הדופנים דראש שיוולרת ע"י הוציאת הולד דריך הדופן בטנה תחתק לבקה פעמים ולא תוכל עוד להוליד כי סכנה הוא לה לאחר איזה פעמים עכ"פ פשוט דלשלות נתוח במקומות שאין ציריך הוא איסור נמרוד סכנה ועיין שי' רדכ"ז (ח"ג ט"ר חרכ"ז) שראה א' שחתכו לו קצת מאזוננו ונזל הרם עד שמת ולדעת א"ע רטואה שציריך נתוח פנימי לא התירה תורה בלו' עכ"פ משלות דאם לא משומס סכנה הוא איסור נמרוד אלא אפילו ע"י זריפה וכי או סמים נראח משלות דאסור משלות סכנה שלא בזמנה ומכנים האשה בסכנה שלא בדרך הטבע בידים ממש ובול זה מציד האם.

ומעתה נבא לזה מציד הולד הניה ירע כי חיות הולד הוא סטן וסלו' והקב"ה בחכמתו נתן ט' ירחי לידה שבו נצד הולד עד שהיה ראי לצעאת לאויר העולם ולפעמים אפשר שנירוד הולד מקומו כל' עת לירתו וחיתתו קtan וח' י' נידום לו שימות או חיזוק אחד שירחוות אותו ע"י הזורפה יותר מראי לא בדרך הטבע לצעאת ולא מביעא לרעת המפרשים שאנו בקיאים כהה' בכנ' שבעה ובן שמיינה או שעעה כמ"ש הבה"ג לענין בן שמנה כי אין ירעין זמן העיבור ואפשר שהרופא יטעה שכבר הוא בחרוש התשייע ובאמת ערדין לא יצא מחורש השמיוני

לו ולך זה מה תהא עליו עני או עשר נבוד או חלש ואלו צדיק ורשע לא קאמר וכו' וא"ב המילך בשם ר' ל"ע קמייע למפשה לילד ומוליר האקמייע קדרס זמנה תרע ותכין כי פעםים הורגן שתי נפשות היולדת ובעל הקמייע קדרס זמנה וכו' ואמר רבינו יצחק למה אש מפלת פרי בטנה אלא אמר רבינו יצחק הקב"ה רואה אותו העיבור שאינו ראוי לצאת לעולם וטפירים להמתו במעי אמו שנאמר הנגליים היו בארץ ביום הנפלים בתיב לבא י"ר רשות בעולם מאותם הרשעים היוציאים לעולם שאין הקב"ה מעין באותו הولد אין לך רשות גנוף יניח בין צדיק ובשר או שיציל לאדם מישראל טמייה משונה או שיעשה טובה אחת ובשביל בכך הקב"ה מוציאו לעולם ע"ש.

הנה שבשעה ש居שכת על המשבר הקב"ה דין על הولد ברת מה לעשות עמו וכך וראי אין לשנות ולהחרים הזמן הזה.

(ופיר) אי הabi לא יצא רשות לעולם אלא הבני תניין על שלוש עכירות נשים מותות ויבו' ואמר רבינו יצחק למה אש מפלת פרי בטנה אלא אמר רבינו יצחק הקב"ה רואה רשות הקיון רואין ראי לנצח לעולם וטפירים להמתו במעי אמו שנאמר ר' ש הקב"ה מעין באותו הولد אין לך רשות בעולם מאותם הרשעים היוציאים לעולם שאין הקב"ה מעין בו ורואה אם אותו הגוף יניח בין צדיק ובשר או שיציל לאדם מישראל טמייה משונה או שיעשה טובה אחת ובשביל בכך הקב"ה מוציאו לעולם ע"ש.

והשלישית לט"מ שאמרו בגמרא נהה ל' ע"ב דרש ר' שמלאי למה הولد רומח במעי אמו לפנסם שטפטל ומונח ידיו על שתי צעריו שתיאו איזילו על ב' ארבעותיו ווב' עקיביו על ב' עגבותיו וראשו מונח לו בין ברכיו וכו' ונרג רלום לו על ראשו וצופת ומכיס מסוא החולם ועד סופו שנאמר בהלו נרו עלי דראש לאורה אלך חסר ואל תחתה שחרי אדם ישן כאן ורואה חלום באספמיא ואינו לך ימים שאארם שרדי בטובה יותר מאותן הימים שנאמר מי יתנני בירחיך קדם כימי אלורה ישמוני ואיזו הוי ימים שיש בהם ורדים ואין בהם שנים הי אומר אלו ירחוי לירדה ומילמדין אותו כל התורה בולה שנאמר וירוני ויאמר לי יתמן רכרי לך שמור מצחתי וחוי' ואומר בסוד אללה עלי אהלי מא' ואומר וכ"ת נכיא הווא דקאמר ת"ש בסוד אלוק עלי אהלי וכו' שבא לאור העולם בא מלך וסתרו על פיו וששבחו כל התורה כולה שנאמר לפתח חטא רובץ ואני ווצא שם עד שהשביעין אותו כי לתרען כל רוחן שרבנן לשלו כי לתרען וזה יומם והמיתה שנאמר לפניו יכרעו כל יורדי עפר חשבע כל לשון וזה הלירה שנאמר נפי בפיהם ונבר לכב אשר לא נשא נשוא נשי ולא נשבע לזרמה ומה הוא השבועה שמשביעין אותו תהי צדיק ואל תה רשות ואפלו כל העולם כלו אומרים לך צדיק והורה היה בעיניך בראש וחי וירע שהקב"ה מוחר ומשרתיו טהור ואם לאו הריני ונשמה שנית בך תהורה היא אם אתה משמרת בטהרה מוטב ואם לאו הריני נוטלה פרך וכו' ע"ש מכואר רתינוס כל זמן שאתה שחש באספמיא עמו לומדים עמו תורה וצופת ומכיס מסוא החולם ועד סופו ומשביעין אותו ומזמינים אותו עזה ע"ז ואם מי שהוא בא ומוציאו לא נושא רשות והוא טיבותא מהסר לחי עזה ע"ז המלך תורה בולה ואולי עוד שאר עניינים שהוה צדיך עריון להומין עצמו בטרוש ותורה הרי זה חסר بما שהוציאו לפניו זמנו ונמ לפק ממנה קלק מאותו הטוב שאמור שאין לך ימים יותר טובים לאדם מאותן הימים והרי הוא גוזלו מהם ועוד כמה עניינים ואפשר שע"ז ח"ו לא יזכה אח"ב לאור תורה שהי' זוכה בה אלוי ח' לומדו המלך יותר וכיווץ בוה ולכנ רועשה בוה גדרול להולד להוציאו זמן האיר ח' עיני וראיתי בספר הקנה להתנאה אלקי ראש המטובלם (דפוס קארעי) שככל רכביו נתנו לו ע"י אליהו וכבר לטוב שבtab ברך מ"ז ע"ב זוזל זצל ב' באותו רגע שהאהה يولדה מלמטה הנשמה נשלה ממעלה ומשתלחית מן המלבות אל פנוי אדם ובעת שהנשמה משתלחית היא משתלחית לא' מ"ב שבטים ותשוכב על שם י"ב ממש תפלב כל העתידות לכא עלו ולפיקך רואי לרעת מהו שאמרו חז"ל שנוטל המלך הרוע בעירו והולד לפניו חסם ואומר

שוב הראה לי אחר מתלמי ריבוי הכהן רישיתינו הקדוש מהר"ש הירש הי' רבספר רכרי תורה להארמו"ר הנה"ק ממונקאטש ז"ה חלך ג' אות ל' הביא רכרי ספר הנטה ועור הביא מרביבנו האריז"ל בשמונה שערם שער רווה"ק תקון ר' לכתוב קמייע לאשה המתקשה לילד הנה האיש הזה גורם להוציא העובר ההוא שלא בומנו ועי"ב גורם לו או מיתה טרם ומן הרואי לו או בא לירוי עניות לפיבך צרען להעתונת מה ימים בנדר שם הווי' ראלפין שהוא בני' אדם ולפי ששםך רם האר"ס שהוא בני' מ"ר יתעננה יום אחר עוד לשלים המכין אדם עבל"ה בשער רוחה"ק. והאריך שם הנה"ק אי להתפלל על מיטה לילד נמי בכלו וזה או רווה עניין אחר הוא ע"ש רמחלך בין הרבקים ורכבים ראים לו ז"ה, ומ"ט נשמע מן הרין לרידן לרלבו"ע להחיש זמן לירת הולך ח"ו בפועל ממש שהוא בכלל רוצח ונזקן ועור שמשנה סדרי בראשית וח' לחקל בוה שום קילה בעולם. וכ"ש בעזה"ר שנעשה בכר עניין של בזונע שרצוים לעשות ברית מילה ביום ראשון, אם היה' בן זכר בריה שיהי' עולם על הכרית ולבן הולכים ביום רומאשוון לבית החולמים וועשים וריקות וגם אצל ע"ש בכר שמענו וראיינו רכרים באלו, והוא אישור גמור.

וקצת' מה שמספקא ליה להנה"ק אדרמו"ר ממונקאטש או מותר להתפלל אמפסחה לילד רבס"ח (ס"י תפ"ז) זוזל אש שמסחה לילד לא תדבר בעון שעשתה וכו', ובסי' (חפ"ז) אש שישובת על המשבר אם היא בחדר ובן"א בבית יבקש עליה רחמים ועל הולך שיולד במל' טוב ע"ב, הנה מכואר דרארבה יש חיבוק להתפלל שחלר.

ומעתה רואוי להזuir לכל שומרי התורה הצע"ב הם ובניהם ונשותיהם וגט הרופאים שהם בנדיר שומרו התורה שה"ז לעשות בזה ואין חילוק בזה בין בחול ובין בשבת ואדרבה בשבת חמוץ שהרי הוא חובל בשבת שלא לצורך ומחלל שבת בפרטסיא ורופה עכו"ם אם עשה בן הרוי חייב מיתה, ואם יצטרך לחלל שבת לא יחולש בשבי הליודה שבך צונו הברוא לחלל שבת עבור אששה שב��ת לילד ואין זה חילול אלא קיומ ופעמים שהיילול הוא סיומו. ואם הרופה לא ישמע לנו עכ"ס צדיק כל מי שיראת ה' גנע בלכובו להניד לבתו זו אשתו חומר האיסור והענין בזה שאם ירצה הרופה לעשות לה וריקה בזו לא תשמע לו בשום אופן. ובע"ב של אששה אין רשות לשום רופא לעשות לה וריקות.

ומיהו פשותם שאם "א לאשה אלא שתלך ע"י נתוח בכתן או שהיא בסבנה וא"א אלא ע"י זריפה ובו חורי נכס נבלל כל סבנה שאנו אפיילו ח"ז ימות הולד מצילין את האשה כל ומון של האזיא ראשו וא"כ מותר אצל כל הדברים שמתודר שם פפ", אבל צריך לזכור שהוא אמרת כי ע"פ רוב כי יroutine כי ישנים מהימנים אפיילו אותן הנקראים שומר תורה ואמרם להנשים לעשות עניינים שאסורים כמעט בכל הדברים יתודר יהרג ואל יעבור והם מפתחים אותם שם ג"כ שומר תורה הם ולכך יש גברד שהוא סבנה ואין לסמור סתם על הרופאים ומיהו כ"ז במקום סבנה אבל כל שאינו מקום סבנה אלא סתם לידה ח"ז להקל בה ולשטע להם.

יותר אין הוא ג"כ עכשו וא"ה עור חזון למועדר ויד' שיזוכת למדוד תורה לשמה מכבריו ומוקדרו בלתי מכוירו כלל ונפש

מנשה הקטן

תשובה בעניין מווזה

ממן הגאון בש"ת ר' מנשה קלין שליט"א
(ראש היישיבה)

פ' בראשית תשל"ו

מע"כ חור ידר"ג וכוכ' בש"ת ... הי"ו

ברבר החשלה במווזה שנחנו מכיה לנוכח את הסנה שמניחים בו המזוזה גנד השם ש-ר — אי יש בזיה איזה חיב או מהג הסידות עכ"פ.

ruc זה הלכה מפורשת היא וכן נהג עלמא משנים דרומוניות, וכנהוגות מיומני פרק חמישי מהלכות תפילין את א' היביא מספר התורות וו"ל ובסדר התורתה בתב שאנן צורין להנחתת בחרלה כדי לנול היקף מהנהנו שיהא ש-ד — נראה מכיון וש-ד — בתוכ גנד ריח שבן פרשה לפשרה ואם ה' גלוון בתחלתה כדי לנול היקף ה' ש-ד — מכוסה עכ' אם נעה נקב בגולו אשר הניח כדי לנול היקף גנד ש-ד — אז היא ניכר ונראה בטוב וכוכ'

יע"ש.

ועין שט"מ מנחות ל"ב אות א' זו"ל אטבא דספרי פורש"י עץ סРОס כ' והוא כדי אחיזת גודל ואצבע וזהו מלעלת ולמטה אבל מן הצד לא מעינו שייעור הריווח ושמא כיון דיבור מאחר כלטו שמע ציריך בראשו כדי לנול היקף ולמי מה שנחנו העולם עתה לכתוב שם ש-ד — מכחוז בגדה האיר שלבפני וה' וגנובין המכ' לפדרתו מכחוז נראה שאין ציריך דאי כדי לנול היקף א'כ יהי' מכוסה מאותו היקוף ושם יתעורר השלפ' מאותו מסום, תום' אחירות עכ"ל.

גהנה מכואר דהקבע מווזה ציריך שיראה שם ש-י מכחוז וציריך שיתחזור הספ' שיהא נראה לא רקתו מכיון ועד כדי בר' החמור בו שם"ט לא הצרכו מן הצד להניח קלה' כדי לנול היקף אלא שחתום' תירץ שהה אפשר לחתוך הקלף מאותו המטום ועכ' פ' נראה פשטוט ציריך להנחת השם מנולה שיהא ראוי לסתורתו וכן היה נחוג.

ובשו"ע יוד' טוי' רט'ח טט'ו כתוב הרמ"א זו"ל ומণיחן נקב בכתנה גנד שם ש-ד — שיהא נראה מכיון שטם (ברמבי והנמי"י) וב'ב הלכוש ושאר אחראונים. הנה מכואר לציריך שיהי' נקב בכתנה כדי שיוכל להנחת השם ש-ד — והוא הלכה

בסוגיא דמתוך שהותרה לצורך הותרה נמי שלא לצורך

מחיי' פוגיות כתיק' של איש אלקיים הגאון החסיד רשבבה"ג
מן רבי עמרם בלום זצ"ל בעל שות' בית שערים עד"ח ש"ע

פסח הרכבת' פ"ג מחמץ ה"ח ואם מצאו כיוט' כופת עליו כי' עד לרעכ' ומכברו, וכתחכ' ב"מ והקשו בהגנות יכברנו במקומו והוא אית' ל' ל"ר' מותך שהותרה הברה לצורך הותרה נמי שלא לצורך ות' דהaca איזיד' שבכטלו. ולדעת הדורה' שבחבך דאפיילו לא ביטלו עספין' י"ל שבשחתירו הברה שלא לצורך ה"מ כי' צורך היום פצת, וכ'ת הא איזיד' היום כיוון דaicא מצוה — ל'תא רהא שריפת פרדים מ"ע ואינו דוחה י"ט ועוד דהא אמרין בפ"ק דכתובות ז' דל' א מותך אלא בהנאה השווה לכל נפש פ' לכל גוף אדם והaca ל'בָא הנאה לשום גוף עי"ש.

והPsiחה מג"א סי' תמא' סק"ג רבספחים ה' ע"ב ממשע דמותר לשטרפו דכוון דיש מצואה מידי צורך היום ע"ש. וכחה לא כתובות ז' תמה עור על מש"ב רבעין הנאה לנוף דמה הנאה לנוף יש במצויא סטן ולולב בכיצה י"ב דריש' מותך עי"ש.

ולפענ'ך' נראה לפק"ש ש"מ כתובות ז' דמיון מלאה שעיסקה עשווי' ורנילא לצורך א'ו'ן בנון שהיתה מותך אפיילו שלא לצורך בלא ואפיילו צורך קצת אינו לפ' שחכורה של שחיטה לא היה בלא בכל' לא תעשה כל מלאה אבל מין חכורה אחרית בנון בעיל'ה שאינו לצורך א'ו'ן הר' הוועידין בכל' ל"ת כל מלאה רקס דאמרין מותך שהותרה מין החכורה שהיא עשווי' לצורך א'ו'ן בנון שחכורה הותרת נמי מין חכורה שאינה עשווי' לצורך א'ו'ן בנון האיד בעיל'ה כיוון דמ"מ יש באן צורך הנאת הנוף ולהזכיר שחכורת עוללה נרבה מותרך למאן דאי'ל מותך, וה'ג' כי הוצאה כל הוצאה שהיא לצורך א'ב'יל'ה דהינו שמווציא א'ו'ן מין הוצאה

פסופה בלוי שום חולק וראי יש להזוהר ב"ע לעשות כן. כמו שנחנו מלפנים בישראל וצריך להזוהר על זה אוותם האנשיים שעושים התיקים להמוות שיזהרו מכואן ולחייב להניח נס' ליר' השם והנס שכירעכבר נראה דראי המזוזה פסולה בשכיב' זה. וו"ל הר' מ' וכחוב המדרכי דרכ' צ'ג' ע"ג בה' ס אמרין בה'ג' ש'יהי' שדר' ב'ין אויר פרשה לפשרה ויהי' תלון בכתנה כדי שהאה תלון' בוגר תלון' ואין יכולין ליראות ש-ד — מחייב אם יקוכ' חור בדמלו ומיהו אם לא עשה כן משמעם שם דאיתנה נפסלה ועיין שם עכ'ג. מכואר דהיה ה'ו' א' אפיילו שחתפל המזוזה עכ'פ' פשוט ריש' ליזהר ולעשות תלון' על תקי' המזוזה כדי שיראה נראה השם וכן מי שאינו מנייח אלא בתיק' של ניר או ניליאן וכיווץ' בו ציריך שיראה השם מכואר בכל הפסוקים בלוי שום חולק.

ובמקומות שם תינוקות כתוב בהגמ'וי' שיטות הנפק בשעה זהה
שיכנסו בגד' פטן.

רכרי הטדור בעבודת הסודש

מנשה הקטן

שער חלפות

ברין יום בחיבי לאוין ועשה (יבמות דף ר' ע"ב)

**ממן הגאון בש"ת ר' מנשה קלין שליט"א
(ראש הישיבה)**

טעמא דרבנן רחמנא עליה הא לאו הבי ה"א אחות אשא מיבמת מ"ט דאמירנן אתי עשה ודחו לא תעשה אימר דאמרנן אתי עשה ורחי ל"ת לא תעשה גרידא ל"ת שיש בו ברות מי דחי וכו'. וכותב הרמב"ם פ"ז מה"ז יבום ה"ז וו"ז: היהת היכבה אסורה על יבמה איסור לאו או איסור עשה או שהיתה שנייה הרוי זו חולצת ולא מתיבכת ומפני מה צריבה חלייצה מפנוי שיש בה לקוחין הוואיל ופירושין תופסין בה הרוי הэн זוקפות ליבם ומן הרין היי שייתיבכו שהיבום מ"ע ובכ"מ שאותה מוצא עשה ול"ת יבא עשה וירחה ל"ת את כל חכמים גנוו לאו לא יתיבכו בחיבי לאוין ולא שניות נירוח שם יבא עליה פעע שנייה והרי ביאתה אסורה ואוין שם מצוה וכו' לפיכך אם עבר ובעל יכימתו האסורה לו משומ לאו או משומ עשה ואצ"ז שנייה ה"ז קנה פנין גמור ומו滋养ה בנט וחיא וכל צורתיה מותרות לור שהרי נפטרו.

ובואר ברכרי הרמב"ם בחיבי לאוין ועשה אף שאסורות לו מה"ת מ"ט בין שפנאה דקידושין תופסין בחיבי לאוין וכן היא וצורתה מותורת לוד רביאת איסור נמי פוטרת (ובchai"א) כתוב הרמב"ם וו"ג ובמה שהיא אלמנה מן הנשואין ובא עליה כה"ג לא נפטרה עצה שאין עשה דוחה ל"ת ועשה והואיל ולא קנה מן התורה פנין גמור לא הותרת צורתה לור עד שתתחלוו עכ"ג. ויש לזריק חרדה מה שבtab והואיל ולא קנה מן התורה פנין גמור משמע דקניין כל דחו קנה והרי בגין' יבמות (דף ב' ע"א) אמרו אלמנה ל"ב"ג כספיק ותני לא שנא מן הנשואין ולא שנא מן האירוסין בשלמא מן הנשואין עשה ול"ת ואין עשה דוחה ל"ת ועשה אלא מן האירוסין ל"ת גרידא היא יבא עשה וירחה ל"ת אמר רב נידל אמר רב אמר פרא ועלתה יכמתו השערה שאין ת"ל יכמתו מה ת"ל יכמתו יש לך יבמה אחרית שעולה לחלייצה ואינה עולה ליבום ואיזו זו חיבי לאוין. וכתבו התום' ד"ה בשלמא תימה דמן הנשואין נמי מקשה אמאי חולצת בין דין עולה ליבום דלאأتي עשה ורחי ל"ת ועשה ותיהו בי חיבי בירתות. ועוד בתום' דף ה' ע"א ד"ה ואכתי וארא"י נבי אלמנה ל"ב"ג האשעה עשה איסורא כמו ביהן הכא עליה. הנה מדברי התום' דאלמנה מן הנשואין בחיבי בירתות ובכ"מ שם מתיב רבא פ"צ"ד וכורות שפה וכו' ואם בעלו קנו ואמרו שם דוקא חיבי לאוין אבל אלמנה ל"ב"ג מן הנשואין לא אמירנן ואם בעלו קנה ועיין תום' חד מן

רתום' לא כתבו רם [דילפין] מינו' דאסור באכילה לפנוי זמנו ולא בהנאה מ"ט הא ילפינן מינו' דבשעת השבתה לא יהנה ממנה והארבתי בזה במק"א וא"ב שפיר סאמר ש"מ דלית ל"י לר"ע מותוך דאי ס"ט מותוך דאי שפיר י"ל דתשכיתו היינו ביו"ט ובאמת נלי קרא דשי ליהנות מתחלת שריפת השוב שייך מותוך אפיילו אינו צריך להנאותו ביו"ט דאפשר להנאותו בון"ל אבל לפוי האמת דתשכיתו היינו מערב יו"ט ילפ"י דתשכיתו הוי שלכראה"ג ואסור ליהנות בחרדי דרשיף וא"ב לא משכחת שריפת חמץ להנאת הנוף ושפיר כתוב ב"מ"ל"ש ב"י מתוד.
(חמשך יבא אויה בחוברת הבהה)

שער חלפות

וזמותרת ע"ג דאין בה צורך לישראל בלא דמ"מ הרי בכך צורך אכילה אבל אם מוציא דבר שאין אוכל נשף ושלא לצורך אכילה שהוא מין הוצאה אחרית דלא שרי אלא מותך שהוורתה מין הוצאה שהיא עשו"י לצורך או"ג הוורתה נמי מין הוצאה שאינה עשו"י לצורך או"ג בעין שיאו"ה לצורך הנאת הנוף למצוה נמורה כגון או"ג למלואו ליטול לולב ואל"ה אסור עי"ש.

מכאן דברי דבמיון מלאכה שהיא עשו"י לצורך או"ג מותר אפילו שלא לצורך כלל וזה אני אומר דבמיון מלאכה שאינו לצורך או"ג רלא שרי אלא מטעם מותך דבעין שיבא לצורך הנאת הנוף סני אם מלאכה זו עשו"י ורנייה לצורך הנאת הנוף והוא עוף"י שאינה עשו"י לצורך הנאת הנוף רק לצורך מצוה שהוא צורך היום קצת נמי שרי אבל אם מין מלאכה זו או"ג בלא לצורך הנאת הנוף רק לצורך מצוחה לא שרי מושם מותך דהא דאמרנן מותך כתוב ש"מ שם שהוא מרכזיב המשם לכל צרכיהם ועריך דוקא שיחי" אפשר בו צורך הנאת הרוות ולא בשאי"א רק לצורך מצוחה והינו דאמרנן לכל גנבות ומשו"ה גנו"ג אין קריבין בו"ט משומ דעתך לגבוח ועי' טומ' ביצה ב"ז ע"ב ד"ה ועל ולא משבחת בהו שיהיה עירן להנאת הנוף.

ולפי"ז בחוזאתם קטן למלוא אף שהוא לצורך מצוחה שרי מושם מותך ביוון דאפשר שהייה הוצאהם קטן להנאת הנוף כמו לטיל כט"ש תום' ביצה שם סדר"ה ה"ג, וכן הוצאות לולב להנאת הנוף לעשות הוציא וחופי" לכבծ הבית ערשי" ב"ק צ"ז ותוס' סוכה ב"ט ד"ה נפרד לכאן שרי גם לצורך מצוחה וכן ס"ת לקרות בו אפשר להוציא להנאת הנוף ששם כי" שמכין דמה"ט אסור בד"ת בט"ב ואבל עי"ז או"ח סי' תקנ"ד לכאן אף שמצוחה לצורך מצוחה וחובבו דמללה"ג רק לעול על צוארו נמי שרי אבל שריפת חמץ רלא משבחת מון היבור זו לצורך הנאת הנוף בלא לצורך מצוחה שפיר כתוב ב"מ רלא שרי מושם מותך ביוון דליך הנאה לשום נוף.

ועיין תוספות שבת ב"ד ע"ב ד"ה ל"ט ועיין ש"מ כתובות שם שבtab והא דאמרנן בפ"ק דפסחים המוצא חמץ בתוך ביתו ביו"ט כופה עליו בלוי ולא שרי לשrepo הינו משומ רלא הווי הבערה לצורך בישול אלא לשׂרוף ובכ"ג לא שרי אלא לצורך הנאת הנוף עי"ש.

ועיין בתום' פסחים ה' ר"ה ואומר שהשוו הא בשישוף ויעשה נחלים הנאותו מותך והא דתנן (לפקמן דף ב"א) לא יסיך בו חנור וכירום היינו מדרבנן ותריצו דברה הוא דקרה דתשכיתו מירוי בכל עניין אפיילו אין צריך לנהלתו וא"ב שפיר קאמר שם ויש"מ דר"ע ל"ט מותך דאל"ב שרי מטעם מותך ואפ"צ רציך צורך פצת מ"מ מה שמכיר הוי צורך פצת במ"ש תום' שם ביוון דאפשר שהייה היבור להנאותו דצריך לנהלתו מילא אפיילו א"צ לנהלתו שדי בון"ל ובכ"ז מה"ת אבל השתה דמדרbenן לא יסיך בו חנור וכירום ואפיילו נחלתו אסור א"ב לא משבחת שריפתו להנאת הנוף רק למצוחה שפיר כתוב ב"מ ביוון דליך הנאה לשום נוף לא שרי מושם מותך וא"ש.

ואפיילו לתה' שני שבתות' שם ביוון דמתחלת הבערה אסור ליהנות הוי כמו נו"ג ע"ש מ"ט הוא אמירנן בפסחים ב"א ע"ב סדר"א כו' בהדי דקשירות ליתהני מינו" קמ"ל והוא נופה קשיא אמאי אסור ליהנות ממן בהדי דקשירות הא בערלה בעי קרא ע"ז בפסחים ב"ב ע"ב וע"ש בתום' ד"ה מנוי דהדרלה ס"ד דשרי" ביוון דהוי דרך בערו ועתו"ס ב"ק"א ע"ב ד"ה ולאו וא"ב בחמץ דליך קרא מנ"ל דאסור וע"ל דתשכיתו משמע שלא כדרה"ג בם"ש תום' לפקמן ב"ח ד"ה ר"ש ואפ'

שער חליפות

שער חליפות

עשה נמי קאי והוא תימה בינו לדמואורייתא לא רמייא ליבום אמא קנה ואמאי מוציאה בנט ע"ש מה שהאריך ז"ל ועיין אור שמה שבtab להמה השמייט הרמבי"ס דחיבי עשה גנוו רבנן.

ולפ"ט"ם שהעליה השאנגן"א ז"ל דרישת הרמבי"ס וסיעתו דמטעם עשה דוחה עשה קאי עלה צ"ע דא"ב למזה השמייט הרמבי"ס בתחלת דבריו שבtab אבל חכמים גנוו שלא יתיבמו חיבוי לאוין ושניות וכו' ואלו חיבוי עשה שיירוי' ואוי נימא רס"ל דעשה דוחה עשה א"ב ליתני נמי חיבוי עשה לא יתיבמו מושם ניזרת חכמים ביוון דמה"ת עשה דוחה עשה אע"ב דלאו הינו טעמי' דההמבי"ס ז"ל מושם דעשה דוחה עשה דההמבי"ס נמי מורה דאיין עשה דוחה עשה. איברא דראיתי ביש"ש יכמות פ"כ סי' נ' שבברעד על הרמבי"ס ז"ל והשחה עליו בכל קשיית השאנגן"א ז"ל נ"ל במו שאינה קנה בכיאת ב"ג אלמנה מן הנושאין ולא פטרה צורתה לכו"ע הה חיבוי עשה לחוד נמי בוגן בעלה זב"ג ובוגן דור ראשון ושני דמצרי ואדרומי נמי אין ביאתה פוטרת צורתה דהה אין עשה דוחה עשה בכל התורה ולא במו שבtab הרמבי"ס ובן הטור שחיבוי לאוין או חיבוי עשה או שניות בכוון אם עבר ובא עליה קנה ונפטרה צורתה וכtab הרמבי"ס עוד אבל יבמה שהיא אלמנה מן הנושאין הויל ולא קנה מה"ת פני גמור לא הותרה צורתה עד שתחליז' ע"ב.

ותימא ע' בז' חיבוי עשה להחיבוי לאוין ועשה הלא שניים איין עולין ליבום מרואורייתא ואפשר שסביר הרמבי"ס שחיבוי עשה עולים ליבום ורבנן הוא דאסרו בפרטיש לעיל וב' מלהריא מלשון הטור סימן קע"ד וכ' מבל מקום לא נ"ל דבריו בל' כי ליבא מאן דאמר בסבירא ליה דעשה דוחה עשה וכן יראה מלשון הרמבי"ס גופא שבtab לעיל מיניה ז"ל וכן הרין היה ראיו שיתיבמו שהיבום מ"ע וב' מ"ת שאותה מוצאת עשה ול"ת יבא עשה יודהה ל"ת אבל חכמים גנוו שלא יתיבמו ראויה ליבום בלא אלא ע"כ בשגגה היוצא לפניו השליט ואין חולקין כבוד לר' יתיבמו וכבר האריך הרחיב הדיבור בזה השאנגן"א בזה בס"ו ז"ג ז"ל דנראה לי והרמבי"ס וסייעתו חולקין וס"ל דעשה דוחה עשה חברה וכו' והביא דבריו רמייא זב"ו מהל' זבום ח"ז הנ"ל ס"ט ושים לי זיימה רבתיה על מה שבtab שאמ עבר ובא על יבממו האסורה לו משום עשה שקנה ומוציאה בנט והיא וצורתה נפטרו ומורות לזר הרי חיבוי עשה מן התורה לא רמייא ליבום דהה אין עשה דיבום ראיו לדוחות את עשה דחיבוי עשה בוגן מערית ואדרומית בתוק' נ' דורות רמאי אלמא דהאי עשה מהאי עשה וא"ב אם עבר ובעל לא מביעיא שלא נפטרה צורתה אלא אפילו היא עצמה לא נפטרה וצורה שליחצה.

ובגמ' יכמת ב' מתיב רבא מדרניא פ"ד וכבות שפבה אם בעלו פנו ואי ס"ד חיבוי לאוין מרואורייתא להליצה רמייא ליבום לא רמייא אם בעלו אמא קנו אלא אמר רבא נזורה ביאה אטו ביאה שני' הרי דאי הוי חיבוי לאוין מה"ת לא רמייא ליבום אפילו אם בעלו נמי לא קנו וא"ב חיבוי עשה דודראי לא רמייא ליבום מה"ת דאיין עשה ייבום דוחה להו אם בעלו לא קנו והרי איהו גופה בתיבם לא רמייא ליבום גנוו שלא יתיבמו חיבוי לאוין ושניות וכו' ואלו חיבוי עשה דחיבוי יפה ביוון גוזרה איינו מן הרין שיתיבמו אלא לכסוף בל' עמהם לחיבוי עשה דאם עבר ובעל קנה והרי דבריו מעורבים ולא רישא סיפא ולא סיפא רישא ודריש מינה דההמבי"ס ס"ל דעשה דוחה עשה נרידא אלא שאנו דוחה ל"ת עשה ושבן יתיבמו חיבוי לאוין לא קים ולא קנה עשה דחיבוי יבממו דבר זה הוא תפל כל' מלך דהרי איפכא נ"ב אמרין Mai אלמא דהאי עשה דחיבוי ג' בבעליה מהאי עשה דיבמה יבא עליה שנייא שלא קנה יבממו והרי אסורה ליבם בל' או בעשה וכו' אם עבר ובא עלי' קנה ונפטרה צורתה ואחיבוי

סמי שם ז"ל וביאת ב"ג באלמנה מן הנושאין אינה פוטרת צורתה דאיין עד"ת ועשה אבל ביאת באלמנה מן האירוסין ובכל חיבוי לאוין פוטרת צורתה בדרתנן ואם בעלו פנו ע"ב. מכואר מיהו דבאלמנה לכו"ג מן הנישואין לא קנו בל' ולמה כתיב הרמבי"ס הויל ולא קנה פנו גמור מן התורה.

שנית יש לדיום שינוי לשון הרמבי"ס באלמנה לכה"ג משאר חיבוי לאוין ריבחיבוי לאוין בחר' בתב ה"ז קנה פנו גמור ומוציאה בנט והיא וכל צורתה מותרות ובאלמנה לכו"ג בתב והויל ולא קנה פנו גמור וכו' לא הותרה צורתה לזר עד שתחליז' ומדרכות לא הותרה צורתה ממשמע דהיכמה נפטרה רק צורתה לא נפטרה ובכוון שלא קנה בה האיך יבמה נפטרה היא וצורתה לא נפטרה ובבר הקשה הבית שמואל א"ע סי' ע"ד ספ"ג בן להרמבי"ס ז"ל דת' דהיא עצמה אינה פטורה וצ"ע.

ועוד בו שליש' דנראה דהיא עצמה ס"ל דמטורה למורי בל' חליצה ובכל נת דהרי בחר' לאוין בתב ה"ז קנה ס"ג ומוציאה בנט וכו' ומדלא בתב באן דצרכיה גט רק דלא הותרה צורתה לזר משמע דהאלמנה הותרה לזר אפילו בל' נת והיא תמייה כמה נפטרה וממ' נ' אם קנה ליבום עצטרך נת ואם לא קנה תהיוי ביאת אשת אח שלא במקום מצוחה ולא תפטר לשוק עד שיחליז' וצ"ע.

aicbra דבגמ' דף ב' ע"ב שם איתמר ביאת ב"ג באלמנה רב' יוחנן ור' אלעדור חד אמר אינה פוטרת צורתה וח' א' פוטרת צורתה באלמנה מן הנושאין ב"ע לא פליינו דלא פטרה דאיין עשה דוחה ל"ת ועשה כי פליינו באלמנה מן האירוסין וכו' הנה מכואר מחולקת ר' יוחנן ור' אלעדור ביאת ב"ג אי פוטרת צורתה דוקא ולא נחלקו או האלמנה עצמה נפטרת רק אי פוטרת צורתה והא גופה ציריך ביאור מ"ש.

ורבעיע בקורס יש לדפרק דרכ' יי' שם שבtab אבל חכמים גנוו שלא יתיבמו חיבוי לאוין ושניות וכו' והשמייט חיבוי עשה שחכמים גנוו עליהם לאוין יתיבמו וכבר האריך הרחיב הדיבור בזה השאנגן"א בזה בס"ו ז"ג ז"ל דנראה לי והרמבי"ס וסייעתו חולקין וס"ל דעשה דוחה עשה חברה וכו' והביא דבריו רמייא זב"ו מהל' זבום ח"ז הנ"ל ס"ט ושים לי זיימה רבתיה על מה שבtab שאמ עבר ובא על יבממו האסורה לו משום עשה שקנה ומוציאה בנט והיא וצורתה נפטרו ומורות לזר הרי חיבוי עשה מן התורה לא רמייא ליבום דהה אין עשה דיבום ראיו לדוחות את עשה דחיבוי עשה בוגן מערית ואדרומית בתוק' נ' דורות רמאי אלמא דהאי עשה מהאי עשה וא"ב אם עבר ובעל לא מביעיא שלא נפטרה צורתה אלא אפילו היא עצמה לא נפטרה וצורה שליחצה.

ובגמ' יכמת ב' מתיב רבא מדרניא פ"ד וכבות שפבה אם בעלו פנו ואי ס"ד חיבוי לאוין מרואורייתא להליצה רמייא ליבום לא רמייא אם בעלו אמא קנו אלא אמר רבא נזורה ביאה אטו ביאה שני' הרי דאי הוי חיבוי לאוין מה"ת לא רמייא ליבום אפילו אם בעלו נמי לא קנו וא"ב חיבוי עשה דודראי לא רמייא ליבום מה"ת דאיין עשה ייבום דוחה להו אם בעלו לא קנו והרי איהו גופה בתיבם לא רמייא ליבום גנוו שלא יתיבמו חיבוי לאוין ושניות וכו' ואלו חיבוי עשה דחיבוי יפה ביוון גוזרה איינו מן הרין שיתיבמו אלא לכסוף בל' עמהם לחיבוי עשה דאם עבר ובעל קנה והרי דבריו מעורבים ולא רישא סיפא ולא סיפא רישא ודריש מינה דההמבי"ס ס"ל דעשה דוחה עשה נרידא אלא שאנו דוחה ל"ת עשה ושבן יתיבמו חיבוי לאוין לא קים ולא קנה עשה דחיבוי יבממו דבר זה הוא תפל כל' מלך דהרי איפכא נ"ב אמרין Mai אלמא דהאי עשה דחיבוי ג' בבעליה מהאי עשה דיבמה יבא עליה שנייא שלא קנה יבממו והרי אסורה ליבם בל' או בעשה וכו' אם עבר ובא עלי' קנה ונפטרה צורתה ואחיבוי

שער הלוות

טפי על אלמנה מן הנושאין אמנים רבינו הנדרל בעל הלכות גדוות כתוב דהא דרב נידル אמר רב (ועלתה יבמותו שאותן ת"ל יבמותו מה ת"ל יבמותו מה ת"ל יבמותו יש לך יבמה אחרת שעולה לחילצת ואינה עולה ליבום) מיקייאם באלמנה מן הנושאין הביואו ה"ה שם וא"ב י"ל דהרכב"ס נמי ס"ל בן וכדעת הנובי ה"ג. אמנים הראשון קשה.

ומה שנלפטע"ר בישוב הדברים דהנה כבר הבאתי מחלוקת הראשונים ז"ל אי מחות יבום הוא מרדין פידושין או דביאת יבמה ל"מ מטעם פידושין אלא מונה"כ הוא שהרי אישׁה זו מחייבי בריותו הוא אשׁת אחיו שאין פידושין תופסין בה ואלו חי' לה בנים ובא עלי' היבם ה"י חייב ברת אלא שאם מת בלא בנים התורה צotta להחים שם לאחיו ויבמה עלי' ואתי עשה ורחי האיסור ברת עלי' דרכ' היא המוצה ובמ"ש התום' באן ד"ה לא תעשה ואומר ר"י דמתשת את לא מעץ למילך בעלמא דליהrich עשה ל"ת שיש בו כרת דשאנו אשׁת אח דמתשות בך ואילך אפשר בעניין אחר פסיטים מחות יבום דאל"ב בטלה מחות יבום ע"ש מבואר דעת התום' דיבמה איסור אשׁת אח עלייה הוא בשעת יבום אלא דמתשות בך לבא עלייה וא"ב וראוי פסידושין לא תופסין בה כל זמן שהוא באיסור א"א. אמנים המהר"ק שורש פל"ט בתב' להריא דביאת יבמה מהניא מטעם פידושין. ז"ל המהר"ק ועוד שאתה אומר דביאת יבמה לא מהניא מטעם פידושין והנה דבר פשוט הוא דמהני מטעם פידושין ואסר לך היבם בכיאתו לכו"ל עלמא במפורש והבא עלייה לאחר ביאתו של יבם בחנוך ואין בה פידושין אלא לעניין זה ובן מוכחה נמי בדייש פ"ס פידושין דר' רבעי למילך שתהאה אשׁת מתקדשת בביואה מיבמה שננקית בביואה אי לאו משומ ראייא למפורך שכן וטוכה ועומחת ואין פידושין תופסין ביבמה אפלו פידושין ביבמה פשיטה דלא הוי מעץ למילך אשׁת מינה עכ"ל. ועיין ריש"י פידושין הנ"ל ובתוכם ז"ל מהר"א שונ"א בכ"ח וחיר"ן שם חולק ע"ש.

יבמות מ"ט נראת דאין בה פידושין כלל ועיין ריש"י נ"ב שם וצצת נראת סתירה בדברים וצ"ע. מכואר מיהו מחלוקת הראשונים אי יבום הוא מטעם ודרין פידושין. ולשיטת המהר"ק ה"י אפשר לישב קושיות העולם בתום' יבמות ט' ד"ה והכוי איסור שהקשו ונככל דובתי פשיטה להש"ס דחיבי לאוין לר"ע דאמר אין פידושין תופסין בת"ל לאו בני חילצה ויוכום נינהו במו חיבי ברייתות הכא ותימה לר"י דאמירן לכו"ע נמי ליתוי עשה ולידחיה ל"ה ומקשים העולם דמה אני דרכו עשה ל"ת הא ביה אינה עושה קניין פידושין ביבמה וא"ב אפלו ירחה מ"ט איננו עושה קניין פידושין כמפרש חיבי לאוין, ולפ"מ"ש אמר שפיר רבאתה אהב"ג ביאת יבם עושה קניין פידושין ובנ"ל אלא דמע"ע דמלשון התום' באן ד"ה לא תעשה ממשמע דיבום לא מהני מטעם פידושין דהכי הו באיסור אשׁת אה לא מצותו בך ו"ל ועיין לפקוטות רה' ואכתי בא"ר ווער קשה וו"ז. ונלפטע"ר לחרש דריין וזה תלוי בחלוקת הפסוקים אימתי נסתלק איסור אשׁת אח מהיבמה הרמ"ס פ"א מהל' יבום ה"ב בתב' הכוונים את יבמותו וכו' ז"ל שמאחר שמת אחיו בלא ולך נסתלק איסור ערוה מעל כל נשוי לפיכך תופסן בהו הקידושים בשניות ע"כ מכואר דס"ל דמייר בימותת אחיו נסתלק איסור ערוה שהוא יסטרה ובמ"ש הנובי ז"ל שם בעצמו איברא דהרי התום' בתב' להריא רחיבי עשה נ"כ ולפ"נ מייבמותו ובמ"ש הייש"ש סייעתי' לנפשי' ומעתה כיון דבאלמנה מן הנושאין הנובי בעצמו מודה דמראורייתא לא רמייא קמיה מפרק דיבמותו וכיוון דחיבי עשה נמי מפרק דיבמותו ולפ"נ א"כ דמיין להדרי. ובאמת כי בגראה שהנובי הרגיש בוז וכותב שטובר הרמ"ס דמוסמין קרא על מסתבר

כבר בא עלייה וקיים מצות יבמה יבא עלייה ואין בה בעשה דבתוללה מעמו לפקור למפרע עשה דיבמה ובזה את שפיר דרכו הרמ"ס דבחייבי עשה נמי אף דלנתחילה לא ייבם מ"מ אם עבר ויוכם מי אולמא דהאי עשה וממילא פנה היבמה ומוציאא בנט ע"ש.

ולפטע"ר יש להעיר עליון, חדא מהא דאמרו בוג' בתוכות ס"ז ושבועות ל' האי עשה והאי עשה דבבוד תורה עדיף הרי דמצינו עשה שעריפה מהבירתה ועיין ש"ת מהר"ק סי' קל"ט שבtab אבל הכא אשכחן דחמיר עשה דיבום מכרת דא"א לעניין דחי' וא"ב י"ל דמדיחי ברת דא"א פידושין שאין תופסן בה ב"ש עשה דיבום.

ובתוכם יבמות דף ו' ע"א ד"ה ניגמר וא"ר ר' דעשה דביבוד הואיל ועדיף כלוי האי דחויש בבודם לבכור המפוס חשייב עשה דשבת כמוון דליתה לממרי והוי במאן דליך אלא לאו נגידא וב"ב עשה דמקיש ועשה דבכת בהן עדיפ מעשה דשבת מושם מורה ומשום בפרה דבכת בהן ועיין ברכות מ"ז ע"א ד"ה שחרר עברו והיכיו עבד הבני והאמיר רב יהורה כל המשחרר עברו עוכבר בעשה שנאמר לעולם בהם תעבורו ומשני לדבר מצוח שאני ופרק מצוח הכא בעבירה ומשני מצוח דרכם שאני ועיין גיטין ל"ח מעשה בשפה ח齊ה שפהח וחזיה בת חורין וכפו את רבה לשחררה ובתוכם' מ"ז גדולה היא שודחה עשה ועוד בכמה מפותחות.

הן אמרת רחרוב"ז בתשובה כתוב דעשה דיבום ה"ל עשה שאינה שוה בכל משומ דליך באמלך אמנים אמרתני בישיבה דנראת דבשביל זה לא מסרי איננה שוה בכל דהא דיבום אינו במלך אינו מעד איסור ערוה אלא איסור גרם לו והו"ל בחיבי עשה דאט"ה ה"ל בת יבום בזון דסידושין תופסן בה. ובאמת כי הוא מחלוקת הראשונים ז"ל סנהדרון י"ח ע"ב דעת התום' דעשה דיבום לא הו. שוה בכל וחיר"ן שם חולק ע"ש.

עוד יש להקשות ארבדרי הנובי"ז לדעת הייש"ש הסברא היא בר' בינו דיבמה האסורה בעשה עליו הוי אסורה לו מראורייתא א"כ לא נפלח לה ליבום כלל דהו"ל אשׁת אח שלא בנסיבות מצוחה שאסורה לו מה"ת וכמו בחיבי לאוין לאו נמי חילצה ויבום נינהו במו חיבי בדיברות (יבמות ט' ולפקמו ע"ט) ועיין תום' דף ט' ד"ה והורי אמר לא אמדרין לכו"ע דלית עשה ולידחיה ל"ת וחדריא כתוב שם הייש"ש ז"ל אלא ע"כ כשנגה היוצאה מלפני השלoit להתריר צורתה של חיבי עשה לשוק בלא חילצה ולסתור בכיאתו של חיבי עשה כי ביאתא אינה פטרת כמו אלמנה מן הנושאין לכו"ג יש לי דרכו עלי התום' לסייע שכתבו בהריא בסוגיא אוף דגוזין נבי חיבי לאוין נזרה ביאתא ראשונה אטו ביאתא שנייה מ"מ אלמנה מן הנושאין והחיבי עשה ילפ"נ מיבמותו שעולה לחילצת ואינו עולה ליבום ע"כ אלמא דרכין אהדרי הנגה מפו' קושית הייש"ש דמנזרת הכתוב הוא דחיבי עשה אינו עולה ליבום.

נס יש להקשות לרבינו הנובי"ז אכתי קושיות ה"ב" שבטומה עומדת דא"כ בהו"א באלמנה מן הנושאין אמאי כתוב לא פטר צורתה והלא גם היבמה עצמה לא נפטרה ובמ"ש הנובי ז"ל שם בעצמו איברא דהרי התום' בתב' להריא רחיבי עשה נ"כ ולפ"נ מייבמותו ובמ"ש הייש"ש סייעתי' לנפשי' ומעתה כיון דבאלמנה מן הנושאין הנובי בעצמו מודה דמראורייתא לא רמייא קמיה מפרק דיבמותו וכיוון דחיבי עשה נמי מפרק דיבמותו ולפ"נ א"כ דמיין להדרי. ובאמת כי בגראה שהנובי הרגיש בוז וכותב שטובר הרמ"ס דמוסמין קרא על מסתבר

עשה קניון אלא פטור וא"כ החוליצה מעולם לא נעשית קניינו של האח חхи שחלץ לה אלא שהוא פטור לה מדרין זיקה ונשארה יבמה זו בהיתר לכו"ע וכ"ש לשאר האחין שמיד בORITYת הבעל הותורה להם והפטור של הוליצה לא אסורה עליהם שחרי אינו עשה קניון אלא פטור זיקה לכו"ע ולהאחים כראוי דמהיכא בא להן איסור ע"ז חל' זה שהוא פטור.

וڪצת יש לדריש מדבריו הרשב"א בח"י דף מ"א בהא רס"ל לרובם נס אחות זוקתו וטחה אשתו דמותר ביכמותו ריבמה שhortורה וחורה ונשארה שhortורה להתייה הראשון וכותב שם הרשב"א ז"ל ומתחיך כך יש לי לומר דלאו למיורה שתאה היבמה זוקחה לו לא לחוץ ולא ליבם אלא מותר בלבד קאמר שלאו רצה לושא אותה אינה אסורה לו וטעמא דמלתאת בינו דבשעת נפילה הותורה לו שוב אי אפשר לה שאשתו קיימת קאי עלה באיסור אחות אשוחה דנטירה לה והלך כל שאשתו קיימת קאי עלה באיסור אחות אשוחה והשתא דמייתה חרזה יבמתה להתייה הראשון עכ"ג.

הנה נראה דפסיטתו ליה להרשב"א ז"ל דכיון דבשעת נפילה הותורה ליבם שב"א לאפשר בה משום אשוח עד וכיוון שhortורה הותורה וא"כ הרמב"ם לשיטתייה נמי ס"ל כיון דבשעת נפילה הותורה היבמה לכל האחין לישאנה לבתולה וכיוון דחוליצה איננה עשו קניון אלא פוטרת עני זיקה מעלה לכה"ע אבל לאחין כראוי קאי בהתיירא משעת נפילה דא"ה לה לאפשר עד אלא אם נתיבמה לאחד מהם ונתגרשה נאשרה עליהם אבל לא בשחלץ לה אחדר מהם ורו"ק.

ומפרש הרמב"ם און האחין חיבורין עליה משום אשוחו של חולץ אבל חיבורין עליה משום אשוחו של מת כלומר דהורי לאו אשוחו של חולץ היא אלא אשוחו של מת היא וכיוון דאיסור זה של האח המת הותר ליה מילא אין חיבורין עליה כלל ורלא כמו שפי' הק"ע דנשארו באיסור ברת דהורי ר"י ס"ל דלא הוי אלא בלאו עכ"פ וא"כ הכא דר"י הוא יהיו דבריו אחרים ועיין פנ"מ שם שבאמת לא פ"י כהק"ע דהיבורין משום אשוחו של מת ופי' אבל האחין יתבירין עליה משום אשוחו של מת הינו קודם הוליצה ראו באיסור ברת עומרת אבל לא משחלץ לה דיקיל איסורא אפילו לנבי האחין ע"ש נראה דהי' קשה ליה קושיתינו דלאחר הוליצה וראי ליכא ברת אליבא דר"י ולכן פ"ז ז"ל דהנמן" מירוי קודם הוליצה ורו"ק.

אלא דברמת דבריו הפנ"מ תמהוין רקסום הוליצה ודאי חיבורין האחין ברת ע"ל אשוחו של מת ואדרבה מזועה ביכום חם וא"כ לא פרש לא לאחר הוליצה שייהיו חיבורין ברת שהרי לאחר הוליצה ליכא ברת אלא לאו וכ"ש לא פנוי הוליצה ראו אףלו לאו ליבא אלא מצוח ליבם ולכן פ"ז הרמב"ם ז"ל דבריו הירושלמי כבשוטו מאחר דאמר ר"י ווְהַנִּזְנָה הַלִּזְנָה אֲנֵה אֶלְעָזָר וְאֵין הַחֲלִיצָה אֲנֵה אֶלְעָזָר וא"ן האחין חיבורין עליה משום אשוחו של חולץ לאו פטור וא"ן האחין רקסום אשוחו של מת הותורה להם והאחד חולץ והוליצה אינה אסורת א"כ ס"ל רחלווצת האחין אינה אלא מרד"ס דמי אסורה עליה.

וڪצת נראה להסבירו עוד דבריו הרמב"ם בש"ס דילן דמי אסורה עליה (דא ע"ב) איתמר החולץ ליבמותו וחזר וקורשה אמר ר"ל הוא אינו חיבור ע"ל הערחה ברת ור"י אמר בין הוא ובין האחין אין חיבורין בין האחין חיבורין על הערחה ברת מ"ט דר"ל אמר קרא אשר לא יבנה ביוון שלא בנה שוב לא יבנה אוiso זוקה לכל העולם ולאחים אין שום איסור ואדרבה מזועה איבא ליבם ואם יבנה היא ערחה כדרקימא קיימת פ"ז באיסור אשוח אח שלא במקום מצוח ור"י א"ל רחלווצת האח חמי ונעשה אשוח אח אבל מן האחין חולץ לה והוליצה אינה

באסור אשוח אח, וכן נראה דעת המהר"ק בס"י קל"ט כתום' ודרעת השואל שם כרמבל"ם ובஸמוך אבאר ערו בס"ד.

והנה לדעת הרמב"ם דס"ל דאיתור ערוה נסתלק בשעת מיתה א"כ פשות דיבמה נמי בת טידושין היא ויבום הוא הטידושין שלה ובן כתוב להריא שמאחר שמת אחיו בלאו ולד נסתלק איסור ערוה מעל כל נשוי לפיכך תופסן בזה דוקא לכלי עולם תפסו בה טידושין ולאפשרי מחלוקת רב ושמואל לפלון דה צ"ב ע"א ורלא כספית אבוי לקמן מ"ט דרומה שבתב ז"ל שמאחר שמת בלאו ולד נסתלק איסור ערוה ומרתלה הסתקות האיסור בולד משמע דקאי אהין דאיסטלק איסור ערוה מהאחים שהוא אהן לנבייהו אלא דלכון ע"נמי איסותליך איסור ערוה ונשאר דלאו ולדרהו אף בלאו לובא אלא מזועת יבום איבא, וא"כ עלתה לו רעת הרמב"ם דיבמה נמי בת טידושין היא ויבום הוא מדין קידושין וכדעת מהר"ק הנ"ל.

אברא דנראה דע"כ לאחין הוא נסתלק איסור ערוה שיתפסו בה טידושין שהרי בפ"ר מה"א הי"ד בתב הרמב"ם ז"ל המפרק את מת השניות או מאיסורי לאוין או מאיסורי עשה ובו יbum שפיריש עצר יבמה הרי זו מסודרת טירושין גמורין חוץ מבימה שנתקשרה לזר שהיא מסודרת בספק נסתפק להכמים אם הדרושים תופסן ביבמה בשאר חיבוי לאוין או אין קירושין תופסן בה ערוה ע"ב הנה בתב הרמב"ם מפורש דיבמה שנתקשרה לזר מקודשת מספק ופסק בשמו של דאמיר בעינויינו צריבה נת מספק וע"ב מה שעכ' בפ"א מהל' יבום כאן שמאחר שמת אחיו בלאו ולד נסתלק איסור ערוה מעל כל נשוי לפיכך תופסן בהן הדרושים בשניות ע"כ ומשמע דתופסן טירושי וראי ע"ב לאחין קאי דלאו הרוי בתב דקידושי ספק חן וא"כ מכואר מדבריו הרמב"ם ז"ל דיבמה בת טידושין היא לנבי אחין ותופסן בה קידושי וראי מאחין.

עור ראייה בכר אמרתי לפריש מה שבתב הרמב"ם בהל' הנ"ל ז"ל וכן החולץ ליבמותו נאשרה הוליצה היא ובכל צורותה על החולץ ועל שאר האחין וכלו אסורות עליהם מרד"ס בשניות ותמה ה"ה למה כתב רמב"ם בשניות והלא בנראה דף י' נחלה ר"י ור"ל בחולץ ליבמותו וחזר וקורשה צריבה הוליצה מן האחין ואמר ר"י בשלמא לדידי דאמינה חיבוי לאוין ננהנו וכו' אבל קיימת ע"ש שהניהם בצל"ע ואמרתי לישב שיטת הרמב"ם לפמ"ש בירושלמי פ"ר הד"ט שמעון בר בא בעא קמי רב כי ווְהַנִּזְנָה הַלִּזְנָה אֲנֵה אֶלְעָזָר בין מגרש א"ל מה את סבור הוליצה פנוי אין האחין חיבורין עליה משום אשוחו של חולץ אבל חיבורין פנוי אין האחין פטור און האחין חיבורין עליה משום אשוחו של מת ופי' הק"ע הוליצה קנה באלו קנה יבמותו ונרשעה וכו' אבל אין הדבר כן אלא הוליצה פטור היא שפרט לה נשא לשוק ודרשיא לך ומה האחין חיבורין ברת אם באו על הוליצה אחר הוליצה און האחים חיבורים עליה משום הוליצה און החמי לאו משום שהיתה אשוחת אחיהם הוליצה (בצ"ל) דכיוון שנטירה מהם ע"י הוליצה און החמי עלייה באשת אח שיש לו בנים ע"כ. וכי פנ"מ שם בה"א.

והנה מכואר דהוליצה עשו פטור דהביבה שהיתה אסורה משום זוקה נפטרת מזוקה זו ומורתה לשום ומעתה צ"ל דס"ל להרמב"ם ז"ל מאחר דהביבה מיד שמת בעלה נסתלק ממנה איסור ערוה מכל העולם ולא נשר עליו רק איזור זוקה לכל העולם ולאחים אין שום איסור ואדרבה מזועה איבא ליבם ואם כן בשלמא אם אחד ייכם לאשתו וקנאה מילא נאשרה על שאר האחים מכח האח חמי ונעשה אשוח אח אבל מן האחין חולץ לה והוליצה אינה

שערין חלכות

שערין חלכות

רמנתני' שתני פ"ד וב"ש או חולצין או מיבטן בצד מתו ולחם נשים ולחם אחים וכן אם בעלו קנו והשתא משמע דאם בעלו קנו לדיפה דרמי'ה רדרישא בפ"ד שמת וויבם אחיו את אשתו פשיטה ודרי' דופטרת צרחה וא"ב כי שתני סיפה נמי ואם בעלו קנו משמע נמי דופטרת צרחה דאל"כ ה"ל מיטני בסיפה ואם בעלו קנו ואינה פוטרת צרחה ז"י ותו רגבי יכם פ"י"ל דאם בא עלייה באונס פנאה מגה"ב וכחני דלא חזין לובום ד"ת דרכ' דנימא דפקע מינ'י איסור אשת אה ואם בא עלייה קנהה היינו מרדין אישות ברקי"ל בעלמא קידושין תופסין בחיבי לאוין. אמנים אם בא עלייה באונס או בשונג פשיטה ודראלי לא קנהה בון דלא חזיא ליבום ומדין אישות נמי לא פנאה וא"ב היבי שתני מותני' בטחמא דאם בעלו קנו רמשמע כדין שאר יבמה דעלמא או משמע רבדואריתא חזיא ליבום ע"ש.

והא奔"מ אמר"ס פ"ד ס"א היביא דרכ' השעה"ט ומתחם עליות ראשונה תמה אמה שכח דאם בא עלייה באונס או בשונג פשיטה דלא קנהה בון דלא רמי'ה ספיה ליבום דביבמה לעולם ליבא דין קידושין דרישות ולתי' לתרות קידושין בלו' ביכמה וב"כ הנמק"י פרט דבן גמליאל בהא דקי"ל דמאמר אינו ספיה אלא מדרבנן בתב דיליכא באן טירושים דרשת Ach היא והتورה לא התויה אלא בסדר המוצות ובאייה הוא רכתיב בה ע"ב ואם כן זו שהיא אשת אה משום שנחותס' בה לאו או עשה וראי ליתה בתורת קידושין בון דעתת Ach היא אינה בתורת קידושין בלו' וליכא נבה אלא מצות יכם ע"י ביה ובהכי הוא דאפשר נמי ליבא לאו להרמ"ב' ווינם להרמ"ב' שם נראת דהסכים ל"ה ור' ד"י' בלאו מ"מ ישב שיטת הרמ"ב' והוא אמר ר' יוחנן בשלמא לדרי' דאמינה חייבי ע"ג דעתה בה איסור לאו או עשה בון דנתרכתה לחיליצה אלמא דפקע מינה איסור אשת אה וליכא גבה אלא איסור לאו עשה וכון דקידושין תופסין בחיבי לאוין ועשה ה"נ פנאה בכיה דאסירוא במו שאר חייבי לאוין שקדשה בכיה אבל מ"מ אינה מתורת קידושין אלא מתורת פנאי' יבמת וławוים ביכמה אין חילוק בין שונג למוד' בון שאין בה תורה קידושין בלו' אלא תורה יכם שהוא פנינה וכן מכואר מדברי התום' פרט החולץ דף מ"ט ד"ה חכל מודרים ע"ש.

ולאחר הסולחה דבריו צ"ע מה דPsiטיא ליה דינום אינו מרדין טירושים ל"ב ע' והרי דבר זה במחלוקת שנוייה ורעת הרמ"ב' ומחרוי'ק דהוא מרדין טירושים וכן נראין דבריו התום' ורש' טירושים ה"ל ושפир' י"ל סבדת השעה"ט דהיבא דלא רמי'ה ספיה ליבום מחתמת איסור לאו או עשה דאם בא עלייה מרדין אישות קנהה משום דקידושין תופסין בחיבי לאוין וב"כ הרמ"ב' להריא בפ"ז מחלוקת יכם ואדרבה צ"ע אשעה"ט שדריט בן ולא היביא מדברי הרמ"ב' להריא בן.

גם תמי'ה רכתה אמר' ש עוד שם הא奔"מ ז"ל וראי'תי בשפטו הנכורים פרט דבן נמליאל כתב בשם ריא'ז' החולץ ליבמותו ואח' ב' עשה בה מאמר הר' ז'ז' מפורשת קידושין נמרין ולכואורה קשה לפמ"ש דמה עניין קידושין ליבמה והאריך שם לפמ"ש הרשב' באחידושו ליבמות דפ"מ א' בון דבשעת נפילה הותרה שוב א' לו ליאסר בה משום אשת אה וכו' ע"ש ובאמת כי לאחר בקשת סליחתו של הגאון ז'ג' הרוי נעלמה מיניה בשעת כתבו דברי הרמ"ב' פ"א מהל' חיליצה היב' ובון החולץ ליבמותו נאסרה החוליצה היא וכל צורתה על החולץ ועל שאר אהין וכולין אסורות עליה המגיה שם דרבבי הש"ג הם ש"ס ערוך פרק ר'ג נ"ב ע"ב ופסופה הרוי' והרמ"ב' והרא' ש' דאמיל' קדשה לשם יכמת צrica הימנו נת ועיין טוש"ע סי' פ"ע וצ"ע.

מי איכא מורי רמעיקרא אי בעי האי חלוץ ואי בעי בברת אלא איהו שליחותה דאהין קעביד נראת דרי' ס"ל האי סברא דביוון דמעיסרא בלהו היו מותרות השთא א"א דקאי עלייה בברת אלא ביוון שהותרו הותרו וא"ב הא סברא גומא נימא ר"י לדנשטי' ביוון דמעיקרא אי בעי האי חלוץ וכו' ויליכא איסורה לאחר שחלוץ קאי עלייה בלאו מאן אסורה ביוון שלחצזה פטור עושה ולבן ס"ל דאסילו לאו ליכא דמי אסורה. וזה שאמרו בונם' בשלמא לדרי' דאמינה חייבי לאוין נינחו וכו' ו"ל דהרמ"ב' כתב הבונס את יכמתו נאסרו צרותיה עליו ועל שר האחין ואם בא הוא או אחד מהאחים על צורתה ה"ז עוכבר בעשה וכן נראת דעת רשות רשי' שהוא בעשה וכן גרס הרוי' ו"ל בעשה וכן הוא גירסת רכינו הכה'ג' ופייש' בית אחד הוא קונה ואני ספיה שני בתיים וליאו הבא מכל' עשה והרמ"ב' היביא מרכיב' יכמיה יבא עלייה ולא עלייה ועל חברתה והרמ"ב' ז' ו"ל הקשה על הרמ"ב' ז' ד"ב הול' לדרוש בן בנمرا' וע"ש מה שתוי' ד"י' מדרלא כתיב אשר לא ייכם דרשין דהיבי אמר כביה עשה לאיש אשר לא יבנה אותו בבית אחר שהיה לו לבנות ומדרامر דבית אחד היה לו לבנות ומשמע ולא שנום עשה מיפור דהא לית ביה לאו ע"ש.

ולפי'ז' נראת דאשר לא יבנה לא בא בלו' וא"ב הכה'ג' בחולץ וחוזר וסדרה נמי ליבא לאו להרמ"ב' ווינם להרמ"ב' שם נראת דהסכים ל"ה ור' ד"י' בלאו מ"מ ישב שיטת הרמ"ב' והוא אמר ר' יוחנן בשלמא לדרי' דאמינה חייבי לאוין נניאו עאיך יכמיה סאי דס' ל' דפקע איסור אשת אה מיר לאחר מיתה ולא חוי אלא חייבי לאוין לעלמא נמי וא"ב היבי ב'ש דחיו הסידושין אלל לדירך דחיביבי בריתות נינחו א"ב אמא חלו קידושין וליא קאי באן לומר דרביה פלוני רבי יוחנן חייבי לאוין נניאו אלא עיסר דין דיבנה לאחר שנפללה להם דרביה פלוני רבי יוחנן ז' ו"ל ולפי'ז'อาท' שפרט דלא מקשה ליה מהא בלו' ולכון שפוד' ס"ל דלא הו אלא מרד'ם, שוב מצאתי דבעזרך לנ' תי' דרכ' הרמ"ב' מ'קסוישת ה"ה באופן זה ע"ש ורוד'ק' כי פערתני מאחר שריאתי שם בעין דברינו אין להאריך בו. והנה השער המלך פ"ו מהל' יכום היביא חקירת הפר"ד דס' ל' ע"ד שננטפק בכח'ג' שנספה לו לאלמנה מן הנשואין דרמי'ה תורה אינו מיכם דלא ATI עשה וודוחה ז' שנספה לו עבר ובא עלייה אם חייב ברת בון דרמי'ה תורה אינו עולח לייכום ז' אשת אה שלא במקום מצוה דמה' ד' איפלו חיליצה לא הוה צריכה אללא דריבקה אותה ה'ב' מרכוב' יכמתו והיה לחיליצה דיביה אותה ה'ב' ליבום אפשר דבאיםו ראי' פעל מלחיצה פעל ממנה איסור א"א והדנד ציריך תלמור. והשעה"ט בתב' להכרייע דבל' דמדאוריתא לא חזוי ליבום קיימא באיסור אשת אה בברת וליא נאה כל' מראותבנין עליה למאן דאמר אינה פוטרת משום דאי' עד'ל'ת מותני' דחטני פצעו דביה וכוראות שפכה וסירים אדים וכול' דאם בעלו קנו ואסיד' לקיימן שנאמר לא יבא פ"ז' וא' ס"ד חייבי לאוין מראותריא לחיליצה רמי'ה ליבום לא רמי'ה אם בעלו אמא קנו והשתא לא' דרכ' ריבוי חרב' ח"ה דאמיל' למ"ד אינה פוטרת סני' לה בנט בון דרמי'ה קידושין תופסין בחיבי לאוין א'ב מא' תיובתי' ע"ג דאיתנה פוטרת מ"מ היא גופה קנאה וסני' לה בנט ושפור קתני' במתניתין שאם בעלו קנו לענין שהיא גופה ויצאה בנט בלא חיליצה שאחרי במתני' לא הוחרב צורתה בלו' אלא מכואר דלמ' ד' אינה פוטרת ה'ג' אשת אה שלא במקום מעוז בברת ולא קנאה, וחנ'ל' דתלמודא היבי פריך משום דכריישא

שערி הלכות

שערי הלכות

אם עבר ובעל יכמתו האסורה לו משום לאו או משום עשה ואצ"ל שני' ה"ז קנה סני גמור דהרי קידושין תופסין בה ותופסין בין בחיבוי לאוין ובין בחיבוי עשה והו"ל יבום כשר ימוציאה בת מושם דאסורה לו מדין חיבוי עשה ומיהו פוטרת כל צורתיה שליטים מצות יבום דינה שהאהה בחיבוי עשה אינה פוסלת ביבום כיון רקידושין תופסין בה וחורי כבר יסיד לכל שקידושין תופסין בה הרוי היא וסופה ליבום וזה ברור מאר בברבי הרמב"ם לפענ"ד וללא על ריבינו הייש"ש שרחה רבבו ורבבי הטור בטועים בברבי משנה ח".

שוב hairy ה"ע עני ומצחתי בח"י הר"ן סנהדרין י"ח ע"ב להדריא בדברינו בס"ד ז"ל קא פסיק ותני ז"ש אלמנה מן הנישואין ז"ש מן האירוסין ז"ל אלא אי קשיא הא קשיא תלמודא הו"ל למפרק איפכא ממתני רתקני חולץ ולימה הבוי בשלמא מן האירוסין מ"ה חולץ שאחר שמן התורה היהת ראואה ליכם דעתך עשה וڌוחי ז"ת אלא שחכם אסרו ליכם נזירה ביהה ראשונה אטו ביהה שנייה אלא אלמנה מן הנישואין ביוון דמדאוריתא לא את עשה וڌוחי ז"ת ועשה אם כן אינה ראואה ליכם ואני זסוקה לו וא"כ למה חולץ וכ"ת דמדרבנן ליתא דאם אתה אומר חולצת מתיבמת י"ל דראע"ג דרבאלמנה מן הנישואין איכא לאו ועשה מ"מ כהן שקדש אותה קידושיו קידושין קידושין בחיבוי לאוין וצריכה ממנו נת ה"ג יוקת אחוי עלייה והו"ל באילו קדרה דצרכיה ממנו חלייצה א"נ ז"ל דאמילו באלמנה ותא חזוי במה מדוייק לשון הרמב"ם רכה"ט שם כתוב ז"ל בצד יממה שהיא ערוה על יבמה כגון שנחתה אחותו וכ"ו הרוי זו פטריה מן החליצה ומן היבום ואינו לו עלייה זוקה כל שנאמר ולקחה לו לאשה ויבמה מי שראואה ללקוקהין וקידושין תופסין בה היא זסוקה ליכום ע"כ הנה מתחלה יסיד הרמב"ם רזוקפה ליכום תולח בקידושין כלומר לכל אשא שקידושין תופסין בה זסוקה ליכום וכל שאיון קידושין תופסין בה אינה זסוקה ליכום ולפי היסוד הזה הוסיף הרמב"ם דאף לכל הנשים שקידושין תופסין בה זסוקות ליכום מ"מ חלוקין הם בדיניהם לעין פום המוצה לכתחה שאם היתה היבמה אסורה על יבמה איסור לאו או עכה או שניה הנם זסוקה ליכום מ"מ כיון שיש עליה איסור מצד הקידושין ולא מצד היבום כלומר שהוא לאו או עשה ליבמה והוא איסור מצד אחר לאו אחולז לה ולא מיבם.

הנה מבואר מדבריו הר"ן רם ז"ל דאלמנה מן הנישואין זכ"ג בת יבום היא מה"ת ונתן ב' טעמים או משום עשה דוחה ז"ת ועשה שאינו שווה בכל או משום רבאלמנה מן הנישואין נמי קידושין תופסין דבחן שפרש אותה פרושו קידושין רקידושין תופסין בחיבוי לאוין ע"ש, ושישו מעי שב"ה הנחנו בדף אמרת.

והנה דעת הרמב"ם נראה פשוט דעתו משום רקידושין תופסין בחיבוי לאוין ועם כמ"ש להדריא בה"ל ז"ל ומפני מה צרכיה חלייצה מפני שיש בה לסתוק הואיל וקידושין תופסין בהן הרוי הן וסוקות ליכם הנה כתוב מפורש הטעם רזוקות ליכם משום רקידושין תופסין בהם ודלא כתעם השני משום עשה דיבום דוחה ז"ת שאנו שווה בכל דאפשר מס' ז' כתום דלא הוא שווה בכל וכ"ש דלא כתוב כן מטעם דעתה עשה שכח השאנ"א וחונב"ג אלא טעםו משום רקידושין תופסין בה וככ"ג.

אם מנראה עוד במקצת פליג הרמב"ם על הר"ן דעתה הר"ן דעתה במא שכח ז"ל ה"ג זשת Achivo עלייה והו"ל באילו קדרה דצרכיה ממנו חלייצה אבל דעת הרמב"ם נראה דלא הוא באילו קדרה משקרים שכח ומפני מה אני אומר וכו' וגם מפ"א ה"י נמי מבואר דראיין דין יכט באילו קדרה כבר ז"ל כירושלמי רחליצה פטור היא ולא קניון ו דעת הר"ן נראה בדעת דש"י ו/or'a משאונ"א קידושין פ"ד רם ז"ל דזוקפה הוא מכח קידושי Achivo הראשון ודו"ק.

ולפי"ז נראה דעתה הרמב"ם דאסור אשת אה נסתלק מיד בmittat האח כיון רתפסו בה פירושים וא"כ באלמנה לה"ג נמי אף דאסורה עלייו בעשה ז"ת אבל הרוי קידושין תופסין בה ופיר ארמי" דנסתלק איסור אשת אה בשעת מיתה דכל שהקידושין תופסין בה אמרין דאלמן איסור א"א ולדעת התום ז"ל דהסלוק תלוי ביבום וכיוון דאין עלייו מזות יבום משום שאסורה עלייו שפיר חייב משום אשת אה והבן.

אלא דמעתה נשוב לישב דבריו הרמב"ם מקושית הייש"ש והנוב"ו והשנת אריה שהבאו בתחילת הרבבים והוא הרמב"ם לא בא כאן להסבירנו דין עשה דוחה עשה ולא התיר בעבר ובא על חיבוי עשיין מכח דעתה דוחה עשה כליל אלא ס"ל להרמב"ם ז"ל ביוון רקידושין תופסין בחיבוי עשה ברקי"ל בכל מקום רקידושין תופסין בהם עיין בתובות דה ז"י וקידושין דה ס"ז ורמב"ם פ"א מה"א ה"ח ופ"ד מה"ד מילא אס בא עליה קנהה דהרי קידושין תופסין בחיבוי העש והנאה קניין נכוור להצרכיה גט ופטור את עדתה ואין זו מדרין עשה דוחה עשה וקנאה קניין נכוור להצרכיה גט ופטור את עדתה ואין נמי חיבוי עשה דהרי קידושין דאמ עבר ובעל יכמתו האסורה לו משום לאו או משום עשה ה"ז קנה סני גמור וחיבוי לאוין ועשה קידושין תופסין בהם בפנין נמור.

ותא חזוי במה מדוייק לשון הרמב"ם רכה"ט שם כתוב ז"ל בצד יממה שהיא ערוה על יבמה כגון שנחתה אחותו וכ"ו הרוי זו פטריה מן החליצה ומן היבום ואינו לו עלייה זוקה כל שנאמר ולקחה לו לאשה ויבמה מי שראואה ללקוקהין וקידושין תופסין בה היא זסוקה ליכום ע"כ הנה מתחלה יסיד הרמב"ם רזוקפה ליכום תולח בקידושין כלומר לכל אשא שקידושין תופסין בה זסוקה ליכום וכל שאיון קידושין תופסין בה אינה זסוקה ליכום ולפי היסוד הזה הוסיף הרמב"ם דאף לכל הנשים שקידושין תופסין בה זסוקות ליכום מ"מ חלוקין הם בדיניהם לעין פום המוצה לכתחה שאם היתה היבמה אסורה על יבמה איסור לאו או עכה או שניה הנם זסוקה ליכום מ"מ כיון שיש עליה איסור מצד הקידושין ולא מצד היבום כלומר שהוא לאו או עשה ליבמה והוא איסור מצד אחר לאו אחולז לה ולא מיבם.

ונתן הרמב"ם הטע ז"ל ומפני מה צרכיה חלייצה מפני שיש בה לסתוק הואיל וקידושין תופסין בהן הרוי הן זסוקות ליכום ומין הדין ה"י שיתיבמו שהיבום מ"ע וב"מ שאתה מוצא עשה ז"ת יבוא עשה ז"ת שחקשו בגמ' פסיק ותני לא שני מן הנישואין דגמ' שם דה ב' נבי אלמנה זכ"ג שחקשו בשלאמן מן הנישואין עשה ז"ת וכ"ו אלמן אירוסין אמאי יבא עשה וידחה ז"ת ודחה בדר"ל דחליצה במקומות יכום לאו מצוחה היא ולא הוי אפשר וא"כ מה"ת מותר לכתחה זסוקה ליכום חיבוי לאוין ואסיקו דלאו מדאי היא אלא מדרבען היא אסורה גוזרה ביהה ראשונה אטו ביהה שנייה ולפיכך רק ברייער אם בעלו פנו לדמאוריתא בת יבום היא ולא העמידו דבריהם לעקר יבום מה"ת בפום ועשה זסוקה לאילו בא עליה לא יקיים המצווה.

והוסיף הרמב"ם לפיכך אם עבר ובעל יכמתו האסורה לו משום לאו או משום עשה וכו' כלומר מאחר שנחתן טעם מפני מה צרכיה חלייצה מפני שיש בה לסתוק הואיל וקידושין תופסין והפסיק בפסקא ומין הדין ה"י שיתיבמו וכ"ו שקיי אחיבוי לאוין ושנויות חור על ריש דבריו שהתחילה וככל נם חיבוי עשה לפיכך

שעריה חלפות

שערדי חליפות

שנורם אלא איסור קדושה של בה"ג ושפיר נקרת בת יכום והגט שהרמב"ן ברשב"א שם נסתפק ברבר וסיים הרשב"א ואין דעתנו מכערעת במקומו אמןש בעצם העני נראת פשוט דהבי ס"ל רהיבי: דבר אחר גורם בת יצום היא וא"ב פשוט רוי"ז רזה הוא סברת הרמב"ס ז"ל לנבי יבמה עצמה באלהנה מן הנושאין שוב מצאי תרמיה"א יכומת דף ב' ע"ב ד"ה בית בת"ג שכחן וז"ל לכאורה רבעת רוסא פלייני באלהנה מן האירוסין וכו' אבל בהיא גופה כ"ע לא פלייני דסני לה בנת דאפיילו למ"ד און עד"ת והכא לא מקיים בה מצות יכום מ"מ הרוי היא כאשתו לבל דבר דהא סידורי חוספין חמיבי לאוין ומפנייה לה בנת ואפיילו באלהנה מן הנושאין אייכא למ"ימור הובי לכ"ע לדסני לה בנת סידורי חוספין חמיבי לאוין ועשה אבל מפירוש"י שפי' פוטרת אותה ואת צורתה מהליךה וסני לא לה בנת עכ"ל משמע דלמאן דאמר דאיתנה פוטרת צורתה אינה פוטרת נס אותה ולא סני לה בנת אלא בחליךה וצ"ע לעפי' ארמולני ביצורה ליפליני בהיא גופה אי סני לה בנת או לא עכ"ה והנה מבואר מדברי מהרשה"ז ז"ל רם"ל דנסואה לב"ג סני לה בנת ואינה פוטרת צורתה ורייך בן מלשון הנם. וקצ"ע שלא הביבה הרמב"ס כתוב כן לחדריא ועיין קרני ראם שם.
ואו ינמא דאכתי אייכא איסור אשת אח אמא סני לה בנת בין דלייכא בגין

יבום אבותינו תיבועא חילצה לזיטה אבל לדברי הרמב"םathy שפיר מאך.
ופצת ראי' מתי' התום' דף ב' דחיקו בין נדה וערוה דהתם האיסור עומד
על היבם טפי משאר בני אדם אבל נדה לכו"ע אסורה ועין ש"ת מהר"ם
מרותענרכובג סי' תחת' זו רבונת התום' בזה נדרה החטרון בגופה והוא ראוי ליבם
ובשאר ערויות החטרון פבאות וזה יסוד עומד על היבם טפי משאר בן"א וא"ב

נדחה מושם מצוות יבום אלא שלא רוחה לא ועשה.
חולין דבעבר דחיה הלאו ורש העשה לא רחיה א"כ ה'כ"ן לא עבר רק עשה רהלווא
ויבם לא פגע באיסור אשת אח רק באיסור עשה ול"ת. ולעדרת הריב"א בתום
העיריות ותפסו בה קידושין שהרי בית יבום היא אלא שאסור ליבם ולפיכך אם עבר
ה'כ"ן ריהא ראוי ודוק' היטוב כי קצרתי עכ"פ נראה כיון דהכא אין האיסור מצד
ה'כ"ן לעניין בה"ג אין האיסור עמוד על היבם טפי משאר בנ"א ואם יערבו הכה"ג

והא דלא תקשה א"כ כיון דהיבום פועל עכ"פ ולא הוה באיזור אש אה ומשיים מצוח לאחים א"כ לפטור נמי צרצה, י"ג ראה דהיבומה פוטרת צרצה משום דילוף לה מקרו רבית ודרשינן בית אחר ולא שני בתים עיין יבמות מ"ד וניבוכם לתרזוייהו א"ד היהיא כד אבא א"ר יוחנן אמר קרא אשר לא יבנה את בית אחיו בית אחר הוא בונה שני בתים ועי' רמב"ם פ"א מהל' יבום ה"ט. ובלאו האי דרשא הו"א רכולחו צרכין יכום ובשעת נפילה כולחו חביבים וראויים הם ובמ"ש רבי יוחנן אי בעי הא ייכם ואוי בעי הא חילץ ומפני פטר את אלו אלא מפרק רבית אחר נפטרו השאר ולכך ביבום שאסורה לו משום עשה ולא תעשה הרוי ליכא בית א"כ שפיר אינה פוטרת את ארמתם. ורי לך שפטורת עצמה.

איברא דא"כ בחיברי עשה נורירא וחיברי לאוין נורירא נמי כיוון דלא
חווי לייה אינה פוטרת צורתה וע"כ משום רכינו רקושן תופסין בה קרינן בה בית
ופוטרת צורתה א"כ בחיברי לאוין ועשה נמי כיוון רקושן בה אם זעפר אל"ת
ושעה מ"מ תפטר ארחת ומ"ש זו מומן.

ואשר נראה בזה רהנה בנדרה רפ' כ' מתיבך רבא פצ"ד וכרכות שפהה וכו'
או חולצין או מיבין וכו' ואם בעלו קנו ואסור לקיימן מישים שלאלמר לא יבא פצ"ד
ואו סלקא דעתך חיבי לאוין מרואודיתא לחייב רמיא ליבום לא רמייא אם בעלו
אמאי קנו אלא אמר רבא אלמנה מן האירוסין נמי עשה ולא תעשה וכו' הרר

ומכאן תמורה ל' על מה שבתב הקובץ בה' יכום וחיליצה פ' י' ח' ט' שהבז' דברי הר'ן הנ' רס' נגט באלמנה מן הנושאין ראויה היא להחיתיכם מה' ת וחו' דלא כרעת הרמב'ם בהלכה י' א' אבל לפ' מה שביידרנו חורי אדרבה דעת הרמב'ם ר' אלמנה לכה' ג' מן הנושאין נמי בת יבום הוא וכמ' ש בס' ז' וצ' ע' ועל דברי הר'ן הנ' ג' העירינו יורי ר' ז' הי'.

ואכתי פש' לן לישיב דברי הרמב'ם דא' ב' באלמנה לכה' ג' בין רתפסו בה סידורין פטדור צורתה נמי ואל לא אמאו פוטרת עצמה ואשר נראת פענ'ר להרשישו בזה לפ' שישית הרמב'ם והמהרי' ק' דבאיות יבום נמי עושה סידוריין א' יבום עושה שני דבריהם, א) קיומ המזויה של להקם שם לאחיו, והשנית קניין אישוח שער' י' ביהזו ונעשה לו באשתו בקידושין כשאר נשים ופשות שאם ה' צו השם להקם ולא תה' לו לאשה זו, נ' ב' מתקיים המצווה ודומה לדבר בחיבבי לאויין אסורה להיות לו לאשה ובויה ראשונה התירו לו ופשות דראיין רצון הכרוא שישא חביבי לאוין אלא שרצון הכרוא לקיים מצות יבום ואם ה' אפשר באוטן אהובם בל' שיפננה הב' ג' רה' מפיקים המצווה אלא שא' א' ובאיתו שאין קניין דין יבום וכעת יש רמיון מה שכתב הרא' ש' דקיורי יש אשה בסתם אינה מצווה משופרת דאפשר בטגעש וא' ב' בין דט' י' אפשר לקיים בטגעש ובלי קיומ מצות סידוריין א' ב' להקם שם נמי כל שמקיים שם וו' ?

ולפי היסור הזה נראה רעת הרוב"ם דראע"פ שאין פניו באולםנה לכה"
 מושן דהויל' עשה ולוית ואין עשה דוחה ל"ת ועשה מ"מ אין האיסור עלייה מפואר
 איסור אשת אח דהרי איסור אשת אח אישתך ממנה בשעת מיתה ולא נשתייה
 כאן אלא איסור אלמנה שוויא אצלנו והגע עצמן אם נמלה לפניו ליבום כשבה
 בה"ר ונתרמנה להיות בה"ג וראוי רבשעת נטילה התורה לו ואיך חזה ונארדר
 וכן אם היו ג' אחים ואחר מת ואחר ביה"ג והשני בה"ר אויל לי' איסור אשת אח
 בשעת נטילה מהכח"ר והتورה נס לכה"ג מושם אשת אח אלא שאסור ליבמהacci
 בזון שבא עלי' אפלו באיסור מ"מ לא עבר באיסור אשת אח שנסתכל בשעת מיתה
 ולא דמי לאיסורי עריות דארמינו לו נסתכלת איסור אשת אח ולמי שנארדר לא
 נסתכלת רהתם האיסור עריות הוא מצד היבמה והבא האיסור הוא מצד קירושו
 בח"ג שהוא איסור אחר שנרם לה ליאסר עלי'.

ווארה נזכר מה שבכתב הרשכ"א בח' דף ב' ד"ה חמיש עשרה שהביא סושיון התום, דנתנו שיש עשרה וכגון המגנש את אשתו על מנת שלא תנשא לדואוב והלבנה ונשתת לשלמו אחיו ואחר שהביא דכריו הירושלמי כתוב ומסתברא לו דאפשרו היה עצמה חולצת ואין קורא בו כל שאינה עולה ליבום אינה עולגת חוליצה רבתהןין לא סמיורי טרא ולא אמרניין אלא באיסור ערוה אבל בו שאיסור דבר אחר גרם להחاصر רהיינו תנאו חולצת עא"פ שאין חותמת מתייכמת וע"פ שאמרנו זו אם עמדת ונשאה זהה שנאמרה עליו נמען נת כתל ותאמר לו או איסור ערוה מ"ז אין איסורה עבשוין אלא מלחמת תנאו ולא מלחמת ערוה שהרי ניתה נמור ואין בא שיר בנטן פידי דהו אתנןין בעלמא וחורי זו כנוררת הנאה מיבמה בחוי בעל רתנן בפ' ב"ש כופין אותו שיחלוין לה והרי זו אינו עולגה ליבום דכר תור רקימה עלייה בלבד ועשה ואעפ"כ עולגה להליצה משום שדבר אחר גרם לה ליאם ובו ע"ש.

שער הלוות

כז

שער הלוות

בידור בדיני איסורי הנאה

חרב יופף פגח לעוועטמאן

(אברוך צייזען — ר' ר' בעשינה)

פימן ב' — פתריה בטדור או"ח

וזה הטור או"ח בסימן שפ"ו אסר ביבר בהנאה אין משתתפין לו בה וauseמ' שמערכין בו עירובי תחומיין הטעם משום שאין עריכין אלא לדבר מצוחה ומצלחה"ן משא"כ שיתופו מכואות וכסימן שצ"ה ו"ז הטור מצוחה לחוור אחר עירובי חצירות ואחר שיתופי מכואות והקשה הפרישה על זאת ו"ז רמש"ב הטור מצוחה לחוור אחר עירובי חצירות ומכואות וזה ברי שיבול טמייל או לחייב ערבי אובילתו וזהו מצוחה במש"ב וקראת לשבת עונגן מ"מ אותה מצוחה בשבייל הנאותו משא"ב בסימן שפ"ו דאיירוי במצוות הבודא עליינו שמנייח עירובו לשביל פנוי רבבו או לילך לכיבוב"ן להתקלט וכו' עב"ג.

והביאור בזה דהטעם למצוחה לא יהנות ניתנו בכבר נתקבר במה פעים ברכירינו ע"פ היסוד דרש"י רחש"ג ב"ח דלועל ניתנו והבונגה הרהויל משבר ההנאה אבהם"ל לבן במנייח עירוב כדי לקבל פני רבבו או לילך לכיבוב"ן שזהו מצוחה לא איבפתן לו מה שננהנה מעירוב האסור בהנאה של ירי עירוב האסור בהנאה ניתר לשבת לרבו למצוחה לא יהנות ניתנו דומטל לעו ולשבת לרבו למלמוד תורה או לשבת לכיבוב"ן להתקלט ולשמעו קרה"ת ובהנאה לאופקי מצוחה עונגן שבת ארבעה החפツא היא העונג ולא שיק באן דיבא העול של המצוחה של ביבוד שבת ויבטל ההנאה מההעונג דא"ב שוכ ליבא החפツא של עונגן שבת והבן זה. המורם מוה רביעובי חצירות אף שמערכין נס לרבך הרשות אבל מצוחה יש ובמש"ב הטור הנ"ל.

שחיטה בפסכין של עבו"ם — שימוש בה לע"ז

אם שחת כהמה בריאותبشر שיין ונמנ שרוי לשוחות בסכין וזה דאיין באן הנאה דארਬא בהמה שחוטה דמייה פחותים מכחיהם דראואה לעכורה ועד רכרים מבואר ברשי" שחיטת חולין ח' ע"א ר"ה מקלקס אבל שחת מסובנת אסור בסכין של ע"ז ולשיטת הרמ"ם כל הכמה אסורה דרמיא לכרבר של ע"ז שאג בה בנד רישי שכח הכרבר או הסכין בהבשר ובמש"ב הוב"ם בע"ז מע"ז הלכה י"ט.

והנה ירוע מה שחיתה מבורתה להבל או רט באה לתקן הלאו או דחווי עשה לצעמה ולא רט לתקן הלאו דרבכלה או אבר מן ח' ועי' בתוס' ר"ה האובל שבעות כ"ד ובתו"ה בחוזת אסור וכו' ביצה ב"ה והרבאים עתיקים ובמקומם אחר הארבען שכאמת בזוז מחלוקת תנאים חולין ט' ואבהת"ג. ובחירושינו לחולין באנו בזוז כס"ר בארכבה.

ואו נימא רהשיטה עושה חלות ובוחה על הכמה נמצא שיש שכח הסכין בכמה לבן אסורה בולח וכמו בארג הכרבר של ע"ז בנד שע"ז שיש שכח הכרבר בהכנר בולו אטור.

שיטת הרשב"א רהשיטה בשירה שרי ורק הוא יש לו הנאה מהחסכין יוליך דמי הנאותו לים המלה ואו דס"ל רהשיטה אינה אלא טסקת האיסורים ובמיוחד

אמר רבא ואי תימא רבashi לאו מילטא היא דарамי דאמר ר"ג כל מוקם שאתה מוציא עשה ול"ת אם אתה יכול לקיים שניים מוטב ואם לא יבא עשה וירחא ול"ת הכא נמי אפשר בחילוץ דמקיים עשה ול"ת ופרק מיתיבי ואם בעלו תיובתא ע"ב.

והנראה דהיכא דאם בעלו פנו מפיים מצוחה יכום ובחייביו לאוין דאם בעלו פנו מפיים מצוחה יכום והנה בחייביו לאוין ועשה בעלו לאוון שהרי כשהקשתה לו וαι ס"ר ח"ל וכו' אם בעלו אמאי פנו אלא אמר דבא אלמנה מן האירוסין נמי עשה ול"ת הוא ואלו הי' עשה ול"ת אז לא היה קשה בלבו דרב"ג לא אמרינן אם בעלו פנו ובחייביו עשה לא קאמר בלבו אם בעלו פנו או לא וא"ז דהרמב"ם ס"ל בזון דרבחן בנمرا משום עשה ולא תעשה ולא דחי משום עשה דאל"ב ש"מ דחייבי עשה גרידא אם בעלו נמי פנו או לא דחי עשה דלא פנו ובש"מ עשה ולא תעשה דוראי לא פנו.

וראייתו להרמב"ן ו"ז בחרישו באן ר"ה פסיך וכו' זו"ג, והוא רתניא בחייביו לאוין ואם בעלו פנו דוקא בחייבא לאוין גרידא אבל בחייביו לאו ועשה אלמנה מן הנושאין לך"ג אם בעלו לא פנו בראמרין פסמן בשעתין טאהנה פומרת וכבר"ה לשון אחר האריך עוד שם וסימן פמ"ל דלא ס"ל בזון הני דרשא אלא ויל בתר טמא התם חפסי פידושים ולא פקעי זיקחה הבא הא תפסי קידושין ופקעי זיקחה ואיבא למימר רבא מוקים דרשא ריבמתו בחייביו לאוין שיש עתחים עשה ואס לא יוחטץ בחייביו בריות, ובה"ג מצאי כי זה והא דרב נידל אמר רב מלימא באלמנה מן הנושאין וכו'.

כיאר לן הרמב"ן ו"ל דאם בעלו פנו בחייביו לאוין גרידא הוא ורק אמר אבל בחייביו עשה ול"ת בגין אלמנה לך"ג לא אמרינן ואם בעלו פטרא דיבמותו ובחייביו עשה לא כיאר לן הרמב"ן בלבו אי פנו ונראה דס"ל נמי דבזון דלא מיעטו רק אלמנה לך"ג שהוא בעשה ול"ת ממילא חייבי עשה גרידא דליך מיעוט הוב"ג דקנו, וא"ב שפיר ס"ל הרמב"ם ז"ל חלק בין עבר ובא על הייבוי עשה שקנה וויצאת בנט ופטורת צרותיה אבל אלמנה לך"ג רמיועטה הכתוב או מאיזה טעם שמייטו בנمرا דבעשה ול"ת לא אמרינן אם בעלו פנו, וא"ב בזון דלא קנה פנו נמור בה שפוי אינה פוטרת צורתה ע"י ביה זו, ומיהו היא עצמה נפטרת שהרי נעשה בה מעשה יכום שהוא הביבאה אלא חלק האישות הוא דחפר בה ורו"ק.

ומדריש מאר לשותון הרמב"ם שבtab בפ"ז הי"א ויבור מה שהוא אלמנה מן הנושאין ובא עליה כה"ג לא נפטרה צרצה לור עד שתחלוץ הנה דריש דלא נפטרה פנה מן התורה פנין גמור לא הותרה צרצה לור עד שתחלוץ הנה דריש דלא נפטרה צרצה משום דלא קנה פנין גמור אבל פנין קצת איבא וכו' בזון דקנו לא נפטרה אמנים להג"ל את שפיר דורא קצת פנין איבא לעוני שעכ"פ סיים מצוחה להקים שם אבל בזון דלא קנה לשם אישות לא נפטרה צרצה ולא הותרה לור עד שתחלוץ בנטלען"ר ודוו"ק היבט, שוכ העיר לי יורי"ג הנר"פ שלoit"א דבעונן יוט"ט סימן ע"ה בתב' קצת בזון זה ואין חז"ג לעין אחריו.

שוב דקדחת קחרשב"א יבמות ב' ע"א אלמנה לך"ג שהקשתה באלמנה מן הנושאין מי ניחא והוא לא ATA עשה וڌוחי ל"ת ועשה ואמאי חולצת ותי' מ' תירוצים. א) דחולצת מדורבן, ב) דחולצת מה"ת ויזקה בכדי לא פקעה בזון רבעלמא תפסו בהו קידושין ויזקה בעין פרושין הוא, ג) דרב"ג בדין הוא דליהק ליה הבי ע"ש הנה ס"ל הרשב"א ו"ל דספף הוא ודרבי הר"ז מתאימים במצצת להרשב"א ו"ל ודבריו הרמ"ם נראח כת"י דמתיבמת מראורייתא ודו"ק.

אבל הרמב"ם שפסק רכל הכמה אסורה אף רבעלמא ס"ל לאו ליהנות ניתנו
אולם מה שלאו ליהנות ניתנו הוי מטעם עול במש"ב כמ"פ בזה וכל זה שייך
במצווה שחייב לא במצוות שחיטה נהוי דריש קיומ"ע בשרצואה לאכול בשד ושותט
ואבל חיוב ליכא דאי בעי לא אכיל בישרא ולא שחיט לבן הוי שפיר הנהה והבשר
ננאדר להרמב"ם אבל להר"ף נム מצוה שאינה חיובית אם רך בשעת קיומה נכם
בעול גם עול בזה משוי שלאו ליהנות ניתנו.

חידושי רע"ק ביזד"ע סימן י' סעיף א'

והשנה על הפלתי בחירושי רע"ק וו"ל מש"כ בפלתי לדון בשחיטה כיוון דרשה שחיטה היא עניין מצוה דלא לאכול בשור תמורה הוא בכלל מצות לא ליהנות ניתנו במקצת"ה הא מבואר בעירובין ל"א דלערב באיסור הנאה תליא באם אין מערבין אלא לרבר מצוה או הוי בכלל מצות לא ליהנות ניתנו אבל אם מערבין גם לדבר הרשות לא דאסור לילך כלל העירוב וא"כ להצלו מהאיסור מפרי נהנה והכי נמי שחיטה כיוון דחו רבר רשות עי"ש.
 ותוון דברי רע"ק להצלו מאיסור אין מצוה בזו כמו שחיטה או עירוב לדבר הרשות בכלל ליכא לאו ליהנות ניתנו ושפיר יש כאן הנאה ובמילא בשחת בסיכון של עי"ז אין מקום להתריד הבשר ממש רמות דעתך לאו ליהנות ניתנו בהפלתי.
 והנראה דמי שיעיון היטב בלשון הפלתי לא הזכר בעתקת רע"ק דבריו שלא הזוכר בכלל דלא „לאכול בשור תמורה“ דלשון זה שהעתיקו מラン רע"ק הסביר דבריו הפלתי רמות שבחאה רט להצלו מאיסור הו בכלל ללהנ"ת ולטיפ"ז שפיר הקשה מעירוב גם לדבר הרשות הא עצם העירוב בא להצלו מאיסור תחומו ובכלל זה לא הוי רע"ק מלכה"ן

אכן בשגעון יפה בהפלתי רז"ל דלא יכול בשחיטה הוי מצוה וזבחת דלא
לנחויר כבמדבר וככו' רהמצווה היא שיעשה ע"י שחיטה חלות זבואה ונמצא
רחשחיטה היא מצוה עצמה ולא רק להציגו מאיסור תמותה לא בן בעירוב
העירוב אינו עושה שום חלות מצוה לעצמו רק בא להתריך תחומו ואף אי נימא
שייש איזה מצוה בהעירוב והוא ראייה דמברכין על מצות העירוב. ולטיפש"כ הפלתי
להוכיה רשחיטה עצמה היא זו"ל וכן מברכין וצוננו על השחיטה א"כ בעירוב
שמברכין וצוננו על העירוב נמי נימא דעתם העירוב הוי מצוה ולא רק להציגו
מאיסור אולם כבר כתבנו דוראי גם אי ערביין אפילו לדבר הרשות מצוה יש
משום עונג שבת אבל העונג שבת לא סני שנאמר בו דלאו ליהנות ניתנו כמו
שנתבאהר למלחה.

רשותי פטחים כ"ג : בד"ה מערביין לנזיר וכו'

עירובין 5. בכיר זו עלי שקל וטורי שם הנגמרא א' מצי' לרוב בה והשאלה א' כוונתו רך להאמר באכילהו לא בהנאותו וכן שר' לרוב בה ואישום דלא חזיא ל' לאכול הא חזיא לאחרינו ממש' ב' שם רשי' בר' ה' מערבי לו בה או דילמא נם הנאותו של הכהר אסור עליו וכן לא מצי' לרוב דהא נהנה מהכבר שניתר לו תחומו על ידו ואו רס' לרב הונא שם דעתות ליהנות ניתנו או דמייר בשעריך לזכר הרשות שוב ליכא ההיתר דלאו ליהנות ממש' ב' התוד' ה' בכיר זו וכ' וכי נימא דהסוגיא מירוי במעריב לזכר הרשות בע' ב' התנא רס' דחויז מהקדשות

הבשר שרוי ואין כאן מהסכין דאיינו אלא גרמא בעלמא אבל אכתי לא
משתרשי לו רמי השחיטה ועל זה סני שיוליך הנאטו ל'ם המלה.
ובשיטות הרוא"ש להב"י ולhab"ח ועוד פוסקים המובאים בש"ך יוד"ע סימן
ט' ס"ק ח' אין ציריך אפלו להלוך רמי השחיטה ל'ם המלה וכמש"כ הרוא"ש
חולין ח' אות ט' וז"ל דשמא בתנור פת ובגדר שהנהנתן מרובה שתיקון ועשיתו
נעשה ונגמר באיסודיו הנהא אסרו חז"ל אבל למסוכנת שכבר נדרלה הבהמה ואני
אסורה כי אם להכשירה לאכילה ע"י שחייטה ע"ג שננהנה הרבה בשחיטה ע"ר
איסורי הנהא לא אסרו חז"ל הנהנתה בריעבר עב"ל הרוא"ש אבל דעת הח"ד הנ"ל
הרוא"ש לא בא רם שלא לאטור כל הבהמה אבל הנהנת רמי השחיטה דמשתרשי
וראי חייב לוליך ל'ם המלה.

וילך המדור יוז"ד סימן י' ואם שחת בה — בסכין של ע"א מסוכנת — כתוב הרשב"א יוליך הנהה ל"ים המלאך וכמה הונאה כדי שכר סכין לשחות בה וא"א חרוא"ש ז"ל כ' שא"ז דרבנן מועצת בזו שרי בריעבר, וודע רמש"ב הוטר דרבנן מועצת בזו שרי דיעבר ליתא בל' הרא"ש תלין הש"ך דלא כן דגון לחרוא"ש שכר דמי הסכין יוליך ל"ים המלאך רק בא להטעים מרוע הכהמה שרי', לפיו שלא נעשה הנמר ותיקונה נעשה ע"י איסור ובבש"ר ע"פ שהונאה מרווחה בכ"ז שרי' לפיו שע"י הסכין לא נעשה גמר ותיקונה ע"ש בל' הרא"ש בפנים אבל דמי הסכין לא עסוק בזה הרא"ש תלין הש"ך דמי הסכין ציריך להוליך ל"ים המלאך גם לחרוא"ש.

זנאה מועטה

לדעת הטור הנאה מועצת אין ציריך להலיך דרימה ל' המלה וזהו רס דיעבר לא לכתהילה ובזה א"ש מה רבנדים ל"ג:—לד. ואסור להזכיר אבירה המודר להזכיר משום פרוטה דר' יוסף עי"ש ואמאי הוא הנאה מועצת ומאי שנא מהנאה דמי השבד הסכין לשותם בו אלום בזה שהណיש הטור דרכ דיעבר לא אסרו ולא לכתהילה א"ש בפסחוט.

או למתן הנרא הדנה בתורה דמנין לו פרוטה דר' יוסט נדרים ג'': הקשו ישיב לו אאותה הנאה, ותירצו דלא מץ' לדעת כמה פעמים פטור הוא על ידה וכו' עי'ש' וצ'ע הא שפיר יכול לדעת כמה עניינים באו אצלו בשעת עיסוקו בהאברה. והנרא דבזה שנכנים בהמצוה של השבת האבירה וחול עליו פטור לזרעה ממשום עסוק במצוה וכו' הפטור שחול עליו זהו הנאותו ובמיוחד כמה עניינים יכולו לך לפניו בשעת עיסוקו במצבה האבירה ובמיוחד לא שייך שיחזיר האבירה רק שכיר הפטורות שהיה עליו ליתן לעניינים ישליך לים המלה רשותה של הנאותו לא שייך לשום רחחציא היא הנאותו מהפטור שחול עליו ולא מהפטורות שקיין, ושוי' עור בוח בחפארת ישראל פ' ד' נדרים משנה ב' בבונו שם.

שיעור חמ"ה בשחת בסכין של ע"ז מוכנת

חריו"ח לא הביא כל הטעניה רשותם בסכין של ע"ז והסביר הפטחו ביסימן
ס"ק ג' רהסוניה שבחולין אולא דעתך ליהנות ניתנו וכחט"ד ברהש"נ אבל
למסקנת רבא שם כ"ה. רלאו ליהנות ניתנו שחט בסכין של ע"ז אף שננהה שהבשר
ניתר ונם מעצם מעשה השחיטה כיון וובכתת שהיא מ"ע במילא לאו ליהנות
ניתנו ושורי חבל.

מערכין בכל איסורי האכילה אם רק חזן לאחרוני בע"כ ס"ל דמה שעשו בכך האסור בהנהה מעשה קניין אין וזה בכלל האיסור ליהנות ואין ראסרי ס"ל רמשה קניין באיסורי הנהה הוי נמי בכלל הנהה שאסור ליהנות מאיסו הנהה.

אבל ללשון שני בראשי מירוי הסוגיא במעטב לרבר מצוה ורב הונא שם ס"ל דליהנות ניתנו ומאן דמתיר לערוב בכבר אשר על עצמו גם בסנהה ס"ל דמצות לאו ליהנות ניתנו.

ודר נדרים בהנהה בעירובין ל: לסומכים דס"ל לנזר בין מערביין רמאי לייחש על נזירותו וחיויא לו אבל תרומה לישראל לא מצי לייחש על תרומותיו דא"כ שוב יהא אסור עליו דהא הדרא לטבל ולרבנן מצי בשיתשל לשער מינה וכבה דס"ל דרבנן השמות שרי לתרום דלא נזרו מושם שבות נמצא לרכו"ע בעינן שהוא ראוי לו ומחולקתם אי בתרומה לישראל יש מציאות שהוא חי לו או לאו.

אבל לדר זורא שם וכן להסוניא רעירובין כ"ח. נקטין דרבנן שני בחזיא לאחרוני וכן נפסק להלכה בטדור או"ח סימן שפ"ז ובשער הפטושים.

ונשוב להרש"י פסחים כ"ג. דמסחה שם הגمراה לר' אבוחו דכל מוסמ שאסורה התורה בל יאכל גם הנהה בכלל א"כ איך מערביין לנזר בין ולישדאל בתמורה זו"ל רשי" אע"פ שאינה ראותו הויל ואימתיישל על נזירותו שריא לו והויא סעודת הרואיה לו אבל הקושיא הא נהנה מהעירוב עי"ש ומטה בתוספות רע"ק בריש פ"ג רעדירובין למה לא פירש רשי" כמסנתן ההלכה רצגי גם בחזיא לאחרינה ונשאר בתימאי.

והנראת דכבר נגענו אם לעשות קניין באיסור הנהה לא בתורת מו"מ כי אז הוא בכלל איסור הנהה דהא פורע רמי המפה באיסור הנהה אלא פניון כזה לעשות עירוב כדי שע"י העירוב נעשה שם מקום שביתתו ונמצא שאינו נהנה מגות היין או התרומה וכבר הוכחנו דלעוזון ראשון לרשי" בעירובין ל'. מעשה פניון באיסורי הנהה בעירוב שרי לכאן אי אפשר לרשי" לפרש דעתו הגمراה פסחים כ"ג היא על מה שננהנה מהיין או התרומה דהלא נהנה מהו שנעשה על ידי איסור הנהה עירוב והיתר ושל"כ תום' שם דקאי למד"א מערביין לדבר הרשות דאי לו למד"א אין מערביין אלא למצוה לחזרה הא לאו ליהנות ניתנו ושפיר שרי גם לר' אבוחו וכל זה אי נימא דאסור לעשות מעשה פניון באיסור הנהה אבל לרשי" מעשה פניון של עירוב שרי לעשות גם באיסור הנהה בכלל מגוף החפץ האסור לכאן מוכרת לפרש דקאי להשיטה לרכו"ע בעינן חזיא לו וכשועשה עירוב בין לנזר או תרומה לישראל שאו אין היין או התרומה ממשים רל לנגור פניון תחומו אלא נס יש וכי בעצם היין או התרומה שכשישאל עליהן יאכלם או שפיר משפה הגمراה לר' אבוחו דתרומה ויין לנזר אסור בהנהה לתה"ד הא כבר יש כאן נהנה בעצם האיסור שזכה בהן לשותותם בשיתשל עליהן.

וכזו להנעה עירובו בבית הփרות כיוון רעשה שביתתו שם נמצא דכחט"ב משמש לא רק למעשה הפניין אלא נס שעשה שביתתו במקומות האסור בהנהה שם בכבר למד"א מערביין לדבר רשות אסור. בפרט! כל היכא רהעירוב משמש לנו רק בהיכא תמצא בעלמא שרי גם כשאסור בהנהה אבל בשועשה מוסם שביתתו בבית הקברות או למאן דבעינן חזיא לו כבר העירוב אינו משמש עירוב בדרך היכא תמצא בעלמא רשם העירוב הוא החפצא בו שראי לו לאכלו ונדרו כמו שביתה בבית הקברות שהו נהנה באיסורי הנהה.

וע"ז משני הגمراה בפסחים כ"ג. דכיוון לנזר ותרומה לישראל מפורש בתורה דשריא בהנהה.

באופן אחר יש לבאר שיטת רשי" בפסחים הנ"ל

הנהה בירושלמי עירובין פרק ג' הלהקה א' א"י לחי של עכורה זורה מתיר המכבי ומרוע בכיר של הקדרש אין מערביין לו בו וכבר נחבאר ירושלמי זה למעלה, וכעת הנה יש בזה עוד להבין מה דעתך מתר, אם בעירוב שעשה שח מוקם שביתתו על המפטום שעליו מונח העירוב ובמילא שרי אלפים אם מהה סביר מקום שביתתו נמצאה דמה שמותר לילך אלפיים אם מהה חי רשם במו בטעמה שnder הנהה ממעין שטובל בו ביוםות מגשים אינה הנהה כלום ואע"פ שהנהה שעיל דרי טבילה בו ניתר בטהורות וקדושים ועי"י בארכיות בראש"א סוכה ל"א ומובא באבנאי סימן ס"ח כ"ח ס"כ לכאן חיה כבר של הקדרש ראיי לאחרים לא יכול היה מפטום להיטחו ללחי של ע"ז בשם שהלחחי סותם המכבי ואע"פ שהנים דשו לטלטל בו זה גרם בעלמא וכmesh"כ גבי טבילה אבל אי נימא דבאמת עירוב דמתיר כל התהום שכן תיקנו חז"ל דמי שמעירוב נותנים לו תחום חדש נמצאה דמה שיוכל לפקת כל התהום הנהה מהעירוב עצמו כלומר מהאיסור שבו.

ולכן רשי" הנ"ל בפסחים כ"ג מוכರח לפרש דטשיות הגمراה פאי רשם אי בעינן חזיא לדידיה, דריש"י וסבירו הדיתר ההליכה בא לו מה שהעירוב עשה מפטום לשביתתו וההילכה אינה הנהה מהעירוב האסור בהנהה לכאן משפה הירושלמי בשם שלחין של ע"ז מתרת המכבי הכא נמי עולוב של הפרש יתר תיר תחומו עדירוב איינו עשה אלא שזה מפטום והיתר הלהקה בא לו ממילא ודמי ממש ללחי של ע"ז שרש סותם המכבי והיתר לטלטל בא ממילא וע"ז משני הירושלמי אהן"מ רשם יש חסרון בעינן אוכל הראיי לך"פ לאחרים וכבר של הקדרש איינו ראיי לא לדידיה ולא לאחרים.

נמצא דריש"י שיר' פושיות הגمراה בפסחים כ"ג. רשם אי בעינן חזיא לדידיה" דנמצא דנהנה מעצם האיסור דמכין עברו לכאן בשיתור ע"י שאלה אבל תוספת יסבירו דלהכנין לעצמו איסור הנהה כשיתור ליהנות ממנו אין וזה איסור הנהה ומה שחזיא לדידיה לא מעלה כלום בהאיסור הנהה לכאן פירושדאי להאמת דסני בחזוי לאחרוני ונחוי דמשלים החזוי לאחרוני שיש כאן תורה אוכל על העירוב אבל אכתיה היתר שעשה העירוב על כל התהום לא בגין ממילא כמש"ב לרשי" הוי הנהה ממש מהאיסור שהיתרו התהום ולמד"א מעירוב לרשות נמי משפה הגمراה הרבה אבחו, ועיין בהערה.

המורם מוח דלקנות באיסור הנהה שהנהה מהם אחר שיתרים אי שרי או אסור יש בזה ליוישב הראשונים בקידושין נ"ז המקדר באיסור הנהה אינה מסדרת והקש הראשונים הוא כל הטעם דאיינה נהנות הא יש לך ליהנות הנהה בעצם האיסור שזכה בהן לשותותם בשיתשל עליהם.

אחר השရיפה אבל לרשי" אי נימא דאסור ליהנות באיס"ה כרי' שהנהה מהן לאחר היתר שוב שפיר אינה מסדרת דכתה אינה משנת כלום ולהראשונים שמקשים תהא מסדרת מחמת שכילה ליהנות מאפרן ס"ל דלקות באיסורי הנהה כשיתור

הועה: דנהה יש מחולקת אי לכתילה שרי לנרש באיסור הנהה עי' אה"ע סימן פ"ד סעיף א' ותוס' יסבירו כהנץ פוסקים דאסור לנרש לכתילה באיה"ג כלהרמב"ם שם דגמ לכתילה שרי ודו"ק.

שפירות יכול לויל רכابتם הוא דבר שלא בא לעולם כמש"ב הרכוב"א קוירושין נ"ו
ומובא למלعلاה בריש דברינו בזה, בסימן א'.

גיטין ב. בתבו על איפורי הנהה כשר

שיטת תוד"ח בכתחילה אסורה לגורש בו רהא מטהני מאיסור הנהה אבל הרמב"ם ס"ל דינם לבתחילה שרי לגורש בו במובא ר' ב"ח ע"ז ריש סימן ב"ד וו"ל: והא דקיל"ן דאסטר ליהנות באיסורי הנהה היינו רוקא כשמתבונן ליהנות אבל כשאין מתבונן לא"ג נ"ד אפשר שרי בכפסחים ב"ז וכו' והבא בכוחות גט לא מתבונן ליהנות ממנה כללו אלא לכתוב עליו גט ושרי לכתחילה ע"ז ה"ב"ח ועי', בספר גט פשות סימן קב"ר ס"ק א' ובторת גיטין שם ובישועות יעקב שם ס' א' שהקשו והוא אסור ממש אשתרשי לו.

והנה בגין גט פשות מסביר את ה"ב"ח בראשבחן בכלאי בגין גטדים ואע"מ שאפשר להן שהחנויות מהנייר של איסור הנהה אלא כוונתו להנהה שרי ה"ג אין מתבונן כללו ליהנות מהנייר להכריח מכם אע"פ שאין מתבונן להנהה ה"ג מששה הנט פשות וו"ל כמה פסקו לדלקוש להכריח מכם אע"פ שאין מתבונן להנהה ה"ג כשבותב הגט עליו כיון רשותם בו ולובשו דרך מלכוש חשייב מכובן ליהנות ה"ג כשבותב הגט עליו ומשתמש בו כחויב כאילו כיוון ליהנות עכ"ל הגט פשות אולם עצם היסוד דהלהבשה עשוה כאילו כיוון ליהנות עכ"ל הגט פשות אולם פ"ט משנה ב' עי"ש שבכלאים יש ב' מינוי איסור א) לדלקוש ב') רלא ברוך הלכשה כגון מתבסה בו ראו בעינן ודרך הנהה נמצוא רלפי וזה לעולם מה שלובש הכרבר להנהה המכט אין האיסור מושום רםעהה הלכשה هو באילו כיוון רלא בלכשה לא בעיןן כללו כוונה רס אם מכובן ליהנאה כל זמן שלא כיוון ליהנאה עדין ליכא שום איסור וזהו כוונת ה"ב"ח הוי הנהה כל זמן שראה שום איסור או לא שום איסור וזהו כוונת ה"ב"ח הנ"ל ושאר הקושיות מאיתרשי לו עכ"פ ועוד מה שעמדו בזיה האחרונים המעניין בתו"ג ובספר גט פשות מה שמתבצע ואין צורף להאריך בהן.

גרדים מ"א: בשיטת הר"ן שפ

דרופה שאסרך הנהה על חבירו איינו רשי לרפואת בהמתו דמהנהו וו"ל הר"ן שם בשיש שם רופא אחר ראי לא שרי לרפואת רהא תנן מחוזיר לו אכידתו ואין לך השבה נזלה כמו. וזה לשון גליון הש"ס לרע"א האכשבת אכירה אין הטעם מרוצה רשי אל לא משומן דנותן לו משלו והוי מבירח ארוי ולא מקני הנהה וזה שייך באכירה דבחשבתו איינו משבייה להאכירה אלא מונע אחרים ליטול

אבל בבחמתו חולח והוא מרפאה ומשבייה נכסיו ועדיף ממפטם בהמתו עכ"ה. ונקרים בזה בנוראים ל"ד. ללשון דנס בנכסי מחוזיר אסורים על בעל האכירה חולקים לחדר"א אסורה אכידתו דמהני לו וחדר אמר דמיידי דנטשו מהדר לו וו"ל הנמ"י שם בר"ה מדרעם דנפשו וכו' כי אע"פ שנחנה שהיתה טעונה בדרך ונפכו דעתם מושום מצוח דילוי' ושליחת ואנידרא דرحمנא הוא ותני הוא באילו פרעו אחר מן השוק כדי שיחזר לו ושרי. וו"ל הרובט"א שם אבל נכסים מחוזיר אסורים על בעל האכירה איינו מחוזיר לו רהא מהנהו ואע"ג רמהריה מצות השבה הוא קיל"ן דנדרים חלים על דבר

בקושיות הת"ח אמר לא אמרין עשה רוחה לא תעשה
בעור הנרתת שיש בה מזווה

רב יצחק הערשקויטש
(ראש הכהן)

בטנחרין דף ע"א א' איתא דר' אליעזר ס"ל רבל עיר חנרתת שיש בה אפיו מזווה אחת אינה נעשית עיר הנרתת משום רבעה"ג בעינן "את כל שללה תקbow כו' ושרפת באש" ובמזווה אי אפשר רבתיב לא תעשן כן ל"ר אלפיקם. והשנה בספר תורה חיים שם ראמאי לא אמרין ריבא עשה רושרת וירחה הלא תעשה לא תעשן וכו'.

ואפשר לומר דהנה איתא בגיןם (רף ט"ז): אמר רב נירא אמר שמואל וכו' אמר אכיבי הוא רמא ישבית סוכה עלי, הא דאמר שכואה וכו', והשנה שם הרשב"א רלייתי עשה דישיבת סובה ולידתי לא תעשה דלא יחל ריבא, וכספר הפלאות נדרים שם תי', רוקא בכל איסורי שבתורה רLIBא לא איסור נבראathy עשה רגברה ורחי ה"ל"ת רגברה, משא"כ בגיןם ראייבא על החפש איסור, וא"כ איך יರחא העשה רגברה ה"ל"ת מן חפצא ע"כ, וולא שלא ראה רהנימוסי יוסף בגין תי' כן בפי'. ועוד צ"ע רהא שי' הרשב"א בתשו' (ס"י תרט"ז) רבל איסורים מהא איסור חפצא א"כ לשיטו א"א לתרצ' בן, ר"א ב' למה עדיל"ת בגיןה ת"ת בולא.

והנה ראייתי בחירושי ר' שמעון על מס' בגיןם (ס"י א') ר"ה שוכ, שסביר שענין איסור מתחלק לשני אופנים. א) כל מ█████ות אסורים עניין האיסור עbor האדם שלא יתגען בדברים המטמטמים את הנוף והנפש, ובזה רחקה התורה את

המצוה וחדר אמר וכו' חשיבה הנהה וכו' ואין הנהה חריה לרחוק מזות ההשבה עכ"ל עי"ש היטב.

והנה ידוע הכלל דמן ר' חיים ששמעתינו מפי אדרמו"ר רב"ב רבשהרב כבודו וזה מציל כובלו שכח הוי הצלחה ובאכירה שאכורה ממנו והלה משיבו הוי יש כאן שכח בעצם הרבר ב' עושה מאכורה לשאינה אכורה וاعפ"כ פסקינו רמשיב לו אכידתו מהטעם דמיידי דנפשו משיב לו ואע"פ שמשיב לו יותר ממה שיש לו באכירה טרם שהמוחיזר השיבו אלמא בעיטה מצות השבה ממ"ג אם ישיב נמצוא שלא רק משיב לו רדייה אלא גם משיב לו יותר נס השבת שנשבחה על ידי החזרתו ואולם מעתה שעתם ההשבה מצוח היא ואין בה הנהה אל יתרעב מההשbeh ע"ז שיאנה בעל האכירה שאסורה ליהנות.

הויצא מלה דבשיש חוווב מצוח להשיב האכירה ואם קיים המצוה יריווח בעל האכירה ויינה מה שהשתא כשאינה אכורה שוויה יתר מעתה שהיה האכירה ולפמ"ש הריטוב"א הנ"ל הנהה חריה אינה כראוי ללחות השבת אכירה וכמו שהסביר הנמ"י רע"ז הוי שליחת דرحمנאangan רוחמן הוא א"כ בחיתה בהמתו חולחה ואין אחר שירפאננה רק המודר הרי מוטל עליו מצות השבת אכידתו שהכחמה ע"ז חליה אכורה היא אי משומש ע"ז הריפוי עוד נשבחת נס באכירה בשלהמזהיר משיבה ועשה מאכורה למסורת הרוי יש שכח בעטם האכירה וכן שפир מיזמי הר"ז ראייה רהיבא רLIBא רופא אחר דשרי לרפאותה.

נדחה מפני עשה כמ"ש ה'כ"י ודו"ק. ועיין בשו"ת שואל ומשיב מהדורא תליותה חלק א' סימן ע"ב.

[הערות העוזר — קושיא זו של הת"ח ח הנ"ל מפורשת בעולם ורבותינו האחרונים זצ"ל האריבו בה, ועיין בדו"ח החדש להגאון רע"א זצ"ל סוף סנהדרין שנ"ב הקשה קושיא זו ולא ציין חשך לדברי הת"ח שטרמו בזה שם בסנהדרין — ולציוון יאמר ע"ע בעורך לנו סנהדרין דף סי"ג ע"א ובשו"ת בית שעריטים י"ד ס"י רכ"א וכמספר מנחה חרביה (מהגאון רפ"פ עפשתין) דף צ"ד ע"ב מדרפי הספר שחריר בשם המהרי"ל דיסקין זצ"ל משום דלא"ה בעידנא ע"ש מילתא בטעמא, ועיין בילקוט הנרשוני (על אנדר"ש) כאן, ועיין בהמאסף תל תלויות רכוב נס על החפש.]
 שנה א' סימן קנ' ט במאמרו של הגאון בעל ילקוט הנרשוני הנ"ל שתרצץ על פי מה שכותب המנחה חינוך מצוחה תל"ז בשם מנת חכמים רומח השם עובר נס מגם זבחים (דף צ"ז): דארמן שקידש לחיות במוهو אם פסולה היא חפסל, בשעה דאת ד' אלקיים תירא וא"כ אין עשה לדוחה לא תעשה ועשה [וע"ע בקומו מפסקה הגם' אמרוי וניתני עשה ולודוחה את ל"ת, ולפי הנימוקי יוסוף יקשה הא הרשות את ד' כמו חפסל ווא"ח לא נדחה מא"ג, ומחריש אה בא"ח כשהוא ח' ש' לה' רקס א"ג ע"ש, אבל לפ' הנ"ל ל"ק ממש, דנים הל"ת דלא תאכל דפסולה י"ל הוא ג' כמו כל מאכלות אסורות שענין האיסור שלא תיתעטל בנ"ל, וא"כ שפיר משחה דליך עשה דיקרש ולידוח ה"ל, וזה מיושב ג' קושי' הטעם המליך ה' לולב מובא שם בס' הפלאות נדרים על הא דארמן בר"ה (כ"א ע"א) בשופר של עולחה לא יתקע ואם תקע יצא בשל שלדים לא יתקע ואם תקע לא יצא, והק' דניתני עשה וירחיה ה"ל של מעילה, ולפי הנ"ל דעת' המשחה לא יתקע הקלקול חלול הרשות של החפש מושב.

ומעתה אפשר לישוב קושי' התורה עצמה פענח על הרמב"ם הל' יוסורי התורה (פרק ו' ה'א) חומר מה הטעם של איסור מחיטת השם אט משום דמסלק הקדרושה מהשם או משום דמאבד השם, וו"ל דבזה היה תלוי מחולקת ר' אליעזר ורבנן, ר' אליעזר יסביר דהאיסור משום דמסלק הקדרושה מהשם ולהיכי אין עשה דושרפת דוחה ה"ל דל"ת, דע"ז לא יtopicן קלוקול חלול הקדש של החפש, ורבנן סוכרים דהטעם משום דמאבד השם והוא כמו כל האיסורים שבתורה כמו אכילת חזיר וכדומה דהתורה אסורה דאתה לא תaber השם ומשוחה דחי ודו"פ.

ובאופן אחר י"ל לפמ"ש המנ"ח (מצוחה י"ד)adam עכ"ם אוכל קדשים עובר על איסור נול כי ב"ג מצוחה על הנול מ"ל נול הדירות או נול נבואה, ועיין בשו"ת בית יצחק י"ד ח' ב' (ס"י קס'ו א'ות י"א) דמיישב בזה קושיות הטעם המליך הנ"ל ואמר דלפ"ז גם לישראל אסור משום דוחה ה"ל דרמ"ט אסור נול לו לב דוחה ל"ל דמצות השכליות אין העשה דוחה ה"ל דרמ"ט אסור נול לו לב יצאת בו והוא י"ב מה"ב לא עשה דחי ה"ל. ואפלו תימא דבישראל ל"ה נול רקס לב"ג, מ"מ כתוב הבית יצחק ד"ל דכיוון דבם נכרי מזוהר על קדשים משום איסור נול א"ב ה"ל איסור קדשים לא הוא השווה בכל זה לעכו"ם ולא ATI עשה שאינו רקס בישראל ודחי לאיסור זה, ואך דילפין מכלאים במצוות דועשה שאינו שווה בכל דוחה ה"ל השווה בכל מ"מ איסור שווה בנכרי ובישראל לא נדחה מפני עשה עי"ש.]
 ובזה אפשר לומר לנו במחיקת השם יש לב"ג איסור משום נול ויהיה ב"ג כ"ב דל"ה בעידנא מטעם דעשה דושרפת אין מקימין רקס בשירוף כל העיר ושלחה מזוהר על מחיקת השם א"ב ה"ל איסור השווה זה לישראל הן לעכו"ם ואני

האדם מן החפש האסור, ב') יש איסור כמו בדברים המפורטים שאסורה התורה לודרים ונכרים שלא יתחלל החדרש, ובזה רחקה התורה את החפש מן האדם. ובזה מתרע' קושי' הרשב"א הנ"ל כן רכמו דלא מצינו שיורחה ל"ת דלא תנול משום מ"ע, דהה דהתורה התירה ל"ת משום עשה הוא רקס אט מתרת התורה משם אחד הוא של אדם זה כמצות ציצית וככלאים, אבל בגיןיה שאין ספק שהמטרה בזה הוא משני צדדים שלא יהיה העושא נולו ישלא יהיה החשי נול, ומשוחה לא דחי שאף שיתופן ע"י המצווה עבירה הנולן אבל המטרה שלא יופסר הנול לא יותם, ולכן הסברא אפשר לומר גם לפ' שיטת הרשב"א דאיסורי תורה החדש של החפש. וזה הסברא אפשר לומר גם לפ' שיטת הרשב"א דאיסורי תורה מהה א"ח, רקס מתרת התורה היה עבור האדם שלא יתגען וכן נ"ל, אבל האיסור רכוב נס על החפש.

מ"ש בין יציאות לעיה"ג. (ט) ואנbg מש"ב לעיל בשם האחרונים דהיבא דא"א לקים העשה רס ע"י פשעה מעיקרה לא נקרא עשה דפשעה ושפיר דחי ללאו ורכ בשרומה לנוונה שבתב החותם עירובין ס' ע"א ר"ה מתן שהי' אפשר בלו פשעה הנה ב"ב במקנה בל"ג נ"זאות ח"י והברוח בן מבתוכות מ' ע"א פרביבינו ליתוי עשה וכו' ע"ש ובבר קדרו בזה ברדו"ח למון הגער"א צ"ל שם בכתובות וקודם לשינויים הוא הנ"ס חנוי וצ"ל בספרו שתי הלחים סוף שאלת מ"ד הנם שבתב שודח הוא — וע"ע במנ"ח סוף מצוה סמ"ב וכשו"ת גנו יוסף ר"ס ב' ובספר דבריו הגאנונים (סוגיות) בעניין עד"ת וע"ע בש"ח מערבת ע' בל"ט. (י) ומ"ב לעיל אותן ב' בשם מרן שליט"א שתמה על המהרש"ק הנ"ל דהיבא מזינו גוירה על הסנהדרין או שלוותם — לכאורה אפשר"ל עפ"מ"ש הרמב"ם בפ"ד מהל' עכוז"מ ה"ז רבי"ר מצעון לבל ישראל לעלות עליהם לצבא כו', א"ב יתבן דס"ל למחהresh"ק רגנס השရיפה נעשה ע"י כל ישראל ושפיר שיר גוירה — מיהו לשיטת החשייל הלקט סי' רצ"ד בבעשה דרביהם לא בעינן בעידנא א"ב נפל פיטה בכירא רתו ליבא לתוי' כתוי' בmahresh"k לר"ה בעידנא דינה בקר הא ל"ב בזון רגנס עשה דושרטה הו עשה דרביהם ראי עלי בל"ג ישראל ורו"ש — אלא שי"ל רהמארש"ק ס"ל בשיטת הר"ז בר"ה ל"ב ע"ב רגנס עשה דרביהם בעי בעידנא ע"ש וא"ש — ואנbg בט"א שם בר"ה ל"ב ע"ב מכיא דברי השב"ל הנ"ל וכותב שזהו שיטת ר"ית המובא שם, אמן בנותם דריין שם בס' רצ"ד לא הובר ר"ת רק בסתמא ורש שנזבר סמוך לו בעניין אחר ע"ש. (יא) על מה שת"י מרן דל"א ערדל"ת בנזון ערל"ת במצווה וראית בזון בלאים בציית דאיו [א"ה ע"ב גנור ארי' פ' ראה עה"פ ששת ימים ורו"ק] והב"ג בעיה"ג בזון דאפשר לקיים בלי דחיתת הלאו דל"ת בנזון ערל"ת זה מזוהה שוב ל"ש בה דין עד"ת ורו"ק. (ה) ות"י עוד רבי אמרין ערל"ת במצווה וראית בזון בלאים בציית דאיו [א"ה ע"ב גנור ארי' פ' ראה עה"פ ששת ימים ורו"ק] וזה ר' יוסוד הנ"ל, ולא עוד אלא שנם במנ"ח מצוה תל"ז הנ"ל רמו הנגנון על תי' זה — ונס מש"ב שם בת"ת דמדרש זה דרש הנגנון בעל משנ"ח במח"ב לא רס, רהמעין שם וואה שהמן"ח חירש בן מדעתה דעתשי' וכן מפורש להדריא בפסום המנחה הנ"ל. (ז) ומה שהגאנונים המהרש"ק ומהר"ל ריסקין צ"ל אמרו תרווייחו דל"ג באן עדל"ת משום דל"ה בעידנא בגין"ל בד"ק, מצאתי בקובץ שערוי תורה (ווארשא) ח"ב סימן מ"ז אות ט' הערת נפלאה דהרי אין ל"ר א' זכר שר דהלה הנגנון בעל מנ"ח בעצמו בבר קדרו בזה שם בקומץ המנחה מצוה ס"ט, ות"י קחרדי' בן ע"פ יוסוד הנ"ל, ולא עוד אלא שנם במנ"ח מצוה תל"ז הנ"ל רמו הנגנון על תי' זה — ונס מש"ב שם בת"ת דמדרש זה דרש הנגנון בעל משנ"ח במח"ב לא רס, רהמעין שם וואה שהמן"ח חירש בן מדעתה דעתשי' וכן מפורש להדריא בפסום המנחה הנ"ל. (ז) ומה שהגאנונים המהרש"ק ומהר"ל ריסקין צ"ל אמרו תרווייחו דל"ג באן עדל"ת משום דל"ה בעידנא בגין"ל בד"ק, מצאתי בקובץ שערוי תורה (ווארשא) ח"ב סימן מ"ז אות ט' הערת נפלאה דהרי אין ל"ר א' זכר שר דהלה הנגנון בעל מנ"ח בעצמו בבר"ה ל"ב ע"ב, דר"א רס"ל בבל הש"ס סיימין והרי מבואר במצפה לאיתן בבר"ה ל"ב ע"ב, בבל דין בעידנא ול"ג הבוי ורו"ק. דמבהיר מצוה דוחין ל"ג ת"א בזואו ל"ב בבל דין בעידנא ול"ג הבוי ורו"ק. (ח) ומ"ב לעיל ממשמי' רהמגנון בעל פרי השדה דהבא ל"א עדל"ת דהעשה דושרפתם מקיים מקטעו אבל בלאו דל"ת עובר בבלו וב"ב מרן הנגנון בעל בית שערום בשו"ת יוד"ס סימן רב"א ד"ה וכיוון הנ"ל — נלענד"ר להעדי עצם דין עדל"ת דילפין מבעלאים בציית והרי נס שם במה שקדם התבלת איינו מפיים כל המצווה דבעינן נס חוטי לבן אבל על לאו דל"ת עובר בבלו ואעפ"ב אמרין עדל"ת וא"ב מ"ש באן — וא"ל דשאני התם בזון רס"י' דהלהבן איינו מעבב את התבבלת ונס אם אין לו רס תבלת מקיים מצות ציצית ולבן נחש בתבלת למצואה שלימה שחרי נס בעיה"ג בין הוו רס של"ל שמות שיש בהם אזכור אעפ"ב יתבן לקיים המצווה של ושרפת — ועוד רבבש שאין הלאן מעבב התבבלת אך אין התבבלת מעבב הלאן, אם אין קשה על עצם דין עדל"ת בבלאים בציית (לפי מה רס"ל דרחו"י היא ולא התורה) הא סי"ל בבל מוקם שאפשר לקיים שניהם ל"ג עדל"ת א"ב בפשtan יטיל חוטי לבן לבד ואיך אמרין בסידון בציית עדל"ת בבל, א"ו בזון דילכתילה בעין תרווייחו נקרא מצוין בבל דבר ציונו הש"ת וזה גנבי מצות ציצית נקרא תבלת רס חלם מהמצואה וא"ב הרק"ל העורף הצעיר המשי"ב בע"ח]

ישרפוו בתבלה עכ"ד, והעיר מון שהו פלא דהיבא מצינו גוירה על הסנהדרין או על שלוחיו בית דין? (ג) ורכרי מרן ברכבי חווים סימן נ"ו שמשפטות ד"ק נראה דאין עדל"ת כאן משום דמה שיבוט יש בין מזוהה לעיה"ג אטו משום דלאו פשעו וקללו אנו ארם לחבירו במ"ש האחרונים מ"מ הרי כאן עשה דבון אדם למשפט דוחה לאו שבין ארם לחבירו במש"ה האחרונים מ"מ הרי כאן עשה דבון דוחה מרן שיבוט ייש בין מזוהה לעיה"ג אטו משום דאכיו רוזח בבודר תרווייחו בין אדם למקום. ותו דגמרא מפורשת הויא ביבמות ה' ע"ב ריש ה"א רעשה דבכור אב דוחה בל"א דחילול שבת ול"א אכיו הטעמא ורו"ק. (ד) ועל עצם קושיח ת"ח תי' מרן שי"ל ע"פ שי' הוב"י בא"ח סימן י"א ד"ה ועתה, דאין חוטי לבן של צמר פוטרין בפשtan מטעם עדל"ת אה בשאי לו אחריהם ביזו ריש במציאות לקיים שתיהן אף שלא דרכיו רוזח בבודר בילו זה והר' יילו זה את החשבת ובן ע' נמי ב"מ ל"ב ע"פ שי' הוב"י בא"ח סימן י"א ד"ה בזון אחר בנזון תבלת בכנדר פשtan דהתורה רבתה גם בנד פרשת בציית וקארמה לעשות בו תבלת זה א"א לעולם בלי דחיתת הלאו [א"ה ע"ב גנור ארי' פ' ראה עה"פ ששת ימים ורו"ק] והב"ג בעיה"ג בזון דאפשר לקיים בלי דחיתת הלאו דל"ת בנזון ערל"ת במצווה וראית בזון בלאים בציית דאיו [א"ה ע"ב גנור ארי' פ' ראה עה"פ ששת ימים ורו"ק]. (ה) ות"י עוד רבי אמרין ערל"ת במצווה גנ"ט ר' יוסוד הנ"ל, ולא עוד אלא שנם במנ"ח מצוה תל"ז הנ"ל רמו הנגנון על תי' זה — ונס מש"ב שם בת"ת דמדרש זה דרש הנגנון בעל משנ"ח במח"ב לא רס, רהמעין שם וואה שהמן"ח חירש בן מדעתה דעתשי' וכן מפורש להדריא בפסום המנחה הנ"ל. (ז) ומה שהגאנונים המהרש"ק ומהר"ל ריסקין צ"ל אמרו תרווייחו דל"ג באן עדל"ת משום דל"ה בעידנא בגין"ל בד"ק, מצאתי בקובץ שערוי תורה (ווארשא) ח"ב סימן מ"ז אות ט' הערת נפלאה דהרי אין ל"ר א' זכר שר דהלה הנגנון בעל מנ"ח בעצמו בבר קדרו בזה שם בקומץ המנחה מצוה ס"ט, ות"י קחרדי' בן ע"פ יוסוד הנ"ל, ולא עוד אלא שנם במנ"ח מצוה תל"ז הנ"ל רמו הנגנון על תי' זה — ונס מש"ב שם בת"ת דמדרש זה דרש הנגנון בעל משנ"ח במח"ב לא רס, רהמעין שם וואה שהמן"ח חירש בן מדעתה דעתשי' וכן מפורש להדריא בפסום המנחה הנ"ל. (ז) ומה שהגאנונים המהרש"ק ומהר"ל ריסקין צ"ל אמרו תרווייחו דל"ג באן עדל"ת משום דל"ה בעידנא בגין"ל בד"ק, מצאתי בקובץ שערוי תורה (ווארשא) ח"ב סימן מ"ז אות ט' הערת נפלאה דהרי אין ל"ר א' זכר שר דהלה הנגנון בעל מנ"ח בעצמו בבר"ה ל"ב ע"ב, דר"א רס"ל בבל הש"ס סיימין והרי מבואר במצפה לאיתן בבר"ה ל"ב ע"ב, בבל דין בעידנא ול"ג הבוי ורו"ק. דמבהיר מצוה דוחין ל"ג ת"א בזואו ל"ב בבל דין בעידנא ול"ג הבוי ורו"ק. (ח) ומ"ב לעיל ממשמי' רהמגנון בעל פרי השדה דהבא ל"א עדל"ת דהעשה דושרפתם מקיים מקטעו אבל בלאו דל"ת עובר בבלו וב"ב מרן הנגנון בעל בית שערום בשו"ת יוד"ס סימן רב"א ד"ה וכיוון הנ"ל — נלענד"ר להעדי עצם דין עדל"ת דילפין מבעלאים בציית והרי נס שם במה שקדם התבבלת איינו מפיים כל המצווה דבעינן נס חוטי לבן אבל על לאו דל"ת עובר בבלו ואעפ"ב אמרין עדל"ת וא"ב מ"ש באן — וא"ל דשאני התם בזון רס"י' דהלהבן איינו מעבב את התבבלת ונס אם אין לו רס תבלת מקיים מצות ציצית ולבן נחש בתבלת למצואה שלימה שחרי נס בעיה"ג בין הוו רס של"ל שמות שיש בהם אזכור אעפ"ב יתבן לקיים המצווה של ושרפת — ועוד רבבש שאין הלאן מעבב התבבלת אך אין התבבלת מעבב הלאן, אם אין קשה על עצם דין עדל"ת בבלאים בציית (לפי מה רס"ל דרחו"י היא ולא התורה) הא סי"ל בבל מוקם שאפשר לקיים שניהם ל"ג עדל"ת א"ב בפשtan יטיל חוטי לבן לבד ואיך אמרין בסידון בציית עדל"ת בבל, א"ו בזון דילכתילה בעין תרווייחו נקרא מצוין בבל דבר ציונו הש"ת וזה גנבי מצות ציצית נקרא תבלת רס חלם מהמצואה וא"ב הרק"ל

בכלל לפסי שנתקרים הנז' עם 10 דקות לפחות כה עולות השחר עד חצי הלילה נמצוא שער חצי הלילה לא נראים הכוכבים שלא גנбраה עירין השקיעה. ומהכוון לא נראה מכה החשך ומאו והלאה לא נראה הכוכבים בלילה לפאי שצד החשך מן השקיעה ועד חצי הלילה ואין השקעה יוכל לבוא עד סופו עד חצי הלילה ומחזות הלילה ואילך כבר שולט כה עלות השחר ולכון אין כוכבים. הנה לנוין מוצאי שבת כל לילה שהיה צה"ב, מוצאי שבת בצתת הכוכבים, ובלילה שנתחדר השקיעה ועל יורי זה הגעת צורת עדר קורם צה"ב אז מוצאי שבת בחצי הלילה, רטחצוי הלילה ואילך לא נראה הכוכבים מכח עלות השחר ובאשר הגעת חצי הלילה או מתחילה עלות השחר של יום הראשון וזה מוצאי שבת ומותר במלאכה. אבל יש חובה של תוספות שבת רביע שעה בערך דאמר רשב"י בש"ר ודס שאינו יודע עתו ורגעיו ציריך להוציא מהול על הסדר (ב"ר, ט') וכאן שמוסאי שבת תלויה בחצי הלילה והוא דבר שאין לו סימן וכיול האדם לבוא לידי טעות ויעשה מלאכה מיניות אחר קורם הצאות וחילל את השבת וכן איתה בתורה בחצות הלילה שישיך לטעות בחצות הלילה וכן בוראי יש חובה של תוספות שבת של רביע שעיה. ובאופן כזה הכל מודים שתוספות שבת חובה.

אות ח) כאשר בא הקץ יתארח השקעה עד סמוך לחצי הלילה ולאחר חצי הלילה נז' ואוח"ב מתחادر השקעה עד חצי הלילה ואין יכול להיות השקעה שאז כבר מתחילה הנז' נמצוא שאין השקעה בכלל ומאו נראה החמה כל המעט לעת כזו הזמן פכארה סדר הימים מדרבנן וא"כ מצות שבת מדרבנן ונם אין הנראה נטהר דין סדר ימים מן התורה. מ"מ ניכר היטוב הצאות היום וחצות הלילה דכאשר השימוש הנז' לנכורה הנבואה אז חצות היום וכאשר הגעת החמה לנכורה הנומוכה או חצי הלילה וועלם מוצאי שבת בחצי הלילה והנה אולי יש באיזה מקרים דאיתו לומר סדר הימים דאוריתא ומתייל כל יוםחצי הלילה והנפ"ט לנדה.

כתיב הולך אל דרום וסובב אל צפון ופירשו בגמ' ב"ב הולך אל דרום ביום וסובב אל צפון בלילה. הנה בכל מעת לעת החמה שש שעות במרוח שש שעות בדרום ששמונה שעות במערב שש שעות בצפון שלוש שעות סדרם חצי היום ושלש שעות אחר חצי היום בעפני אחר צפון הולך החמה שש שעות במרוח ואחר דרום הולך החמה שש שעות במערב. **אות ז)** מזמן שחמה צפון והוא שלש שעות קורם חצי הלילה אע"פ שלא שעה החמה הרוי הוא לילה לנוין תוספות שבעת נרות עברב שבת רביע שעיה ושלש שעות קורם חצי הלילה. **אות ז)** ובחורף אע"פ שסוף היום בחצות יום השבת בנו' באות נ' יש מצות תוספות שבת שלוש שעות אחר חצי היום שאו עמוד החמה בדרום וכל זמן שהחמה בדרום יומם הוא לנוין תוספות שבת. **אות ח)** סוף ספק לנו"ר בזמן שלא שוקע החמה בסי' אם סדר הימים דרבנן או דאוריתא. הנה כל דבר הלכה למעשה הוא רס על פי הסכמה דעת זקני גנולי הדור.

בסוגיא דרבי חנינה סגן הכהנים

שמעאל קלין, חבר בכלל

פסחים י"ד ע"א במתניתין ר' חנינה סגן הכהנים אומר מימיהם של הכהנים לא מנעו בו' הopsis ר"ע ואמר מימיהם של בנים בו' אמר ר' מאיר מרביריהם למדנו ששורטין תרומה טהורה עם הטמאה בטפח א"ר יוסי אינה היא המדה וכו'

בזמן מוצאי שבת בארץות הצפון

הרבי שמעון יצחק פישמאן, מה"ס גבול השבת וספר בה"ש

בארכות צפון הרוחס מסביב לזמן החורף נראים הכוכבים ברקיע לילה ויום, אבל סביב לנון ותשורי יש סדר ימים כמו בכל מקום וסביר לסייע נראה החמה לילה ויום דאי שפיעה.

אות ב' בזמן החורף בשעות סדרם החמות יש אוור על האופס מורה דרום והוא עלות השחר מן התורה וע"פ שהכוכבים ברקיע יום הוא מן התורה כמבואר בירושלמי ריש ברכות, וכן כתוב רשב"ע ריש ברכות, וכן כתוב המשנה ברורה בשם רע"א (ט"ב פ"ט) אלא שהביא שם המ"ב מחלוקת אחרים שיש סוברים מעט אוור במורחת יום מן התורה ויש סוברים לילא מן התורה עד סייר פרנוי כל המורה, והנה גם פסחים נוקט להלכה שיטת רבי יודה שעליות השחר סדרם קורם הנז' וזמן פרסה יש סוברים 72 דקות ויש סוברים 90 דקות. לשיטה של 72 דקות זהו 18 מעלות מעליה אחת בארץ ישראל. קילא מעטר נמצא כל שנתקרב החמה 1710 ק"ט זהו עלות השחר מן התורה. ולשיטה שסביר פרסה 90 דקות וזו 22 ומחזע מעלות זהו 2138 ק"ט נמצא כל שמתקרב החמה 2138 ק"ט זהו עלות השחר מן התורה. (אנו עושים את החשבון לשיטה שעליות השחר שעיה וגמור לכך אצל הסוטב בין שחכדר חלך קצר שם (פלאך) (פלאך) ואנו כדור גמור לכך אוור המעליה שם מעת יותר ממיטים אחר והאורך נוטיקאל 60.3 מיל נוטיקאל 70.08 מיל רנייל (טאטאיו). כל מיל 1.6093 ק"ט נמצא כל מעלה 112.779 סילא מעטר 2138 ק"ט זה 18.9574 מעלה נמצא שאב' בכל מיטים בצדון יש עלות השחר חז' מארבעה ומהצה מעלות הסמכיים לקוטב הצפון אשר סמוך לתסופה טבת אין שם עלות השחר. והם מעלה 85 ומהצה עד מעלה תשעים). רב יוסוף שוואץ וצ"ט בתבשו שמדר בירושלים כל השנה ומצא עלות השחר 2 שעות באמצע הקיץ, ושעה ומהצה בניסן תשרי וחורף, א"כ מצא בשיטה השניה רעלות השחר בניסן בארץ ישראל שעיה ומהצה. וכן מרדו רבנים מישיבת עץ החיים בירושלים ומצאו כך, אבל בתומו מעאו עלות השחר 112 דקות 8 מיטים פחות מרבית שוואץ. **אות ג')** הנה כתבנו לעיל לרואר שבמורחת דרום זהו עלות השחר אבל כיוון שהגען חצות היום זהו לילה מן התורה דרהי כוכבים על הרקיע וכל שלשה כוכבים ביןונים שישנם על הרקיע מחצות היום ואילך זה לילה נמצא שהיים מתחילה מעלות השחר ומסתיימים בחצות היום. וכל יומם ויום תחילת הלילה בחצות היום. ולענין שבת זמן הרלקת נרות עברב שבת רביע שעיה סדרם החמות יומם וזה הרבקיע שעיה תוספות שבת דאוריתא. ולענין מוצאי שבת יש תוספות שבת של שלש שעות מחצות היום של סוף השבת שלוש שעות ונפרש את התעם לסתן. **אות ד')** בניסן ויום וכן זמן תחילת הלילה בחצות היום. נתארך יותר ונתראי השקיעה בכל יום ויום וכן זמן מתחדר הקייע מכך אוור עלות השחר. ועוד 20 דקות אחר חצי הלילה ואה"כ מסתלאים הכוכבים מכך אוור עלות השחר. ביום הבא אחריו מתחדר השקעה עם 10 דקות וכן מתחדר הנז' עם 10 דקות לכון צה"ב 10 דקות סדרם חצי הלילה עד 10 דקות אחר חצי הלילה ביחס 20 דקות נראים הכוכבים. ביום הבא אחריו מתחדר השקעה עם 10 דקות ונתקדם הנז' עם 10 דקות וזה כראוי להיות בחצי הלילה אבל לא נראים הכוכבים

האי דאוזיל לאיבור בשעה זו נשותה עם הטמאה אבל בו און שורפין כיוון דלא אוזיל לאיבור אלא משום גזירה דרבנן עכ"ל התום, ובאיור הרבנים דריש בזה ס"ל הא ראיינה ראויה מדרבנן לא מיקרא אינה ראויה מן התורה, ואף דיש בזה מכוכחה רבבה בכל הש"ס וכן כמו שכבר הארכינו הוכיח לישך כל הסתרות ברוחך גדויל אבל הבא ניחא שפיר רה בשוטת ר' יוסי קיימינן ועי' בבית האוצר להנני"י עגנויל זצ"ח כל ק"ר שהביא דברי היירושלמי פסחים פ"א ה"ד חביריא אמרון חמישית בר' יודא וכו' עשו תרומה אינה תרומה שלא ניתנה תרומה אלא לאיכילה לבד א"ל יוסי לא מסתברא דלא חלופין עשו תרומה ה"ז תרומה טהורה היא דבר תורה את היא שנורת עליה שריפה עכ"ל, ופי' הנanon חנ"ל דפלני בזה דההבריאו ס"ל רחמצ בשעה ה' אלויא דר' יהודה לא מיסרי ראיוי לאיכילה כיוון דעתו מדרבנן ור' יוסי ס"ל רכivan דמה"ת שרי ראויה לאיכילה מיסרייא אוף דמדרben טעונה שריפה, והוא ממש כנידון דידן.

אבל לאחר העיון לכאורה לא קרב זה אל והרבשהם שם בירושלמי רבשעת הפרש צריך להיות התרומה ראיוי לאיכילה י"ל דפאילו בשעות דרבנן ה"ז תרומה בזון דמה"ת שרי, אבל הכא למה אויר ר' יוסי לשורוף התלויה עם הטמאה בשעות דרבנן מטעם דמדאוריתא מקריו ראויה הא תלוה לא מישרי ראייה כיוון דעכ"פ אסורה מכח ספיש ואישום שם יבא אלויו ויטהרנה ואיזה ראייה באיכילה הא כשיבא אליו לא יהווה החמץ בעולם, ואע"ג שנאו שורפין אותה בשעה שש דמה"ת עדין שרי אבל עכ"פ בשעה שבע יהוה עלייה חיב שריפה מה"ת וא"כ כשיבא אליו ויאמר טהורה היתה לא תהיה ראייה לאיכילה, ומ"ש שעה שש משעה שבע.

והנلن"ר בכיוור כל העניין דע"י לעיל יג' ע"א בתום ד"ה ושורפין תרומות טמאות תלויות וטהורות זצ"ל עג' ג' דמדרורייתא בביטול בעלמא סני ואין צריך לשורפה מ"מ כיוון רסופה ליאסר וליקר לאיבור שרי לשורפה כמו לטמאות דשרי ר' מ בסוף פריקין לשורוף טמאה עם הטורה עכ"ל, וכ恬ב מהרש"א שם זצ"ל אבל ר' יוסי פליג התם ויאמר דשורפין תלואה בפני עצמה בפ"ע וצ"ל לדר"י דע"ג דשרי לשורפה ליאסר וליקר לאיבור מ"מ אסורה לטמאה דהא סני זצ"ל דלא מקריו ראייה לך בזון דעכ"פ אינה מותרת באיכילה דהא ספק טמאה היא אלא דר"א חיש שמא יבא אלויו ויטהרנה ויהיה ראייה לאיכילה עכ"פ לאחר זצ"ח ס"ל דנסרא ראייה לך בזון דשייר ביה יותר איכילה עכ"פ לאחר זצ"ח, וא"כ לכא דמודרך לשון ר' יוסי שאסורה לשורוף תלואה עם טמאה דוקא משום שם יבא אלויו ויטהרנה דבלא"ה לא מקריו ראייה לך.

אלא דערינו צ"ע טובא, רהניהם שם בכוכרות דלא מיידי בערב פסח שייך לחוש שמא יבא אלויו ויטהרנה ויהיה ראייה לאיכילה ומשו"ה צריכה שימור, אבל בעניינו דמיירי בע"פ וטענה שריפה מפני איסור חמץ וכפירוש"י א"כ מה שייך בזה שמא יבא אלויו ויטהרנה הוא כשיבא אלויו לאחר שריפה לא יהיה ראייה לאיכילה שהרי כבר נשרפה בע"פ ולא הו ראייה לך ולמה אסורה לשורפה עם הטמאה.

והיה נראה לענ"ר לפי מה דמסיק הנمرا (ט"ו ע"ב) א"ד אסוי א"ר יוחנן מחולקת בששב אל בשבוע ד"ה שורפין, פי' הא דאסור ר' יוסי לשורוף התלויה עם הטמאה הינו בשעה שיש דחויב שריפת חמץ אז הוא מדרבנן אבל בשעה שבע שנאסרה כבר מן התורה אף לך' יוסי שורפין התלויה עם הטמאה וכפירוש"י דאין לך טומאה גדרלה מזו, ולפי' ז' לכאורה יש לישך קושייתינו דע"פ שטעונה שריפה מפני איסור חמץ אסורה לטמאה בידים רה מיריע בשדמדאוריתא עדין מותרת ונקרת ראייה וכמו שהנחייש בתוד"ה ונשרפת עם הטמאה דרוקא

ולכאורה צ"ע מה שייך כאן שמא יבא אלויו ויטהרנה, בשלמא לעיל בדף יג' דפרק אוף תלויות לא ישרפו שמא יבא אלויו ויטהרן נחאה דהינו לפ"ה הס"ד דאלויו בא נס בע"ש ועו"ט וכפירוש"י שם, דחיישן שמא יבא אלויו קודם זמן ביורים ויטרhom ויאמר לא נגע בהם טומאה ויאכלום. אבל הכא דכביר ידענו דאיו אלויו בא בע"ש ועו"ט מה מועל שיבא לאחר זצ"ח ומזה שפירוש"י דנעצא למפרט שטימאנו תרומה בידים נס ע"ז יש להקשوت בין למה פריך מכח שמא יבא אלויו הא לפניו ומין ביעורו לא יבא אלויו אלא דמספקא לו שמא יבא אלויו וונלה דטהורת היה א"כ הוח לי' להקשות בפשיטות היאר נשרוף התלויה' עם טמאה שמא גרגינן וטליה וטמאה אומר אני נשרפת עם הטמאה הנצאת זו מטמאתה ול"ג שמא יבא אלויו ויטהרנה, משמע דפרק מכח שמא טהורת היא וכמו שהבן באור הננו שם, אבל עי"ש בהחות הנ"ד' א' שהגיה והספיר בלשון התוספתא שמא יבא אלויו ויטהרנה משמע דרוקא היא, וצ"ב. והנلن"ר דע"י בכורות ל"ג ע"כ דפלני ר' אליעזר ור' יהושע בתרומה תלואה אי צריך שימור וטיקין (שם ל"ד ע"א) אלא הכא בהא קמיפלני ר' סבר הרואה לך שמר ושאינה ראייה לך תשרור ור' הא נמי ראייה היא שמא יבא אלויו ויטהרנה, משמע דלאכו"ע תלואה א"כ שימור משום שמא טהורת היא דלא מקריו ראייה לך בזון דעכ"פ אינה מותרת באיכילה דהא ספק טמאה היא אלא דר"א חיש שמא יבא אלויו ויטהרנה ויהיה ראייה לאיכילה עכ"פ לאחר זצ"ח ס"ל דנסרא ראייה לך בזון דשייר ביה יותר איכילה עכ"פ לאחר זצ"ח, וא"כ לכא דמודרך לשון ר' יוסי שאסורה לשורוף תלואה עם טماء דוקא משום שם יבא אלויו ויטהרנה דבלא"ה לא מקריו ראייה לך.

אלא דערינו צ"ע טובא, רהניהם שם בכוכרות דלא מיידי בערב פסח שייך לחוש שמא יבא אלויו ויטהרנה ויהיה ראייה לאיכילה ומשו"ה צריכה שימור, אבל בעניינו דמיירי בע"פ וטענה שריפה מפני איסור חמץ וכפירוש"י א"כ מה שייך בזה שמא יבא אלויו ויטהרנה הוא כשיבא אלויו לאחר שריפה לא יהיה ראייה לאיכילה שהרי כבר נשרפה בע"פ ולא הו ראייה לך ולמה אסורה לשורפה עם הטמאה.

והיה נראה לענ"ר לפי מה דמסיק הנمرا (ט"ו ע"ב) א"ד אסוי א"ר יוחנן מחולקת בששב אל בשבוע ד"ה שורפין, פי' הא דאסור ר' יוסי לשורוף התלויה עם הטמאה הינו בשעה שיש דחויב שריפת חמץ אז הוא מדרבנן אבל בשעה שבע שנאסרה כבר מן התורה אף לך' יוסי שורפין התלויה עם הטמאה וכפירוש"י דאין לך טומאה גדרלה מזו, ולפי' ז' לכאורה יש לישך קושייתינו דע"פ שטעונה שריפה מפני איסור חמץ אסורה לטמאה בידים רה מיריע בשדמדאוריתא עדין מותרת ונקרת ראייה וכמו שהנחייש בתוד"ה ונשרפת עם הטמאה דרוקא

שער חכבות

מג

עדים בכל מקום אי פורנשו שנים אחרן אליעזר ליפא הלו זילברמן, חבר בכולל

בשער הלכות ז' ע' ל"ב הביאו הא דתנן בראש חולין וככל שחתטו ואחריהם דואין אותן שחתתן כשרה. ושותית הראש יוסף שם דלאורה משמע מהמשנה

צריך שנים והוא סי"ל דעת"א נאמן באיסורין, ע"ש.

ולענ"ר להעיר בזה מותסفة במקצת גיטין דף ג' בר"הatto כי אמרו ידוענו. פריש בקונטרס הוואיל ולידריה טמא משומם קיומה מהני ומה לו יורע אני משמע שרוצה לומר דשליח מהימן כי אמר יורע אני והוא דעתך כי אמרו ידענו לשון דברים ולא אמר כי אמרו ידעתני משומם דאשלוחין רעלמא קאי. א"ב ה"ג דראין אורואין דעלמא נקט ל"ד וו"פ.

והנה בראש ב"מ במשנה או שיש להן עדים חולקין ללא שבואה ועי' בתום רעפ"א במשניות דלהטוטים הסוברים עד מסיע פוטר משבעה צ"ל עדרים לאו רוקא רהא בע"א ג"כ חולקים ללא שבואה. אלא עדים היינו ערות המועלות. ועי' ברא"ש בראש מכתין סי' נ' דכתיב כזה לתרץ מתני רפ"ז רשבות וו"ל והר' יונה וו"ל הקשה מהא דארמין בפרש כל הנשבען (מ"ה): מכלי דתרוייהו סברי המפדר אצל חבירו בעדרים א"צ להחויר לו בעדרים ובשתור צrisk להחויר לו בעדרים פירוש כדי ליפטר משבעה דראף ללא עדים נאמן הנפק בשבעה למור החזרתי ולא מצי א"ל שטרך בידי מי עבי במינו ראי בשי אמר ע"א מהחימן בשבעה כראיתה בפרק המכבר את הבית (ע').) ואם איתא ע"א מהחימן לפטור מן השבעה ונובין שלא אמר רשב"ג אם יש עדים שאמר האב בפניו שטר זה אין פרעוג נובין שלא שבשבועה. ועוד הקשה מהא דתנן שם (מ"ה). לענין שבואה שלא פקדנוABA אמר רשב"ג אם יש עדים שאמר האב בפניו שטר זה אינה אלא מתח"ה. ות"י הרא"ש דלאו רוקא נקט עדים אלא היינו ערות המועלות וע"ז אמר הגurus"א ולא ידעתני אמר לא נקט כזה על משנתינו זו. ע"ש ועיין

ברש"ש שמיישב שי' הרא"ש ולכטוף כ' וגמ י"ל דנקט עדים משומם דלאו"א יש עד והל' ביחס שניים. וזה כחותם הנ"ל בניטין וגמ בזה מושב קושית הר' יונה וו"ל בהרא"ש הנ"ל ממסכת שבעות שנטרפה באונס. תימה לפ"ת

ועיין גם בשטמ"ק ב"ק דף י"א יביא עדים שנטרפה באונס. תימה לפ"ת רפי' דע"א פוטר משבעה א"כ ל"ל עדים בע"א סני וו"ל דל"ר נקט עדים דהא ב"מ שנאמר עד הרי בגין שנים עד שיפורט לך הכתוב אחר ע"ש בשם הרא"ש וו"ל. ולפי פירוש הרא"ש הנ"ל מיושב ג"כ דהינו ערות המועלות ולט"מ כמו שתירץ כאן וחבן.

והנה באמתامي לא תירץ הגערע"א ונאם הרא"ש תירוץ הרש"ש. אשר לכאורה זה דבר פשוט ראם יש לךו"א עד הל' ביחס שניים. אך י"ל עפ"מ שמעתי מכ"ק מרן הארמו"ר מצאנז קליזענבורג שליט"א ביויניאן סייטי בפ' אח"ק ביום ג' בערב שנת תשכ"ט ל"פ"ק. בממ' שבת דף ס"ט ע"ב אמר רב נחמן בר אבוחה תרי קראי בתיבי ושמרו בנ"י את השבת וכו' מתipher לה וכו' ודריך שם כ"ק מרן שליט"א איזה דיוויטס וחדר מהנון רהלשון מתipher לה לכאורה לא שירך אלא במקומם שיש לו ראייה ממשנה או מביריתא אבל מאיפכא מסתברא לא שירך הלשון מתקיף לה וו"ס היה לו לומר דפ"יג.

וביאר שם כ"ק מרן שליט"א בארכיות ובאיזהו הנגע לעניינו דבחינה דף ג' אמר ר' תנחום הרש באזנו אחת פטור מן הראייה שנאמר באזנים וע"ש בתום בירושלמי ארא"י בעי חרש באזנו אחת מהו א"ר יוסי בר בון פלוגתא דרבבי יוסי ורבנן דתני רבי יוסי ולבני אהרן תעשה כתנות (שםות כ"ח) רבנן אמרו שתי כתנות ל"כ א"ר יוסי ואפליו כתנת אחת לכל אחד ה"ג מרן שליט"א דהמ' באזנים עלי כל אל' ור' אמר און לךו"א. וביאר שם כ"ק מרן שליט"א דהמ' פליני שתי אזנים לכל אל' ור' אמר רוזן לךו"א. ובין ר' נ' ובין אי הכל' חי עלי בל פרט א"ר רקאי על הכל' וזה תלוי הפלונגנא בין ר' נ' ובין ר' נ' במסכת שבת ולכנ' אמר מתipher לה דכוון דרבבי (פוסק) סובר לפטור מן הראייה ונאם הרבן בירושלמי ויחיר ורבבים הלחכה כרבים א"כ ע"ב דהכל' חי עלי הפרט לכנ' נקט מתipher לה וביואר שם כ"ק מרן שליט"א הפלונגנא בארכיות שתלוי זה ונקט רק הנגע לעניינו.

א"כ מובן אמריו לא נקט הגערע"א תי' הרש"ש דוחה לא אליבא דရ' ס' ריל'ו ונאם אליבא דהירושלמי דהלהבה כרבים דהכל' סאי על פרט ול"ל שוב דכוון דכל"א יש חד הרי כל' ודו"ק.

ואמרתו זו את אל כ"ק מרן שליט"א ואמר לו די"ל אמרו תירוץ הרש"ש ולא ס"ל כהנ"ל דהנה סי"ל (חולין פ"ל ע"ב) לשון תורה לחוד ולן הגمرا לאחד ולכנ' שם פליגי במשפטאות והרש"ש קאי על המשנה. וו"ל כנ"ל כ"ה על הרש"ש אמרו דנהית לה לא קשה דלשון תורה לחוד וזה שננו חכמים בלאו' המשנה היינו לאפומי מלשון תורה, עבד"ק.

א"כ מושב קושית השטמ"ס עלי הר"ת דלעולם לאו רוקא נקט עדים דכוון דכל"א יש עד הרי בגין שנים וכי אערדים דעלמא וכמו בתוספות ניטין הנ"ל. והא רכ"מ שנאמר עד הרי בגין שנים י"ל דעתין בסוטה ב' ע"ב ב' כ"מ שנאמר עד הרי בגין שנים עד שיפורט לך הכתוב אחר וכן שם ל"א ע"ב ב' כ"מ שהאמינה תורה היינו כיון דלשון תורה לחוד ובנ"ל וזה רק ס' ב' כ"מ דבגמרא היינו ל"ר והבן. עכ"פ י"ל בהרש"ש וכחותם ניטין א"כ מושב קושית הרא"ש יוספ' וזה ברור בע"ת.

מן התורה רעכשו עדין יש בידו לבטלו מן התורה וא"צ לשורפו כל' וכשיכא אליו ויתהרנה תהיה דאויה באכילה ע' כ שפיר חטיב ראויה לך ואסור לשורפה עם הטמאה, אבל בשעה שבעה שבעה דאסורה כבר מן התורה מורה ר' יוסי דמותר לשורפה עם הטמאה דלא מקירוי ראויה לך דעומדת לשורפה מן התורה ולא מהני ביטול לאחר ומפני איסורו, ובזה כוויות החטב לשון הנם' שמא ינא אלהו ויתהרנה רבלה"ה לא מקירוי ראויה בזון דאסורה עכ"פ מכח ספקא ולכך הינה בן הגרא' בתוספתה דחישין שמא ינא אלהו ויתהרנה ותהיה ראויה מן התורה מאסורה לאכילה דיכול לבטלה סודם ומפני איסורו וא"צ לשורפה כל', ואף דבאמת לשורפה משומן נזירה דרבנן הא ר' יוסי לשיטתי' אויל כנ"ל רס"ל אינו ראויה מדרבנן לא מקירוי אינה דאויה מן התורה (ועי' עוד במס' סוטה ס' פ' משוח מלחה ר' יוסי הגליי ס' ל' אפלו עבר אדרבנן חור עליו מעורכי המלחמה אבל ר' יוסי פליגי וס' דרוקא אדרורייתא חור וכשיטתי' דאסור דרבנן לא חשב אינו ראויה מן התורה).

והשתא פשוטא של לשון זה לא נאמר רק לעניין סרכות, אבל לא שם גוף שעד השתא נעשה נכרי עלייו, כאילו מות ועכשו נorder.

ובכן לשון הרמב"ם (פי"ר מאיסורי ביהה הי"א) עכו"ם שנתנייר ועבד שנשחרר הי' הוא כספן שנולד וכל שאר בשרו שהיו לו קודם אינן שארبشر, משמע בפי' דזה כספן שנולד רמי לא אמרו רף על קרבינו שהיו ולא נגד גופו עצמו, ולא לשוט עניין אחר.

וחראיה שההלהקה שאם יש לו בנים שנתנייר שקיים בזה מצות פ"ר אף שאין יורשים אותו מן התורה, ובן אם הי' לו בן בנויתו, אין הבהיר בגרותו נוטל פי' שניים, שהרי גופו עמו וכחו בבניהם שבנויתו (יבמות ס"ב, עי' שם תום ר"ה ר' יוחנן) וכן איןנו פטור מהעונשין שעבר בנויתו (סנהדרין ע"א): וא"כ ברור שאנו כמות בינויתים אלא נחלה לנדר ושוב אין לו קרוביים דמקודם אבל נכסיו הולכים עמו מרשות גוי לרשوت קדושה.

וכן הוא בפי' בתום (שם ס"ח : ר"ה קטן) שהבאתי לעיל שמשחה אם אמרין שאפלו דעת אחרת איינו יכול להפנות לפחות מן התורה, מנא לי' לאhai נר קטן ממנה שנולד ממנו, ומתרץ כגון שנירש מאבו קודם שנתנייר, ואם כההלהק שלמה, שנעשה הפרק בינויתים, לא תירץ לומר.

למה"ר לישראל מומר או קל, שביום א' באה עליו רוח טהרה ויפן כה וכפה וירא שכלה החברותא שלו הוא מאנשימים רסיט ויחוץ עצמו לכאו בתוך חל חרדים, הראשון שצעריך לשכוח ולהרחק מעליו רבו וככל אהוביו הישנים, ואפלו אשתו ובני העומדים בנדרו, אבל וראי גופו וכל ימיו שעברו וממנו באים עמו, אך נשמו נשתנה לטובה ואני ממש כבירה חרשה.

ועל ברחך טעם האבני נזר שפטור כל גרים מטבילה איינו מורי הפרק, אבל אפשר כמו שפרש השם ממשואל עצמו דעת אביו התק' שטבילה הנר מועיל גם כלל, ואף שיש לפלאל בו ולתרצו אבל אכמ"ג.

ולדרנא הוחתי במקום אחר בדין רוב הפטקים שנדר המתנייר צריך אחר הכרון לטבול כל kali סעודה שלו כמו שראיתני נהוגין כן, שבזה במאי אסורה, ובעיריות, שזה מביא לזה, אנו נבדלו מהם, ולכנן מביא הרמב"ם דיני מאכילות אסורות ואייסורי ביהה וכזה האחרון דיני נר המתנייר בחיבור יד החזקה יחד בספר "הסדרה", שיעיר טעם של הטבילה של כליהם בהירושלמי שהכלם יצאו מטומאת עכו"ם לקדושים ישראל.

ואל תאמיר שבארם א' שהיה עכו"ם ונעשה נר פטור מטבילה כלל, שנ"ל מה שאמרו (ע"ז ע"ה) לא שנה אלא בלקוחין וכמעטה שהיה אבל שלאוין א"צ טבילה, וקשה מה ר"ל בזה הו"ו וכמעטה שהיה אלא נ"ל שהتورה אמרה כל אמרו וכי יש לך אדם מישראל שאין לו נואל (פי' קרוב), אלא (MPI השםעה למדוי, רמב"ם פ"ח מהל' גזלה ה"ו) בגין הנר כתוב מדבר ואמר רחמנא איש, איש אתה צריך לחזור עליו אם יש לו נואלין (אם נולדו לו בניים משנתנייר) אבל כספן ביזוע שאין לו נואלין (סנהדרין ס"ח): וממילא למדו שמן התורה כל קרוביו שהיו לו בנויות נערם עליו ומותר לחוש אוטן אם נ"ב נתנייר, ואם בא אפילו דבר קטן הוא.

ופשוט לדמיון מן הדרא ואם אין לאיש גואל להשיב האשם (פי' הגזלה) אליו, ובתום ר' לר' מורה מן הדרא וכמה שאלות ר' לר' מטהבילין (פי' הגזלה) אליו.

ומטען ר' לר' מטהבילין שאין לו נואל (פי' קרוב), אלא (MPI השםעה למדוי, רמב"ם פ"ח מהל' גזלה ה"ו) בגין הנר כתוב מדבר ואמר רחמנא איש, איש אתה צריך לחזור עליו אם יש לו נואלין (אם נולדו לו בניים משנתנייר) אבל כספן ביזוע שאין לו נואלין (סנהדרין ס"ח): וממילא למדו שמן התורה כל קרוביו שהיו לו בנויות נערם עליו ומותר לחוש אוטן אם נ"ב נתנייר, ואם בא אפילו ע"ל אשתו שהי' לו מסדרם שלא תנהיירה קנאים פוגעים בו.

ובתום' (שם ר"ה קטן, ובכתובות י"א, ר"ה מטהבילין) מקשה מנא לי' להאי כספן מועברת, ונולד בנירות ואחריו כן יורש את אמו, ואף שהותם מסיק גם כשהיא מועברת, באופןם אחרים, באופן זה הוא פושט.

ונמצא ע"ז כוונו במאמרם כספן שנולד רמי, פי' בל נר המתנייר לפנינו "בר כספן שנולד רמי, שעכשו ירוע שאין לו קרוביים כל".

בעניין גר שנתנייר בקטן שנולד דמי

מו"ר מאיר הירטענפעלד, ממתפללי בית המדרש

בספר שם ממשואל פ' מוטות מכיא בשם אביו הנה"ק אבני נור שנדר המתנייר אין כליו צריכין טבילה בלוי לומר לו טעמו, וכ' ע"ז הבعل לחים שלמה (יו"ד ח"א סי' צ"ז) שנ"ל הטעם דרכין דגר בקטן שנולד דמי, השוב אליו הנו מות ונעשה נכסיו הפרק, ונגעשה נר הוא זוכה כליו מן ההפרק, והפרק פטור בטבילה כלים, בשיטת הנה"ק מטעיכינוב הרוזכה מן ההפרק א"צ טבילה (עי' במשנה הלכות ח"ה ק"ז) דלאן kali טחון ועוג הי' פטורים מטבילה ושל מדין חייבים, רשם זכו מן ההפרק דרהורנו בולם, משא"כ במרין החיו הנשים, ובזמנים שאין בין הכת וירושת ולא היו הפרק ומיציריך הכתוב טבילה.

והנה"צ ראש ישיבתינו הרמה שרדא בי' נרנא, שאם כההלהק שלמה, א"כ בין היתר יוכלו נס אחרים לחתוף נכסיו מן ההפרק, אם לא שנאמר שנס בזוז עשו חז"ל תננה שאחרים לא יוכלו לזכות בהן, כמו שתקנו לטובות הנר שנדר ירוש גוי אביו (קידושין י"ז): אעפ"י שמן התורה אין לו שוב שום סרכות עם גוי קרוביו, אבל זה הי' צריך השם להביאו שלא יבואו לחתוף ממון הנר.

ונ"ל דעתו בכnder סברת הבעל לחים שלמה, שאיד סל"ר שמן התורה כל אחד יכול לחתוף נכסיו הנר בין היתר וכי זה הוא אהבת הנר שמהדר עליו ה'כ' ב"מ' משומות (ב"מ נ"ט): שמיד שבא הנר לחששות תחת כנפי השכינה מפשיטים אותו מבנדיין וככל רכשו.

ולע"ד גם חז"ל מעולם לא בינוינו לזה שואה הפרק בינויתים בינויתים באמרים כספן שנולד רמי, רהנה יש לעיין מה רצוי לומר בזה הלשון, ורש"י פ' בקידושין (שם ד"ה כי לא באו) כספן שנולד מאלו רמי, וייתר מזה פירש"י בסנהדרין נ"ח. (בריש העמור) כספן שנולד עכשו בלא אב ואם קרובים רמי, ואין עליו שירבה מפודים לכן.

אבל לבוארה עיקר חסר מן הספר, דבזה רכבטן שנולד רמי לא אמר כלל מזה, דהא כל קטן שנולד יש לו קרוביים, ועוד מה זה כספן, הלא הנר מיד הוא מהווים בכל המצאות ובר עונשין הוא, והל"ל מהם כנולד עכשו בלא א"א וקרוביים רמי, ובאמת ג"ב קsha הא גופה מנ"ל, שחווורים על כל זה כמה פעמים בש"ס, שלא דבר קטן הוא.

ובתום ר' לר' מורה מן הדרא וכמה שאלות ר' לר' מטהבילין (פי' הגזלה) אליו, ואמרו וכי יש לך אדם מישראל שאין לו נואל (פי' קרוב), אלא (MPI השםעה למדוי, רמב"ם פ"ח מהל' גזלה ה"ו) בגין הנר כתוב מדבר ואמר רחמנא איש, איש אתה צריך לחזור עליו אם יש לו נואלין (אם נולדו לו בניים משנתנייר) אבל כספן ביזוע שאין לו נואלין (סנהדרין ס"ח): וממילא למדו שמן התורה כל קרוביו שהיו לו בנויות נערם עליו ומותר לחוש אוטן אם נ"ב נתנייר, ואם בא אפילו ע"ל אשתו שהי' לו מסדרם שלא תנהיירה קנאים פוגעים בו.

ובתום' (שם ר"ה קטן, ובכתובות י"א, ר"ה מטהבילין) מקשה מנא לי' להאי כספן מועברת, ונולד בנירות ואחריו כן יורש את אמו, ואף שהותם מסיק גם כשהיא מועברת, באופןם אחרים, באופן זה הוא פושט.

קטן שנולד רמי, שעכשו ירוע שאין לו קרוביים כל.

מהישיבות באראה"ק). ולכון הוב גמור לכל אדם מישראל לעשות כל מה שבידיו להחזיק מוסדות התורה ובפרט ישיבתינו, התלמוד תורה, הישיבה והכולל כדי שנוכל להמשיך לבני תורה על דרך ישראל סבא, בקדושה ובטהרה, כדי שנוכל עכ"פ קצת להחויר עטורה לישנה ולהעמיד תלמידים הגונים שלא נבוש ולא נכלם כшибא משיח צדקינו במהרה, ויבקש מאיתנו מה עשינו לטובת תורהינו הקדושה. ובוכות זה יתקיים לנו מה דכתיב כל הנוטל פרוטה מאיבר מתברך והוא"ג כל הנוטן פרוטה להחזקת התורה יתברך בכרכת אשר יקיים התורה הזאת. בסיום הדברים הנקשבים המסייעו נשלה ונסגרה ע"י הרה"ג מההר"ז דואפעט, ויר' שנזכה לנו לילך לקראת משיח צדקינו אמן.

בין המשתתפים היו הרבנים הנה"ע שליט"א, כ"א לפ"ע הרם. לפי הא"ב הרב שלום אייכענשטיין, אדמו"ר מוזידיטשוב — הרב אשר ישיעת אייכענשטיין, אדמו"ר הצער מוזידיטשוב — הרב אפרים אשרי, רב דבית החדש הגדול נז'יארך — הרב שמואל יודא בלום — הרב בן ציון בלעד — הרב יעקב גראטמאן — הרב מאיר גריינברג, הרב מקענטמאך — הרב זאב דזאפעט, הרב דקהל בני ישראל בארא פארק — הרב ישראל הלבערטאטם, אדמו"ר מומיגרוד — הרב שמשון ברוך הלבערטאטם — הרב ספיי האלבערשטאטם — הרב אפרים פישל הרשקוביין, הרב מהאלין — הרב יצחק הערשקווייטש, ראש הכלל דישיבתינו — הרב אחרון ויידער, הרב מלינו — הרב בנימין וויליגער — הרב עקיבא זילבערבערג — הרב יעקב טראובע — הרב שמואל פורק, מברונקס — הרב מרדכי כ"ץ — הרב נפתלי אנדרה, דומ"ץ חוסט — הרב יוסף פנחס לעוינסאנן, אכ"ד ציעווע, ור"ט בישיבתינו — הרב ישראל פעקלא, הרב מסדאונווע — הרב יצחק פעקלא, ר"מ ישייה תוו"ד — הרב משה פיעפערן — הרב משלום פרנקל, ר"ט הרב קלמן פינטער — הרב חיים ישעה קעניג, הרב מיאקא — הרב יוסף מרדכי דישיבתינו — הרב חיים ישעה קעניג, הרב אהרון קרואט, מאוסטראלי' — בהגנא, רב דקארפאטטען רוסלאנד — הרב אהרון קרואט, מאוסטראלי' — הרב אללי' קארף — הרב חיים ראווענבערג, מדוערטעיש — הרב ראוון ריבין.

כום של ברכה

ר' יחזקאל רוד ווירדר
ר' מנדרל עלבוניגען
ר' יידרי' אמסעל
ר' יעקב צענגלערדי

לחולדת הבן

ר' חיים נראם
ר' יודא העזר
ר' יעקב בלאנסבלדר

לאירופיהה

אלכסנדר ברנרג
נדלי' טובי' הערבסט
משה פליין

למושואהיהם

ר' שמואל קלין
ר' אשר שמחה ברעכער
ר' שלמה חיים דרנסנער

בין כותלי הישיבה

מטיבת פלווח מלבח

במושאי ש"ק פ' יתרו העבר התקיימה מסיבת המלווה מלכה השנתית של ישיבתינו הקדשה, באולם "בית יעקב", בהשתתפות חשובי הרבניים ומנהיגי הציבור דברא פרך, וקהל מגוון מכל שכבות הציבור הי"ז.

מיד עם צאת השבת הגיעה הקבוצה הראשונה של יידי היישיבה ובראשם ר' מרדכי קגעפלער נ"י אשר טרחו טרחה הרבה בעקבות השלחנות וסידור האולם ברוב טעם תשח"ח להם.

לפני השעה הטיעודת החל האולם להתמלאות מהקהל הרחוב שנחר ומלא את המקום על גודתו. באותו שעה נמלא כתול המורה מהרבנים הנכבדים שתפסו את מקומו וזה מהקצת אל הקצתה.

את המסיבה פתח הרה"ג ר' זאב דזאפעט שליט"א רב דקהל בני ישראל דברא פרך שהניחה את המסיבה של מצוזה, אחריו נחבדו בדברים הרב בנימין וויליגער שליט"א והרה"ג ר' אפרים אשרי שליט"א שדרשו בכבוד הישיבה — אקסני של תורה.

הרב יוסף פנחס לעוינסאנן שליט"א ר"מ בישיבה, מלפנים אב"ד טשיזעו שילב דבריו בפרשת השבעו וביקש מהנאספים שישאו עם מרן ראש הישיבה שליט"א בעול הכספי של הישיבה ויקלו כך, שיוכל להמשיך בעול אמרת השיעורים וכחיבת התשובות לשואלים.

הרב ר' יוסף מרדכי בהגא רב מקארפאטא רוסלאנד, בירך את האסיפה, והביא את התהפלות על הקיבוץ הגדול של חוכבי תורה, חסידים ואנשי מעשה שבאו להשתתף בשמחה של מצוזה.

אחר שהוקראו שמות המתנדבים ע"י הרב ר' מרדכי שוואץ שליט"א נשא את דבריו מרן ראש הישיבה שליט"א. והחילה בגמ' ברכות, ת"ד שנכנסו רכחותינו לכרכם ביבנה היו שם ר' יהודה ור' יוסי ור' נחמייה ור' אליעזר בן של ריה"ג, פתחו כולם בכבוד אקסני ודרשו פתח ר' יהודה ראש המדברים בכל מקום בכבוד תורה וدرש. והקשו המפרשים, למה כלם דרשו בכבוד אקסני ור' דרש בכבוד התורה, והתי' לפני דעת המדרש דרי' היה שם הרב המקומי והתנאים הללו באו למקוםו ולכך הם דרשו בכבוד אקסני שהוא ר' יהודה, ור' יהודה דרש בכבוד התורה שבאים לשמה. ולאחר ארוכות קצר בדרכי תורה המש晦ים הסביר גודל המוצה מהותמי תורה, ומה יתרו שלא קריב את משה אלא בכבוד עצמו כך המאהר ת"ח בתוק' ביתה ומאכלו ומשקהו וטהנהו. מנכסיו עאכו"כ, ובפרט בדורינו זה אשר בעוניה לא נשארו כמעט מקומות שלומדים בהם תורה, לאחר החורבן כמעט נשתחה תורה במקומות כפוליען, רוסלאנד, ליטא, אונגארן, גאליצי, ראמעניא וכל ערי יוארפאפ וכל מדינות הערבויות אשר לפני ארבעים שנה היו מיליון יהודים במקומות אלו שלמדו תורה בעוניה לא נשארו רק נקודות קטנות זעיר שם ולא נשארו

ר' שמעי' לעפלווער
ר' דוד מאיר בראיד
ר' אהרון עקשטיין
ר' משה שעערער
ר' חיים דוד האלבערשטאטס
מרת חנה וואלף
ר' אברהם יעשב פינקעל

לחולדת נבר ונבדה

הרב אפרים פישעל הערשקוביץ

ר' אייזש גראם
ר' יורא רײַנער
ר' לוי העץ
ר' ירושלָאַן קליינמנָן
ר' שמואל שווארצעבערג
ר' ש'ח ליבערמאָן
ר' דוד זילבער
ר' ליעמעל לאנדא
ר' שאול פאשקעם
ר' בערל רזענבערג
ר' ישע' רזענבערג
ר' יוסף רזענבערג
ר' אליעזר פאשקעם
ר' מאיר וואלף
ר' שמעון ריכמן
ר' אר' בלאום
ר' זלמן מארסקוויטש
ר' קלמן קריימן
ר' טוב' באשטיין
ר' מנחם מנדל אבאוויטש
מרת ב' שליבערמאָן
מרת שרה קליננברט
מרת שרה פערלמאָן
ר' משה קלמן בערטאָויטש
ר' יורא סארן

כופ של תנומין

להרחה"ג ר' גבריאל יודא אילוביטש
אבר"ק שאמשאן ולטשפתחו הכהורה
להרחה"ג ר' יצחק אייזש ליבערמאָן
אבר"ק בעסערמן
להרחה"ג ר' יוסף דב ליבערמאָן
לטשפת הרחה"ג ר' חיים ברגר אבר"ק
מושקאָלץ זצ"ז
לד' יעקב לערמער וטשפתחו

ר' צבי ניסענצוויג
ר' צבי אלטמליך זילבערמאָן
ר' אל'יאַן לאנדא
ר' יעקב רזענבערג
ר' מיכל רזענבערג
ר' זלמן פרנֶר
ר' משה בנדייד מרטובייך
ר' נפתלי ארי' האראווויטש
ר' מרדכי בערטאָוויטש

לחולדת חבת

ר' אברהם קופל
ר' בן ציון מייעס
ר' אברהם יצחק אייזענבערגער
ר' אלטען ברוך ווירדר
ר' ישע' אבראהם
ר' משה פאשקעם
ר' יוחאַל רזענבערג
ר' משה יוֹסָף טַסְלֵר
ר' בן ציון בלום
ר' יורא קליננברט
ר' שלמה מארסקוויטש
ר' משה ברסובייך

לאירוטי ולנשואי הבנים והבנות

הרב אפרים פישעל הרשקוביץ
הרב אחרון ווירדר
ר' בן ציון קלין
ר' צבי קלין
ר' שלום דרעוונער
ר' יורא רײַנער
ר' משה ברעכער
ר' אהרן יוֹאַל הכהן מאנטאל
ר' אייזש גראם
ר' בנימין הלוּי שאכגען
ר' שמואל אייזנער
ר' משה וויזנער
ר' שמחה שלום נימיאָן
ר' שמואל שמעון סעלצער
ר' פנחס ברגר
ר"ב מערטעלשטיין
ר' דוד מיזולעס
ר' ישע' שטרואָס
ר"ב עלנבוינען
ר' ...